PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL 248 M453C4 1873
Mehmed Rif'at
Canta

3869 a
18/463

چانطه

Mehmed Rif'at
Çanta

برنجی جزؤ

مؤلفی

محمد رفعت

فیئاتی

برچاریك مجیدیه‌در

تکرار طبعی مؤلفنه راجع وهرطبعنده‌کی تمتعی
« جمعیت تدریسیهٔ اسلامیه » یه عائددر

استانبول

١٢٩٠

LIBRARY
SEP 18 1972
UNIVERSITY OF TORONTO

PL
248
M453C4
1873

ابتدا

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد بی غایه وسپاس بی نهایه اول صاحب فرمان « ن والقلم ومایسطرون » حضرتلرینك درگاه ربوبیت و بارگاه الوهیتنه الیق واحرادرکه نوع انسانی عقل وادراك قوه‌سیله ممتاز واوقویوب یازمق شرف ومزیتی ایله مستثنا بیوردی .

صلاة وسلام نامحدود اول ناظم « واعلموا ان الجنة تحت ظلال السیوف » حضرتلرینه انسب واولادرکه امتنی اعلای کلمهٔ وحدته سوق وترغیب ایله بین الامم سرفراز وانقضای عالمه قدر قدرلرینی اعلی ایلدی .

رضیهٔ نامعدود چهار یار کزین وآل واصحاب هدایتقرینه روادرکه قولا فعلا قلما سیفا بذل مقدرت بیورەرق خرابەزار جهالتی کلشن عوارفه تحویل ولانهٔ بدویتی کاشانهٔ مدنیته تبدیل ایتدیلر.

مدح وستایش پادشاه عسکرپرور وشهنشاه معارف کستر شوکتلو «عبدالعزیز خان» افندیمز حضرتلرینه لایق وسزادرکه عصر عزیز همایونلری هرشیده وعلی الخصوص انتشار معارفده غبطه بخشای اعصار اسلاف ونمونه‌نمای امصار واخلاف اولدی.

«جناب حق تخت عالی بخت ملوکانه‌لرنده ابد نمون بیورسون» سایهٔ شاهانه‌لرنده انواع هنر ومعارف وآثار فیض وترقی هرطرفده مشهود عیون ملت اولدیغی وهرکسده بوبابده بذل مقدرت ایتدیکی کبی عاجزلریده وظیفه‌مه عائد اولان هردرلو خدماتی ایفایه قدرتم مساعد اولدیغی مرتبه حاضرلندیغمده یعنی حضرده قولا قلما سفرده فعلا بدنا اکمال وظایفه بورجلی اولدیغمی بیلدیکمدن شمدیلك

شو اثر ناچیزانه‌مك ابرازینی آرزو ایلدم ٠

سایهٔ ملوكانه‌ده بو مثللو تمتعدن مستغنی بولندیغمدن بونك وبونی ولی ایده‌جك آثار ناچیزانه‌مك تمتعنی‌ده تبرك اوله‌رق « جمعیت تدریسیهٔ اسلامیه » یه ترك ایتدم ٠ بوندن بویله‌ده وظائف مقدسهٔ عسكریه‌مك مساعد اولدیغی تعطیل زمانلرینی بو یوله حصر ایله وقت بولدقچه الدن كلدیكی قدر ینه بویله بر اثر ابرازینی اخص آمال ایدندم ٠ ان شاء الله موفق اولورم ٠

﴿ مقدمه ﴾

« انسانك یازدیغی شیلر سویلشده اولادیله برابر دكلیدر » جملهٔ ادیبانه‌سی اثر كذاران زمانك حسیات قلبیه‌لرینی نقدر فرط مهارتله كشف ایدر برزادهٔ طبیعتدر ؟

انسان بر چوق وقت صرفیله چوجق بیو درجه‌سنه

میدانه کتوردیکی ثمرهٔ فؤادینی ـ ولو که دکرسز بیله اولسه ـ ییرتوب آتی ویرمك « عمرمدن بر پارچه‌یی قوپاروب عمان عدمه آتمق قبیلندن کورونیور » قول حقیقت رهیننجه صحیحاً پك مشکل برایش اولیور !

بو تأثرك نتایجندندر که هیچ برینك کشدهٔ نسیان ومحو وپریشان اولمسنه کوکل قائل اولمیور .

هله جکرپاره‌سی اولادینك هرکسله حسن معارفه‌سی اولمسنی ایسته‌مك هربابا ایچون برارزوی طبیعی اولدیغندن انسان یازدیغی شیلری دخی انظار عمومیه‌یه عرض ایتمکی ایستر .

بودقیقه‌یه مبنیدرکه برچوق آثار ادبیه وسائره عالم مطبوعاتده چهره‌نمای ظهور اولیور .

ادبیات جهتنده کمال عجزمله برابر اولاد محبتی کبی یورکمی مستولی اولان او معهود سودا بعض محررات ناچیزانه‌می که ـ ایجاده اقتدارم اولمدیغندن تقلیده هوسله یازدیغم شیلردر ـ ارباب مطالعه‌نك

انظار خطا پوشانه‌لرینه عرض وتقدیم ایدرسم مظهر عفو اوله‌جغمی تأمین ایله بیاغی جسارت ویریور .

« نیلیم قورتیله‌مم طبع هوسناکدن »

بنی بو هوسه دوشیران و کندم ایچون بیله تکرار مطالعه‌یه لیاقتی اولمیان آثار کترانه‌مك میدانه چیقارلمسی نوعما کستاخلق ایسه‌ده وجدانمك مظهر عفو اوله‌جغمه دائر ویردیکی تأميناتی پك بیوك بر مساعده اتخاذ ایدرك نشرینه مسارعت ایلدم .

« دردانه‌دروننی ایچون چاك اولور صدف »

عسکر قسمنك مالزمهٔ عیش و تملکی « چانطه » دینلان بر جلدپاره‌یه موضوع اولوب انکله حفظنه اعتنا ایلدیکی شیلر حیات و سعادتنه خدمت وکفالتندن طولایی کندوسیچون پك قیمتدار ومرغوب وانظار مستبدان وثروتدارانده ایسه بر طاقم کیرپاسپاره‌لر ایله مشحون شیٔ حقیر مثابه‌سنده منظور ومشهود اولدیغندن بند آثارمك دکرسزلکنه

وعسکرلکمه باقه‌رق مجموعه‌مك اسمنه « چانطه »
دیدم .

ارکان حربیه ملازملرندن
مناسترلی رفعت

سیف وقلم

وهلهٔ اولیده کوریلان مزیت مخصوصه‌لرینی سند اتخاذیله کاتبلر قلمی سیفه عسکرلر سیفی قلمه ترجیح وتقدیمه چالیشوب صحیفه‌لر طولوسی تأویللر ایله برچوق مطالعه‌لر یازوب میدان انتشاره وضع ایتمشلر . بونلردن هپسی دکل ایسه‌ده بر قاچی اولسون نظر مطالعهٔ عاجزیدن کچدی .

فقط بن کندیمی بی طرف فرض ایدوبده او مطالعه‌لری اوقودقچه برینی دیکرینه ترجیح ایدر بروجه وجیه بوله‌میورم . بونك ایچون برینك راجح اوبرینك مرجوح اولمسنه حکم ایده‌میورم . وجه ترجیح بوله‌مدیغم یالکز او مطالعه‌لردن دکل ایکیسنکده بحق مزیتلرینی کندی کندیمه دوشنیورمده وجدانا ایتدیکم محاکمه‌ده هیچ برینی مقدم کوره‌میورم . ذهنم قنغی بوله صاپسه وجدانم « سیف وقلم هرجهتله

توأم ایکی رکن اقوم » در قولندن بر درلو عدول
ایده‌میور .

مع مافیه سیف و قلم حقنده یازلمش اولان
مطالعه‌لرده سبب ترجیح بوله‌میورم . بونك ایچون
حکم چیقاره‌میورم دیه‌رکده محررلرینی تغلیط وتزییفه
کوکلم قائل اولمدیغی کبی کندیمی مقدار وحدینی
بیلمزلردن عد ایتدیکم جهتله انصافم دخی راضی
اولمیور .

نه غریب تردد ؟ هم موجود مطالعه‌لردن
وجدانم حکم چیقاره‌میور همده محررلرینی ایوجه
مطالعه ایده‌مامشلر دیه تزییفه کوکلم قائل اوله‌میور
دیه‌میورمده ینه‌برابرالق « سیف وقلم هرجهتله توأم » در
فکرندن کچه‌میورم . برینك دیکرینه ترجیح
مدعاسنی تسلیم ایده‌میورم ؟

نصل کچه‌یم نصل تسلیم مدعا ایده‌یم که عندمده « قلم »
بعض کاتب افندیلرك بیلدکاری کبی « عرض خلوص »
« تبریك » « تسعید » ایچون « شفقتنامه » تعبیراتی

یازمق دکلدر . قلمدن مراد « معارف عمومیه » درکه « جلب منفعت » ی مستلزمدر .

قلیجده عوامك اکلادیغی کبی یالکز انسان کسمکه تخصیص قلنمش بر آلت اولمیوب عادتا « عسکرلك » درکه « دفع مضرت » ی موجبدر . وبو ایکی قضیه احکامی « اجتماع وتمدن » خادمی اولدیغندن البته بن فکرمده ثبات ایله « سیف وقلم هرجهتله توأم » در دیرم .

اوت فکرمده ثبات ایدر . وفقط او محاکمات فکریه اصحابنده حق ویره بیلورم .

اوله بیلور که ایکی طرفده ایشك حقیقتنی بیلدکلری حالده محضا بو یولده بر چغر آچلسونده ایکیسنکده حق ومزیتی میدانه چیقسون ایچون بری بر ینی دیکری اوته کینی التزام ایتمشدر .

ممکندر که بر عسکر قلیجنه طیانه رق اورته یه چیقدیغی ایچون یالکز قلیجك ثناخوانی اولمش

وانجق اقرانني تشجيع ايچون سيفي قلمه ترجيحه قالقشمشدر .

جائزدر كه بر كاتبك سرمايهٔ معيشتي قلم اولديغندن حقنده لسان مادحيت قوللانمش ويا الكز نورسيدكان كتابه بر تازيانهٔ تشويق اولمق ايچون قلمي سيفه تقديمه چالشمشدر .

اويله ايسه بن سوزيمي تكرار ايله « سيف وقلم هرجهتله توأم » در ديرم . چونكه « سيف وقلم » سيمرغ دولتك دو پر و باليدر . دولت ايكيسنك حركتيله اوج بالاى سعادته اوچار .

سيف وقلم دولت وملتك ضابط وكاتبيدر . برينك فتح ايتديكي باب شوكته ديكرى علو همتي يازار .

سيف وقلم ملكك حراث وآبياريدر . برى مزارع تبعيت ورعيته تخم حاكميت آتار . ديكرى باران عدالت وحقانيتي صاچار .

سيف وقلم وطنك معمار و نقاشيدر . برى

بنای سیاستی قورار · دیکری رسم حریتی نقش
ایدر ·

سیف وقلم فضای حربك راعی وقصابیدر ·
بری سوریلری ملحمه‌یه کتورر · دیکری اجرای
احکام ایچون بوغازه قدر قانه باتار ·

سیف وقلم وجود انتظامك جراح وطبیبیدر·
بری مریض شقاوتك اندفاعی ایچون عروق مفسدته
نیشترشدت صاپلار · دیکری طاتلی طاتلی معالجه‌لر
ویرر ·

سیف وقلم دائرهٔ جمعیتك مفتی وحاکمیدر ·
بری کریوهٔ ضلالته صاپانلرك جزای سزالرینه فتوی
ویرر · دیکری حکم فتوایی اجرا ایچون آصار
کسر ·

الحاصل بری دیکرسز اولمز · لازم وملزوم
قبیلندندر · زیراکه قلم فیاض قدرتك احکام
جلیله‌سنی ابلاغه دال · سیف انفاذ احکامه
واسطهٔ عال العالدر · سیف خصم هیکل بدویت ·

قلم روح جسم مدنیتدر . قلم مصباح سعادت . سیف مفتاح سلامتدر . سیف شاه کشور عزوظفر قلم ماه برج علم وهنردر . قلم ناشر انواع فیوضات . سیف حامئ آثار فتوحاتدر . سیف حافظ قوانین دولت . قلم تربیت بخش اخلاق امتدر .

اویله ایسه بوقاریده تعداد ایتدیکم اوچ ماده‌دن بشقه نه غرض اوله‌بیلورکه قلم سیفه سیف قلمه ترجیح اولنه‌بیلسون . نه واسطه بولنه‌بیلورکه بری دیکرسز اوله‌مدیغی حالده‌شونه مرجحدر دینله‌بیلسون .

مادامکه بری « جلب منفعت » دیکری « دفع مضرت » ی مستلزم اولوب « اجتماع تمدن » ه مساواتاً خدمتلری کچیور . مادامکه بری دیکرسز اوله‌میور . مادامکه حق الانصاف ارانورسه اره‌ده جهت رجحانیت بولنه‌میور . هر حالده « سیف وقلم هرجهتله توأم ایکی رکن اقوم » در سوزینی خاتمهٔ کلام ایدرم والسلام .

عسكرلك

ز اول عالی همم ارباب جهد و اجتهادز كيم
جهانكيرانه بر دولت چيقاردق بر عشيرتدن
بز اول نسل كريم دودهٔ عثمانيانز كيم
خميردر سراپا مايه‌مز خون شهادتدن

عثمانليلرك فضائل عسكريه‌سنی انكار ايدنلر وار ايسه، دعوالرينك اثبات بطلاننه دنيانك اوچ بيوك قطعه‌سی اوزرينه واوچ بيوك درياسی كنارينه قوريلان ووسعتجه بتون جهان ايچنده انجق اوچ مثلی بوله‌بيلن كشور عظيمی كوسترمك كفايت ايدر .

بز بو خاك فيضلك برقاريش يرينی اجداديمزدن بولمدق . بز او بخار جواهر فشانك بر ارشون ساحلنه نهرلر كبی خون ايثاراتمزدن نائل اولمدق .
تاتارك صدمات هجومنه قارشو محافظهٔ استقلال

زمحریت ایچون ماوراء النهردن آت آرقه‌لرینی
کمندیلرینه تحت روان جلادت بیله‌رك آق دکز
کنارینه قدر چکیلوب کلان بر فرقه عثمانلینك ایکی
عصر ایچنده اوچ قطعه‌یی قلیجلرینك حکمنه کردان
نادهٔ انقیاد ایتمسی آیت سیف کبی بر معجزهٔ باهره
عد اولنسه روا دکلیدر ؟

زیاده هانکی ملت واردر که دها مقامنده
یرلشمامش ایکن تیمور هجومی کبی طاغلری طاشلری
دولتلری ملتلری تا اساسندن قوپاره‌رق بر برینه
پاره پارچه محو وپریشان ایتمك لازمهٔ شانی اولان
بر کردباد قلیجنه اتکا ایدر یوللو بر انحنای جزؤی ایله
کچرمش اولسون ؟

بز روم ایلی واناطولی شبه جزیره‌لرینك یالکز
سیل روان کبی اوته‌سنه بریسنه طاغلمش بر حالده
بولنورکن اون اون ایکی کره بتون اوروپانك
اوزریمزه دوکدیکی اهل صلیب عمانلرینه مقاومت
ایتدك . یالکز غلیانلرینه مانع اولمق دکل بیاغی

منبعلرینی قورتدق . تاریخلرده بوقدر امتداد ایتمش برغلبیت مطلقه وارمیدر ؟
مصر ایله کردستان و حجاز ایله بربوستانی درت سنه ایچنده رایت اقبال عثمانیان التنه الدق . دنیاده بودرجه سرعتله حصوله کلمش برفتح مبین هیچ برقومه میسر اولمشمیدر ؟
ولوله ٔ اقبال عثمانیانی دنیانك هر جهتنه ایصال ایچون « انا فتحنا » کویان اوله‌رق اطرافه طاغیلان عثمانلی قهرمانلرینك دائما بار وستون غالبیته اعلا ایتدیکی شانلی شانلی بیراقلریمز شمالا وینه برجلرندن جنوبا هند ساحللرندن شرقا تبریز صحرالرندن غربا جبل الطارق جوارلرندن افاقی تیمه یاك هلال شفق پوشه غرق ایلدیکنی دوشندوکجه « صحیحا دنیاده مرد ایدك ومردلکده فرد ایدك » دیمکدن بشقه خاطرلره نه کلور ؟
اوروپانك قوای مجموعه‌سی یونان ساحللرنده بر بیوك دونغامزه غلبه ایتدی . جبر مافات ایچون

ترسانه‌لریمزده بش آی ظرفنده التیوز کمی پیدا ایتمکه موفق اولدق . مدنیتك شمدیکی تسهیلات ومعاونتیله برابر دنیاده هانکی حکومت بوعظمتده برقوهٔ قاهره ابرازینه مقتدر اوله‌بیلور ؟

ملکیمزك وبلکه پای تختمزك هر کوشه‌سنده برجلالی ویا زوربا فرقه‌سی اوکنده هرنه تصادف ایلرسه آتش وخونه غرق ایدوب طوردیغی اعصار فترتده بیله برقاچ کره یکرمیشر اوتوزر سنه بر قاچ دولتك مهاجات متوالیه‌سنه مقاومت کوستره‌رك هیچ برنده شهرت جلادتمزه ذره قدر خلل کلمدی . دنیانك بشقه طرفلرنده بویله براقبال کورلشمیدر ؟

یوز سنه‌دن زیاده یوز بیك درلو مصائب اختلال وبار مظالم التنده ازلدکدن صکره یکرمی سنه قدر بر حسن اداره‌یه مالك اولدق . همان براز راحت ایدر ایتمز استانبولدن چیقان یوز اللی بیك کشیلك بر عثمانلی اردوسی ویانه استحکاماتنك پیشکاهنده دهشت‌نمای ظهور اولمغه باشلادی .

بر بشقه پرده دها دیكلمش ایدیكه شومساتك حیثده شهید اولان اجدادیمزك كیكاری مزارلرندن چیقارلسه مملكتك هر كوشه سنده قوجه قوجه برچوق اهرام و بلكه حدودیمزی دشمن تعرضندن وقایه یه كافی اوله جق قدر استحكام پیدا اولور....
..... الخ

خیالات ظفر

موضوع صحیفهٔ رعایت واحترام اولان عسكرلك بندی نسبتیله مباهی بولندیغم صنفك مآثر سالفه سنه بر تقویم فخر وشرف اولمغله سائقهٔ میل وانهماكك طبیعی ایله مندرجات سحرایاتنی هله برقانه قانه اوقویه یم دیر ایكن دها بدایت تعلق ونظرده عثمانلیلرك فضائل عسكریه لرینی میدانه قویان .

براول عالی همم ارباب جهد واجتهادز كیم
جهانكیرانه بردولت چیقاردق بر عشیرتدن

بز اول نسل کریم دودهٔ عثمانیانز کیم
محمر در سراپا مایه‌مز خون شهادتدن

قطعه‌سنی بر دزلو اوقویوب چکمك ممکن اوله‌مدی ! اوقودقجه افکارم بشقه‌لشه‌رق بیلم نه سببه مبنی ؟ اوچنجی دفعه‌کی تکررنده قلبمی چکمش و بر کره دها اوقونشمده باده بشقه بر حاله کلمش اولدیغمدن طوغریسی نه اویقوده و نه‌ده حال بیدارده ایدم دیه‌بیلورم ! !

اویقوده ایدم دیسه‌م : بر طرفدن قطعهٔ مذکوره‌یی اوقومقده دیکر طرفدن صاغ الده‌کی قلمجك پارل پارل پارلمسنه باقوب آباواجدادیمز عثمانی بابالریمزك دشمن قانیله پاسلانمش پالالرینی درخاطر ایدرك حزین حزین و فقط بر طور عسکری ایله ندی آلت افتخار نه زمان شکل هلالکی سحاب اعدا اوزرنده بوله‌جقسك ؟ نه وقت کردن خصمه نزول ایله اخذ ثار ایده‌جك و هانکی کون خون دشمنله زنکدار اوله‌جقسك ؟ ه کبی خطابلرله سیر ایتمکده و اکثریا اوروب دورتك حرکتلریله مثال اژدر دشمن مفرونه

حسنهٔ قهرمانی ایله کیتمکده اولدیغمی درخاطر ایدییورم .

بکده حال بیداریده ایدم دیه‌میورم . چونکه ذکر اولنان حالات ایله برابر عسکرلکك جان اله‌جق بك بیوك صورتلری صحیحاً وقوعبولیورجه‌سنه کوزملك اوکنده برمنظرهٔ غرابت اثر تجسیم ایدییوردی .

عجبا نه حالدرکه !؟ قابل حس اولمیان بر نك تجزی وتعریفی عدیم الامکان اولان بر زمانده هم قلیج تعلمیله اوغراشه‌یم همده کندیمی میدان محاربه‌ده غالب براردونك قوماندانی کوره‌یم !!.

سبحان الله ! نه غریب شیدرکه ؟! عادتا معدوم دینیله‌جك بر وقت موهومده بونجه شیلر وجود بولمش طرزنده کورونیور . وطینت عسکریه اقتضاسنجه غیرت طمارلرینی بو درجه قبارتوب عسکرلك قدر پسندیده وخصائل برکزیده‌سنی صولك نفسه قدر اظهاره اجبار ایدییور !...

کویا قوماندانی اولدیغم اردو هربری برطاغ

پارچه‌سندن عبارت عثمانلی شجاعتندن مرکب
قوجامان بر ارسلان سوروسی ایمشده بن اسب
سوار عزو وقار اولدیغم حالده الکایلرووده ورایت ظفر
المده کیدیورمشم !..

بو اثناده راکبی اولدیغم آتك کوزلری قان چناغنه
و برون دلیکلری آتشلنمش کور اوجاغنه دونوب
هر نفس الدقچه بر آه سرد چکدیکنی وقولاقلرینی
ایلرویه دیکوب کشنیشندن کویا نعرهٔ هی هی ایله
ایلرولمك ایستدیکنی کوردکچه باشنی بوشلار وصاچنی
اوخشار ایدم . کوردیکی مساعده اوزرینه
الا بیلدیکنه کیدر . ونعلرینك طاشلره اولان ضربتینه
« والعادیات .. » آیتنی خاطره کتورر ایدی .

شرف عسکری ایله نائل اولدیغم بویله برسعادت
حالت تحریکیله آرقه‌یه باقدقچه علم نصرت توأملرینی
تتوج ایتدیرن بهادرلری تعداد دائرهٔ اقتدارك خارجنده
اولمسی سرور وافتخارمی برقاتدها مزداد ایتمکده
ایدی .

هله عثمانلی عسکرلکی شانه وحفظ وطن نامنه یاپاش اولان .

« * »

شهباز عسکرلر هایدی کیده‌لم
دینه دولتـه خدمت ایده‌لم
بو یولده اولمه‌دن غیری نیده‌لم

نقرات

یکیتلر کیده‌لم غازی اوله‌لم
شهیداولورسك جنت بوله‌لم

« * »

عثمانلی ارلری اولومدن قاچمز
نامردلك یولنده قاننی صاچمز
غازیلر بیهـوده بیراقـلر آچمز

ایضـا

« * »

جدیمز دکلمی بزم عثمانلی
کوکسی بغری قلیچ قورشون نشانلی
هایدی بزده کیدوب اوله‌لم شانلی

ایضـا

« * »

الوداع سزلره غیری قرداشلر
الوداع سوکیلو یکیت یولداشلر
دعا کزله ارتق کسه‌لم باشلر

ایضا

غازیلر شرقیسنی چالان موزیقه‌لرك هر سازندن ظفر ! ظفر ! دیه ایشیدیلان صدالر طاغلره عکس ایتدکجه اغاچلر طاشلر لسان حالندن وقوردلر قوشلر دهانندن کلیور کبی سازلرك ظفر نغماتنی تازه‌لر تازه‌لدکچه ارسلان عسکرلره فرط شجاعت وغیرتلرندن لرزه‌لر کلوب آغزلرندن « الله الله » صدای عون احتواسندن غیری سوز چیقمزدی .

یا عساکر نظامیه‌نك هر طابورینی اوزرنده سحاب نصرت مآب آسانسیم ظفرشمیك هبوبیله دالغه‌لنان آیلی یلدزلی لوالر ارهسنده خط جلی ایله « انافتحنا .... » نص جلیلی یازلمش آلای سنجاقلریله باشی بوزق فدائیلرینك افکار اخوت شعار ملیت وجمعیت حمیت منقبتلرینی بر نقطه‌ده طوپلوب دین اوغرینه جان آتدیران « وجاهدوافی ... » ایله مزین وطن

بایراقلرینك « ایلرویه کیده‌لم » دیورکبی ایلری ایلری موجه‌زن سرعت اقبـال اولدقلرینی کوردکجـه ایلرولمامك محال ایدی ! .

یورکار طیانمز . تأثیرینه طاقت کلمز . بر حال دها وار ایدیکه اردونك صاغ جناحی علمای ملت و صول جنـاحی مادران هزبر صولت ایله قوشـادیلوب ایکی جهتدن و برآغزدن « لااله‌الاالله » کلمهٔ توحیدیله یرلری کوکلری دترتمکده اولدقلری بشقه‌جه بر تأثر حاصل ایتدیروب طورمق امکانك خارجنه چیقمش ایدی .

بو حال غضنفرخصال ایله کیتمکده ایکن کندیمزی — دها بشیکده‌کی چوجقلریمزك بیله عدو بیلدکلری بر دشمن طوپراغنـده واسکیدن قالمه — بر مسلمـان مزارلغی پیشکاهنده بولدقکه قارشـومزده‌ده دشمن آلایلری صف باغلمش ایدی .

اومقدس مزارستان عثمانلی جنکاورلرینك آل قانلی و بیك پاره‌لی جسدلرندن متشکل اولدیغی طاشی طوپراغی ونباتات واشجاری تاریخ عثمانی‌یه شهادتاً

سورلر وقبرستان مذکورده مدفون خاك مغفرت اولان شهداء دين مسعدتمزك واصل نعم جنت اولدقلرینی فنای عالمه اشارت اولمق اوزره باشلری اوجنده مرکوز واك پارلاق ضیالر کبی ارواح مقدسهٔ شهدادن لمعان ایدن نوره بر شمعدان بشارت بروز اولان طاشلر دلالت ایلر ایدی .

غالب بو مشاهد مبارکه منظره‌سی دهشت افزای نظار اولان نباتاتده انسان قابلیه نشوونما بولدرمش وطوپراغنه بردرجه تأثیر ایتمشکه اوزرینه پاصیدغمز ایچون بزیده بوراده طوروب محاربه ایتمکه مجبور ایتدی .

بو حالده عسکرده کوردیکم غزا وشهادت آرزولرینه تأثیرات روحانیه‌یی علاوه ایله برقاتده تزیید ایتمك اوزره آتمدن اینوب مزینساتی صرف فاووقدن عبارت اوله‌رق اسکی عثمانلیلر اردولری منظره‌سنی وایران وقبلهٔ جبروته ایستادهٔ توقیر وتعظیم اولورجه‌سنه صفلر باغلمش اولان مزار طاشلرینی

اوقودم . همان کافه سنده ـ « بو مزارده مدفون اولان غازی عثمان میدان مجاهده‌ده شتابان بر آفتاب آتش فشان ایدی که بولندیغی اوچ محاربه‌ده اشعهٔ شمشیر شررپاشیله اوچیوزدن متجاوز دشمنی احراق ایدوب دردنجی سفرنده شکر سعادت شهادت قیلنجه بر دهان‌پاره اولمق اوزره کوکسندن الدیغی بش پاره ایله بوافق شهادتده مختفی اولدی » ـ مضموننده تاریخلر واکثریسنده جسورعلی . احمد بایراقدار . نشانجی رجب . قره‌عمر . یاوز سلیم . قیر بکر . کبی بهادرلره مخصوص اسملر نظر غیرتمه چارپار چارپمز دروننده بر درجه تأثر طبیعی حاصل اولدی‌که شو نطق ایراده مجبور اولدم .

﴿ نطق ﴾

« عسکرلر . بوراده یاتان شهیدلر قلیجلرندن دشمن ووجودلرندن غیرت وطن قانی آقیدرق نائل اولدیغمز بونجه شان و شرفی قزانمش یسوله

بابالریمزدر . شمدی طاشلری اوقورکن لسان حاللرندن شو برقاج سوزی ایشتدم . دیورلرکه :

« ایکیوز سنه‌دنبری بزی دشمن اللرنده براقدیکز بزدن سزه ارثاً انتقال ایدن حمیت بونی‌می اقتضا ایتدیردی . دشمن طوپراغنده یاتمق بتر اولدی . بوشانلی کونده غیرتکزی تزیید وحرکات دلیرانه‌کزی بزه تقلید ایدکده بورا‌سنده ینه رایت عثمانیه التنه آلک تاکه بزده اخلافمزک مآثر شجیعانه‌لرینی کوروب ممنون اوله‌لم »

« چوجقلر . اویله ایسه بنی دکله یک شمدی بزه یاقشان یابو یرلری ید اعدادن استرداد ویاخود شهیداً احراز فضائل جهاددر .

شهبازلر . جسور فدائیلر . قارشوده‌کی دشمن عسکری بوراده یتان بابالریمزک بقیهٔ سیوفی بر طاقم قورقاق وقچاقلرک اولادیدر .

ینه بوشهیدلرک قوماندارلرندن بریسی انلرک اک بیوک حاکملرینی اسیر ایتمش ایکن « وارسون دنیاده بر عثمانلی سرکرده‌سنک ازاد کرده‌سیله

اداره اولنور برحکومت بولنسون » دیه‌رك چراغ
اتمش ایدی . اوتانمه‌دن قارشومزه چیقمشلر .
هایدی کمال جلادت وسطوتمزی کوسترملم حرکاتکزی
بکا تقلید وقوماندالریمه تطبیق ایدك » دیه‌رك صف
آچدیروب آتشه باشلتدم .

عسکریمزك مسلم یار واغیار اولان شجاعت
وبالجمله صفات ممدوحهٔ بسالتلری ایله برابر نشانجیلقده
اولان مهارتلری تصدیق کردهٔ ارباب سفر وحضر
اولمغله اتدقلری قورشونلرك کافه‌سی سینهٔ اعدایه
اصابتله دشمن خط حربنك .... لق پارمقلغی کبی
ارالقلندیغنی کورنجه هجوم قوماندا سیله یور ییوب ..
.. فه یوف بوروسنی چالدیردم . چونکه دها
برنجی مصادمه‌ده تسلیم نصرت وغالبیت بزم طرفدن
هبوب وحرکت ایتمکه باشلینجه دشمنك رایات نحوست
ایاتی طریق هزیمت ورجعتی ارائه ایتدی .

معرکه‌گاه دشمن شویله‌جه تصویر اولنه‌بیلور
ایدیکه خون اعدادن تشکل ایدن جویبارلر غبرای

زمینی طرح طرح تقسیم ایله سبزه‌زار فضاده بر ر
جدول سرخین آچمش . سطح چمنستان بر نیرنك
چشم فریب کوسترر ایدیکه کویا بدیعهٔ قدرت قرمزی
یغمور طرزنده وجههٔ ارضه اوراالق ینه بر رشاشهٔ
حمرت صاچمش . رؤس واقدام دشمندن مزرعهٔ
اشکوفه‌یه مستولی ایکن سوکیلوب آتیلان شاخ و بیخ
مغیلان کبی شوراده بوراده کورینان قطعات بدن صانکه
آتشدان سفره حاضرلنمش هیزم پاره‌لرجه‌سنه
یغین یغین دهشت فزای انظار واراثرنده شهدای
مسلمین مظفریت حاضره‌نك بر ر مؤکل خونینی کبی
جلادتنما اولوب سطوت ومهابتلری باصرهٔ عجزهٔ
دشمنده میت نامتحرك ایکن بیله هول بخش نکال
وادبار ایدی . حاصلی سیلابهٔ خون دشمن شمشیر
سرتیز عثمانیانه ژنك وقبهٔ حضرافام آسمانه رنك
صالدی .

ارتق بو محاربه‌دن صکره « باب مظفریت »
ایکی قنادینی بردن فتح ایله « خانهٔ شهرت فزای

غالبیته یورك » دیمکه باشلدی . تصور اولنسونکه بوحالی کورن برعسکر هله باشلرنده بولنسان برمرد ظفر رهبرك نقدر مغرور اولمسی لازم کلور .

حال بویله ایکن عساکر اسلامیه دکل تکبر – دین هدایت قرینلری – اقتضاسنجه سجدهٔ تشکردن بشقه بر مقابلهده بولنمدیلر . الك زیاده غبطه بخشای اغیار وتحسین فرمای بار اولان احوال عسکریمزك تربیهٔ مادر زادلری اولمق اوزره ضبط واستیلا اولنان محللر اهالیسنه کوستردکلری مکارم اخلاق قضیهسیدر .

نه اغنیا مالنه کوز دیکن بولندی . نهده عجزهٔ فقرا جانه قیان کورلدی ، اولانجه ایشلر عدالتله یاپلدی . احکام شریعتدن زره قدر عدول اولنمدی . حتی . . . کویلك ضبطنده کیدن بر فرقهیه قارشو طوران اهالییه بیله فن حرب مقتضاسندن اولان آتشله مقابله قضیهسی – که دها کندندن خبری اولمیان صبیان ایله ایشده هیچ

يرمهخلى بولنميان نسوان نافله يره قدر تلف اوله جقلرندن ــ اجرا اولنيوب همجوارلرى ايكن راتب عثمانيه ايله تشرف ايدن قرا اهاليسندن نائل اولدقلرى زلال عدالتى ارائه ايله اقناعه چاليشلدى . وپك آز بر زمان ايچنده دامن امانه دوشور يلوب سايهٔ عثمانيانده مستظل امن واسايش اولديلر .

الحاصل نظرفه توجه اولندى . وهر قنغى يره فرقه لر كوندرلدى ايسه اهاليدن كردنداده اطاعت ودشمن عسكرندن عدم مقاومتدن بشقه بر شى كورلمدى .

سببى اردو اركان حربيه سندن مفرز هيئت تحريريه نك قلمه آلنقده اولدقلرى تاريخده مفصلا كوريله جكى وجهله « پولتيقه » نك اجبارى ايله تاريخ مذكورده مندرج عهدنامه تنظيم ونشانهٔ فتح وظفر اولمق اوزره قاعده سنده مذكور عهدنامه واوزرنده عثمانلى قليجى وآى يلديز شكللرى ايله « چاره » جهتنه زيرده كى مقاله حك اولنمش بر طاش

دیكلدی .

دیكیلان طاشك اوزرنده زیرده‌كی مقاله منقوشدر .

(شو «١٣٠٣» تاریخنده ایكنجی دفعه اولق اوزره عثمانلی قهرمانلری لواء الحمد شریعتی بورایه دیكوب نیرعدالتی كوستردیلر .

بوطاش دشمن قوماندارینك دلاوران اسلامه باش اكوبده قلیجنی تسلیم ایتدیكی وفدیهٔ نجات مقابله‌سنده سیف صارم عثمانینك التندن چكدیكی برمحل مباركده مركوزدر .

قاعده‌سنده حامیٔ حریت و عدالت اولان عهدنامه محكوكدر . اجرای احكامندن زره قدر عدول اولندیغی حالده اوچنجی دفعه اولق اوزره دها ایلروده دها شدتلی برطاشك عون عنایت باری و امداد روحانیت جناب پیغمبری ایله ركزاولنه‌جغی معلوم ایسه‌ده كافرنعمت اوله‌جق جبارهٔ اخلافه برنمونهٔ مدهشه اولق اوزره عثمانلی قلیجی شكلی

حك اولنمشدر .

تا كه بو سغركى دهشت يوركارنده براثر دائمى براقمـونده بر دها پيش اقتدار ينـه كردن نهادهٔ مطاوعت اولان بيچاركان امتى بازيچـهٔ تحكم واعتساف ايتمسون .

تا كه حكم « قره قوشى » ايله عجزهٔ خلقه تجويز ظلم وغـدر اولنوبده عثمـانليلرك عرق حميتى تهييج ايدلمسـون . وبر دهـا اوزرلرينه سـيف تأديب چكلمسنه سببيت ويرلمسون .

اوزرينه آى يلديز هيكل مجسمى وضع ايدلديكه حقوق دينيه‌لرينى تعرض ايچون شق شفه ايده‌جك دنى فطرتلره اسـلاملر جواب شفـاهى‌يه بيله تنزل ايتميوبده يالكز آى يلديزى كوسترمك كفـايت ايتسون) « سيف محمدى »

اشـته كمال دبدبه ودارات ايله ركزاولنان عمودك رسم اجراسنى متعاقب موجود معيتم اولان عساكر

منصور اللواء ايله دار الخلافت اسلاميه‌يه توجيه وجهٔ عزيمت اولندی .

دار الحربدن حين مفارقتده جزؤی بر مدتده عثمانليلرك عدالتنه اليشان اهالی او يله بر تأثر كوستردیكه قوزولرك انالرندن آيريلشی هنكامنده قويونجغزلرك مله‌مه‌لری كبی نالش سوزناكار ايشيديلوردی .

اثنای راهده اوغرانيله‌جق قرا وقصبات اهاليسی برقاچ ساعتلك مسافه‌دن استقباله شتاب ايله عساكری اولرينه آلوب انواع احترامات ايله القشلرلر ايدی .

نهايت درسعادت عثمانيان و مقر خلافت اسلاميان اولان شهر شهير استانبوله شو وجهله بسط قادمهٔ سطوت ومباهات اولنديكه دها بر قوناقلق اوزاقدن فتوحات وغالبيت نامنه چكيلان صدای آفرينلر برطرفدن نشاط وسروری آرتيرر .
وطرف ديكردن ايتام وامهات شهدانك نالش

وفریادلری قلوب خلقده حزن وکدر تورر ایدی .
کاه کاه ایکی بچه‌لی استقبال ایدن انا بابا . خصم اقربا . قرنداش قزقرنداش . دوست دشمن . ارەسندن بچه‌رك جوار خالد انصاری رضی عنه البار یده سلاح چاتلدی .

بوآنده تهیئه ایدیلان غزا نشانلری ضابطانك سینهٔ افتخارلرینه دست موفقیت پیوست حضرت خلافتپناهی وچاوشدن اشاغی افراده ید مؤید وکیل مطلق ایله تعلیق اولندی .

الدیغم امر مخصوصی تبلیغ ایتمك اوزره ازاجق راحتدن صکره سلاح باشنه بوروسنی چالدیره‌رق عسکری برآرایه جمع ایدوب شو ☚ نطق ایراد ایتدم .

﴿ نطق ﴾

ای غازیلر . پادشاه عالمپناه افندمز . وکلا وامرامز . بزی قرشولیان شو خلق . واهالیٔ وطن . جمله‌سی مظفر اولدیغکز او قانلی محاربه‌لرده

حسب القدر رفاقتكز شرفنی قزانمش بولندیغمدن غزاكزی تبریكه بنی وكیل ایتدیلر . جمله كزی تبریك ایدرم . وبو شرفه نائلیتمدن طولایی كندیمی بختیار عد ایدرم . باقك جناب حق بزه بوشانلی كونیده كوستردی .

چوجقلر سز صحیحاً وطنك حامیلری اولدیكز . غازیلك القابنی بحق قزاندیكز . وار اولك . جمله ملت سزه تشكر ایدیور . برخوردار اولك . خدمتكز تكمل اولدی . بوراده خصم اقرباسی اولنلر بو اقشامدن اعتباراً كیتسونلر . اولمیانلرده بو كیجه لك كوستریله جك قشله لرده مسافر اولسونلر . یارین هپكز مملكتلریكزه كیده جكسكز .

هایدی ارسلانلر هایدی . راحت ایدك ! دیه رك بن ده خانه مه كیتمك اوزره اورادن حركت ایلدم .

بو دقیقهٔ سرور ونشاط ایله پرنشئه ایكن برده « حی علی الفلاح » صدای حقیقت اداسی سامعه بواز صحو وافاقت اولنجه نه اولدیغمی بیله میه رك

کندیمی طوپلدم . نه کوره‌یم مکرسه بن صحیحاً نه حال نومی نه ده حال بیداریده ایمشم . اویله طالعین طالعین برحالده خیالاته مستغرق اولمشمده صباح اذاننك «حی علی الفلاح» ی ایله کندیمه کلمشم بونك اوزرینه صفوت مرحومك .

فرق ایلر نشئه‌سنی انجمن آرای غزا
خون رنکین عدوباده‌ٔ مسکت کبیدر

بیتی حاله مناسب اولدیغندن خاطرلندی . و او خیال خیرفالده پیش نظردن زائل اولدی کتدی .

اصلی یوقدر بیلورم وعده‌ٔ وصل دهنك
نافله بالچالوب آغزیمه یلاندردی بنی

حریق

« سلانیکلی مرحومك جبالی حریق کبیرینه دائر قلمه الدیغی برمقاله‌یه تقلیداً بك اوغلی یانغیننه دائر یازدیغم لایحه‌در »

باعث تحریك خامهٔ دلسوز وبادئ تسوید ورقهٔ ماتمآموز اولدرکه اصحاب هواوهوسك بونجه سنه‌لردنبرو آت اویناتدقلری وآشق اتدقلری عاشقلر میدانی نام محلده آرام ایدن عشاق ناکامك ولولهٔ آه وفریادی ونعرهٔ واویلای استمدادی اوجوارده بولنان کروه سودازدکانی تصدیع ونهایت آسمانه چیقوب خطوط شعاع شمسی تهزیز وبلکه ارواح عفیفینی تعجیز ایلدیکندن عاقبة الامر «ناری» تسمیه اولنور برعاشقهٔ جانکداز وبر بارقهٔ خرابه‌ساز ۱۲۸۷ سنهٔ هجریه‌سنك ماه ربیع الاولی اوچنجی بازار کونی ساعت یدی‌راده‌لرنده ناکاه ظهوروعزم سفر ایدرك آه جانکاهندن علونما اولان شرارهٔ صاعقه اثر ایله میدان مذکوری احراق وزیر وزبر ایدوب بعده مجار تعبیر اولنور محلهٔ پرحیلهٔ مخابنك سکنهٔ مسکنت مصیرلری بیننده اولان ماجرادن طولانی بعض دعواجیلر اولدنبری مومی‌الیهانك باشنی آغرتمش و باشنی آقتمش اولدقلرندن تسویدهٔ

امور ومحو قصورلريچون اورايه‌دخی برقول سوقیله
فصل دعوای اجتماع وافتراق ایله اوغراشمقده
ولایقیله اجرای تربیه‌لرینه باقمقده ایکن عاشقهٔ
مومی الیهانك خجله‌کاه اشتعالنده تذیید غازهٔ لهب
ایله اشتغال ایدن وذاتاً ساقزلی زاده‌نك متصرف اولوب
بعده الندن غصب ایتدکاری ساقز اغاجی نام
مشاطهٔ آتش مزاجك ایشی کورلمسی روزکار روزکار
والتهاب غارتکردار طرفلرندن استدعا اولندیغندن
دعواسنه باقلق اوزره اورایه‌ده مباشر مجاسر
قیافتلی برمعرض سوق ایله اطرافدن کلان وپیرامن
دامن شدتنه یاپیشان مستدعیان اخشاب واحجاره
مرام اکلادوب طوررکن انکلیز تبعه‌سندن برسنك
طبیعت پرست ایله آیینه‌لی چشمه اهالیسندن
برحطب قدرتیزیر بینلرنده کارکیر ایله اخشاب
بناده اقامت واجتماعك رجحانیتنه دائر وقوعبولان
منازعه‌لرینه ویریلان جواب قطعینك قبولنده
ترددکوسترمشلر ایسه‌ده بوتردد وعنادلری کارکر

تأثير اولەمديغندن ايشلرينه و پس و پيشلرينه باقماق اوزره بر مقدمهٔ شرارهٔ شروره ترفيقاً انكلتره سفارتخانه سنه كوندريلوب ايكيسيده اسكات و الزام و عبرة للسامعين اورادن دخی بر قره غوله تسليماً قاليونجی قوللوغنه اعزام قلندقلرينك عقيبنده اول شاهدهٔ بازار هر طرفی كشت و كذار و بك اوغلی تجاران غدارانه عرض ديدار ايدرك برطاقمنك اغفال ايله مالنی كوتورمش و بك چوغنك اظهار جلال ايله ايشنی بتورمش و علی الخصوص يكی ياپيلان «لوكسانبورغ» حمامنك كلخنی ياقوب رسم كشادينی مزيد خواهش وكمال كرمی و حرارتله اجرا و عاقبت هر طرفی يقوب صاحبنی عريان و بينوا وبعده «نعوم تياتروسنه» كيدوب هر درلو اويونلری تماشا و بالذات كندوسی دخی بر «دانس» ايدرك اول جای دلكشايی بوم وغرابه مأوی ايتدكدن صكره «بون مارشه»يه اوغرايوب اينجه اموال واشيا المش وبو زمانه كلنجه‌يه قدر نيجه كوشه‌دن بوجاغی نمرود اوجاغی كبی نيران و نيجه

اوجاغی هلاکوخان کبی خراب وویران ایتمش و آتش عشقیله جور وقهرینه اینانمیانلرك کیمی مخزنلرده و کیمی بیت الحزنلرده طوتهرق آلمش کیتمش والحاصل هوای غرور و هوس استیلا ایله تا سقف سمایه سرچکمش و بوجهتله ارتق قامتی آزدیروب وقیامتی قوپاروب نهایت الامر حدینی کچمش اولدیغندن عدلیه قشلهٔ همایوننك قره غولنده باصدیرلمش ودهن سوزنا کنه صو سرپلمشدر ·

فردامی صباحی دخی مدهش برصدا ایله تکرار باش کوسترمش ایسه ده رخسار آتشیننده اوقدر جذبه وآن وحسن جمالنده اودرجه حلاوت وشان قالمدیغی جهتله کسهدن یوز بولهمیهرق باشنی آلوب کیتمش وایشی بتمش وفقط پك چوق جانلری یاقمش و خیلیجه خانمانی برباد و پریشان ایتمش اولدیغی وقوعات غریبه و مدهشهٔ زمانهدن اولمغله ثبت صحیفهٔ تذکار قلندی ·

مردلك

دنیاده مردلك عنوان جلادتنشانی ملت اسلامیه وبتخصیص عثمانلولردن بشقه کیمه سزاوار اطلاقدر؟ غبطه‌فزای انام اولان اوشان وشرف عجبا انلردن ماعدا کیمه ویریله‌بیلور؟ مردلك اسلامك غیری هانکی ملتده هانکی جمعیتده کورلمشدر؟ مرد کیمدر؟ مرد اولان کیمدر؟

تاریخلره مراجعت اولنسون. برکره اسلامك وقایعنی یازان پارلاق صحیفه‌لر برکره‌ده عثمانلیلرك احوالنی بیلدیران لعل‌رنك سطرلر کوزدن کچیراسون صکره‌ده اقوام سائره تواریخی نظر امعانه النسون اطرافلیجه مطالعه اولنسون مردلك نطرفده قالورسه اوراپه ویرلسون.

بزشبهه ایتمیز که حقیقت شناسلر بو حق اسلامه عثمانلیلره براقورلر. هرحالده حقی حق کورنلر تسلیم مدعا ایدرلر. بعض حق ناشناسلرده بولنسور که بو مدعامزی تسلیم ایتمیوب کندیلرنجه بر بشقه معنا

بربشقه حكم ويررلر . ايوجه بيلورزكه بونلر يا صرف جاهل اولنلر وياخود اسلامك عليهنده يازلمش تواريخدن بشقه برشى مطالعه ايتميوب ياكاش ذهابه قايلنلردر . بز حقيقتى ميدانه قويمق املنده بولنديغمز ايچون بر قاچ كلمه‌جك تحريرينى لازمه‌دن عد ايلدك .

انصاف ايله امعان بيورلسون : اخلاق محمودهٔ اسلاميه‌يى جامع وحامل بولنان مسلمانلر نصل مرد ومردلكده فرد اولمز ؟ اخلاق اسلاميه‌نك تهذيب اخلاق . عدل واحسان . وظيفهٔ حقوقيه . شرائط اخوت . كبى حسن اخلاقى جهانده اسلاميتدن بشقه هانكى مذهب جمع وتلقين صلاحيت وقدرتنى حائزدر ؟ بو خصائل فائقه انسانى مرد ايتمزده نه يپار ؟

اسلامك مبادئ ظهورندن بوآنه قدر كذران ايدن حالات دوشونلسون : ارده يتيشان بهادرلرك كوستردكارى مردى وفداكارينك درجه‌سنه

وتیغ ازارایله حك ایلك كافهٔ مسلمینه عموماً وسلاطین اولی الامر وخواقین ذوی الاقتداره خصوصاً جملهٔ واجباتدن ایدوكنه ائمهٔ علما «كثر الله امثالهم الی یوم الجزا باسرهم» فتوی ویروب اكا بناء محضا احیای مراسم دین محمدی واقامت ناموس شرایع احمدی اجلی ایچون لشكر بیشمار خصم شكار ایله سنك قصدیكه بلادشرقه توجه همایون كوستروب مضمون شریفنده شاهلق جهتندن تحت تصرفنده نواحی واراضی سعادت ظل ظلیل رایات فتح ایاتله مستسعد اولیجق «ارایسك میدانه كله سك»

«حق سبحانه وتعالانك مشیت وارادتی نیه متعلق اولمش ایسه ظهور بوله» دیو بیورمش ایدم بوندن عرض برقاچ ای اقدمجه سندخی خبردار اولوب تداركك ایده سن «غافل بولندم حوزهٔ حكومتمده اولان خلقی تمام جمع ایتمكه ایام مساعد اولمدی» دیو عذر وبهانه ایتمیه سین

ایمدی مدت مدیددركه مزاجه نفوس متكاثره دن

جهان ضيق النفس ومصادمهٔ سلاح وسناندن هوا ضيق النفس ونعال مطايادن جرم زمين آهن پوش وطنين نای رويندن طاشچهٔ عليين پرخروش اولمشدر · بواثناده سرأ جهرأ خيرأ شرأ سندن جرأتی ايهام ايدر بروضع صادر اولمامشدر · لاسيما شمديكی حالده ديار ازربايجانده اول تلال وجبال نشان ستم ستور لشكر منصوردن سپهر پرهلال اولمش ايكندخی هنوز سندن نه نام پيدا ونه وجودكدن اثر هويدادر بروجهله مستور الحال سنكه وجودكله عدمك على السوادر · قليج دعواسك ايدنلرك سپر كبی بلالره كوكس كرمك دائم پيشه سی وسرورلك دعواسنده اولنلره مغفر كبی زخم وتيغ وتبردن سرطوتمق هرنفس انديشه سی كركدر ·

عروس ملك كسی دركنار كيردتنك
كه بوسه برلب شمشير آبدار دهد

حرزسلامتده پرده نشينلك اختيار ايدنلره ارلك اذی خطا واولومدن قورقان كيمسه لره قليج قوشانوب

اته بمك نامزادر . خاليا بومثابه‌ده ودرجهٔ زاويهٔ خوالده انزواكه سبب اغلب احتمال كثرت لشكر بى قياسدن استيلا رعب وهراس اولمقدر .

اويله ايسه بومعنينك ازاله‌سى مصلحتى ايچون قرق بيك نفر مقدارى ار لشكر ظفر رهبردن افراز اولنوب قيصريه ايله سيواس مابيننده اقامت ايتمك امر اولنمشدر . «حصه ارخاى عنان وتوسيع دائره ميدان بوقدراولور بوندن ارتق اولمز» اكر سنده‌دخى غيرت وحميتدن فى الجمله شمه وار ايسه كاوب عساكر نصرتمأثره مقابل اوله‌سن ازل ازلده مقدر اولان هرنه ايسه معرض بروزده جلوه‌كر اوله . ان شاء الله تعالى والسلام على من اتبع الهدى .

فى ٣ جمادى الاولى سنه ٩٢٠

نامهٔ همايونه دقت اولنسون قوس ارمسنده‌كى جمله‌لرك احكامى مردانكى كوسترمزسه نيز اكايه‌مىورز ياخود فكريمزى بويولده قبول وتلقى‌يه

حصر ایتدیکمزدن او یله اکلیورز دیمکدر . فقط بزم ایچون اشتباهه محل یوقدر که بو بابده اولان فکریمز مطالعه‌مزی اکلایشمز صائب اولسون

افراد اعاظمك تربیه اولدیغی دینك تربیه کرده‌سی وانلرك محاسن پرورده‌سی اولدیغندن البته مردلك ایله تزیین صفات ایتمشلردر

محاربه تاریخلری اره‌ده بر نفرك حالنی طوریی مردلکنی بیان ایدرکه انسانك حیرتنی جلب ایتمامك امکانك خارجنده کورینور . اومولمدق بر نفردن اویله حالات غبطه فرسا ظهور ایتمشدر که مردلکی یکیدن تعریف ایتمش ویا ایجاد حکمنی المشدر . غوغاده سلاحسز اوله‌رق اله کچوردکاری دشمنلرینی « مردلکه صیغمز » دیه حیاتنی بخش ایتمکله جومردلك خاصه‌سنی قزانمشلردر . دین قرنداشلرینك یاره‌لرندن دیشیله ات قوپاران خائنلری کوروبده اوزرینه واردقده عرض تسلیمیت ایتدکلری ایچون عفو وعاطفتله معامله ایدوب مردلکی

اثبات ایتمشلردر .

دها عقلارده طوریور اره‌سی چوق کچمدی اویله وقوعاتلر ایشتدك اویله فاجعه‌لر دیکله‌دککه اسلافمزه اوروپالیلر طرفندن عزو واسناد اولنان برطاقم مساوی' احوال انلرك یاننده محاسن حکم وموقعنی احراز ایدر

عالم مدنیت عالم مدنیت دیوبده فضیلت مدنیتی کسه‌یه یاقشدیره‌میان دولتلر محاربه‌لرنده معبدلری مناسترلری کتبخانه‌لری طوپه طوتدیلر . بوندن اوچ درت بلکه بش عصر اول عثمانلیلر مشهور بر قلعه محاصره ایتدیلر طوپه طوتدیلر فقط کلیسالری کتبخانه‌لری محافظه ایتدیلر

الحاصل مردلك بزم شانمز بزم مدار مفخرتمزدر حالا مردز چونکه بابالریمزك مرد اولدیغی وبزده انلرك اولادی انلرك وارثی اولدیغمز میدانده بولندیغی جهتله بزده مردز همده مرد اوغلی مردز اویله ایسه خلعت فاخره‌مز اولان خصائل مردیی

یاد ایتمك وایجاب حالده میدانه قویمق ایچون شو
عثمانلیلرز هر بریمز مرد در ار در
مردلك صفتی بزلره موروث پدردر
نظمنی ورد زبان ایدرك كلامه نهایت
ویره‌لم .

تجدید مودت

خطهٔ مخادنتك ضبط و استیلاسنه تخصیص و تعیین قلنان قوهٔ جنودیهٔ محبتك صولت اعدای سكته وقتورردن محافظه‌سیچون اطرافی كدیمین ایله ترصین اولنه‌رق استحكام ویرلمش و بر مدت او واسطه ایله خاك پاك وداد و بنیان رصین الاركان فوأده صحیحاً هجوم اعدا صورتنای امكان اوله‌مامش ایدی

صكره « بیننظرف عالیلرندن سرزدهٔ ظهور اولان علم رخاوتمیدر و یاخود تدبیر عاجزیده وقوعبولان اختلال نقصانیتمیدر » بادئ متانت و باعث تقویت

محمدنت اولوب مدافعه‌جه اهمیت و هر شیئه رجحانیتی
اولان طوب اتحاد قلوب یرندن قالدیرلمش ومقدمة
الجیش بولنان رعایت مراسم مصافات واعتنای
وظائف مواسات کیرو الدیرلمش دشمن ایسه بویله
بر دم فرصته دیده‌کشای انتظار ایدوکندن
قولانیله‌جق بر باد استحکام محبت و ضبط ملك
اخوت ایدرك حصار تحصن مدار مخابره‌یی دست
تغلبنه کچیرمش و برچوق وقتلر ایستدیکی کبی تصرف
ایتمکده بولنمشدر

بو کیفیت هم بهنای فسیح الانحای محبتك قدم
اعدا ایله رنجیده و پایمال اولمسنه وهم‌ده اخوت
نواحیسنده متمکن اولان سرور ونشاط وابتهاج
وانبساط اهالیسنك ترقیجه زوال بولمسنه سبب
اولدقدن بشقه کیت بکیت بو صدای شورش
جانکداز کنکرهٔ آفاقه ولوله‌ساز اولمسی دخی شویله
طورسون اشبو فن حرب معنویده اولان مهارتمزی
مصدق ارباب جدال نزدنده شکستهٔ ناموس مردانکی

وبسالتمزه باعث اوله جغندن وبو حال ملالت اشتمالی ایسه حوصلهٔ وغاکار شجاعتمداریمز بر وجهله قبول ایتمیه جکندن بتکرار کشیدهٔ قرعهٔ الفت وتنظیم سلك اللآل محبتله برطاقم جنود موالات جمع وترتیب اولنه رق واعادهٔ شان مظفریت ایچون احتیاطلجه طاورانیله رق استحکامات مغصوبه یی دست چرك الود اعدادن تخلیص واسترداد برله ینه اقلیم مخادنته صورت عمران وبرتازه جان ویرملم تدبیرینی شورای افکارمده تنسیب ایلدم

ارباب سیف و قلم که انامل غیرتکشان ایله زبان مصادقتنشانمدر انلر ایله دخی عهد و میثاق ایتدم

مأمول ایدرمکه ذات شجیع الصفات عالیلری دخی بو بابده اتفاقله بذل قوهٔ مماشات و وفاق بیوروب بو یوزدن بیولك بر موفقیته نائل اولورز . اشته بوخصوص خیریت نصوصه موافقت بیورلدیغی صورتده اجرای ایجابیچون حاضرلنه جق هجوم

قونلرينك پيشدارى اوله‌جق آوجيلردن برنجى
مغرزه‌سى بوورقهٔ عاجزانه‌م اوله‌جغندن اولوجهله
روى مساعده كوسترملرى بابنده تقديم اتحادنامهٔ
عاجزى‌يه ابتدار اولندى ٠

انتباه

كتبخانهٔ عالمه كير ركيرمز الك اول نظر حيرته چارپه‌جق
اندلس تاريخيدر ٠ بو تاريخ وهلهٔ نظرده انسانيت
حقانيت احسان وعدالت جواهريله مرصع بر
تاج مفخرت كورينورده بالاخره ظلم واعتساف عدم
اتفاق شورش ونفاق بلاسيله آلودهٔ خون تأسف
اولمش ونوع بنى ادم ايچون علامت عبرت اوله‌رق
ديكلمش مزار طاشنه بكزه‌يور

سكسان سنه ظرفنده رايت اسلاميه التنه النان
اندلس بش التيوز سنه مهاجمات اعدايه كوكس
كره كره ثبات ايتمش برحكومت عادلهٔ ذيشان ايكن
بالاخره نقدر بادئ خسران بر حال ايله منقرض

وپریشان اولدیغی تاریخ آشنایانك معلوملری ایسه‌ده هركسجه علی‌الخصوص عسكر ارقداشلرمجه موجب ایقاض وانتباه اوله‌جغی تصوریله تاریخ مذكورده كوریلان برنطقـك بالترجه میـدانه قونلمسنی ارزو ایتدم

بونك ترجه‌سـندن غرض باعث انتباه اولدیغی انتباه ایسه مقتضیاتنی بیلمكه محتاج بولندیغی جهتله باری اوجه كیفیتی مجملا اولسون بیان ایده‌لم

اندلسده بنی حمرا ملوكنك الك نهایتنه تصادف ایدن « عبدالله الصغیر » « غرناطه » شهرینی دشمنـه تسـلیم ایدوبده « جبل البشر » طرفنـه قاچاركن اوروپالیلر نزدنده « عربك آه ایتدیكی تپه » مثلیـله مشهوراولان « بادول » تپه‌سنده بركره دها ارقه‌سنه باقوبده اغلمغه باشلادیغی انده والده‌سی « عایشـه » طرفنـدن مقتضـای حمیت ذاتیه‌سی اوله‌رق ایراد اولنمشدر

(نطق)

نسل کریم عربه لایق اولمدیغك حالده بنم واسطه‌مله التحاق ایدن آلچق . سکا اوغلم دیمکه حیا ایدیورم . سنك کبی خیرسز نامرد بر اولاد یرینه کاشکی طاش طوغوریدم

اغله اوتانمز اغله . هر طاشی برجوهر جانه بدل اولان وطنك خرابه‌لرینی کورده چاتله . ارکك کبی محافظه ایده‌مدیکك مقدس وطنك ایچون قاری کبی اغله

عجبا لوا احمد حمدی افندی جانسپارانه اجتماع ایدن بهادرلره معاونت ایده‌مزمیدك ؟ ازالرنده اولسون بوله‌مزمیدك ؟ بر قاچ کردلر اجدادینك ازاله‌کرده‌سی اولان دین دشمنلرینه غلبه ایده‌مز ایسلك وطنکی ابدی تسلطلرندن اولسون قورتاره‌مزمیدك ؟ لکن سن الاایش دنیایه فریفته اوله‌رق سرایلری وطنه ترجیح ایدر کیجه کوندز جاریه‌لر بچه‌لرله اکلنور اغاجلرك میوه‌لره عکس ایدن

كوكله‌لرینی سیر ایله متلذذ اولورایدك بر دقیقه‌لق شهوات نفسانیه‌ك اغورنده بونجه شان وشهرتی پایمال ایلدك برکره‌ده استقبالی دوشونمدك

حیتسز اولاد ، اجداد عظامك [سكا تودیع ایلدیکمز سیف شریف محمدی‌یی نه یاپدك ؟ غرناطه‌یی الحمراء البیضائین سرایلرینی کیمه تسلیم ایتدك ؟ صولت مهابتلریله دشمنلرینی دائما پریشان ایدن بهادرلری قنغی دشمن علیهنده مدبرانه استعمال ایلدك ؟ کحیلان اتلر نه اولدی ؟] دیرلرسه نه جواب ویره‌جکسك ؟ جامع آیات نصرت اولان بوزلرینه نصل باقه‌جقسك ؟ یوقسه { براقدیغکز قلبمی امرینه اطاعت اتیان اسرایی طبعمه موافق کلیان جاریه‌لری کمکنده قوللاندم ، غرناطه الحمراء البیضائینك یالکز بغچه‌لرینی جنتستانی سوز واندرك ایچنده آرامش بال ایله اکلنورایدم وطن محافظه‌سنه تامین استقباله هیچ اهمیت ویرمزدم اردولر یگری آلندی حظوظات نفسانیه‌می تامین ایچون دشمنلرك

النـده قربان ایتدم . سزك غزاده بنو بده هجوم ایتدیککز عرب اتلرینی اطرافـدن جاریه جلبنده واك نهایت دشمندن فرار خصـوصنده قوللاندم دیه‌می جواب ویره‌جکسك ؟

وقت وار ایکن شو واسع صحراره . بو مثبت اوه‌لره . محفل اعظم سرایلره . منبع معارف اولان کتبخانه‌لره . عرب قانیله قاریشق اقان‌چایلره . لطیف چمنستانه . بر کره دها باق

احفـاد محمـدینـك قرارکاهی اولان الحمرا غرناطه‌نك یانغین علـولری ایچنده سـنك الچقلغك علامتی اوله‌رق رماداوله‌جق اشراف عربله تشرفه ایدن غرناطه واسطه‌که حراب ودشمن دینـه مقر اولدیغیچون روزجزاده سنی مزلتله یاد ایده‌جك

قاچ قورقاق قاچ ارتق عرب پادشـاهنـك وطننده حکمی قالمدی اکاه اولکه بعدما افریقـا چوللرنده حشرات کبی یشایه‌جقسـك کیت بقیهٔ حیاتنی تذلل ودنائتده بچور

غافل اولمه که یالکز بو رزالتله قورتیله‌جقسك دنیاده دکل عالم صمت وسکوت اولان مزارده بیله [شرافت مادرزادیـنی ایاق التنه الان بیچـارکان امتی ظلماً قتل ایدن اندلسده حکومت اسلامیه‌نك محو اضمحلالنه سبب اولان غرناطه‌یی الیله دشمنه تسلیم ایدن الیچق « عبد الله الصغیر » ك نعشی بو طوپراق التنده‌در] کلاملرینی چوریوب طوپراغیده تلویث ایدن جزؤلرك ایشیده‌جکدر

تضمين

« روم ایلی غزته‌سنك نسبتیله مباهی بولندیغم عسـاکر عثمانیه‌نك خصـائل حسـنه‌لرینی تعداد ایله غیرت عثمـانیه‌سنی کوسـترمش واك نهـایتنده یشاسون عسکرلریمز جمله‌ٔ مفخرتفزاسیله القشلامش اولدیغی بندی کوردم .

عموم ابنای وطنك قرة العینی اولان عسکرارقداشلرم حقنده حسن شهادته دائر یازیلان براثر نقدرشوقله

حسن تلقی اولنمق لازم کله جکی بالجمله حیثمندانك معلوملری ایسه ده بنی دها بدایت تعلق نظرده فوق العاده مفتون ایلدی . بو جهتله چانطه یه درجنی مناسب کوردم . فقط بنده‌ك محررینه قلم ارقداشلغی شرفنی قزانمق ایچون من غیر حد تضمین وشایستهٔ نظر اولمدیغنی معترف اولدیغمی قوسین ایچنده الهرق تبیین ایتدم .

« ومحرر مقاله یه مقابله صاغ اولسون ارباب قلم وار اولسون اصحاب همم جمله‌لرینی تقدیم ایلدم »

« عساکر عثمانیه‌نك اخلاف برکزیده‌لرینی تعداد ایله تزیین صحیفه ایتمك حسیات وجدانیه‌یی تزیید دیمك اولدیغندن شو وجهله بسمله کش ابتدار اولنورکه » ملت اسلامیه « مبادئ ظهورندنبری » اوامر قرآنیه « احکام جلیلی » ایله « غزا » وجهاده « من طرف الله » مأمور اولدیغندن مجاهدلك قدرتنی « بحق » حائز اولان « اعاظم هیئت و » افراد

« ملت » ه وظیفهٔ « مفخرهٔ » عسکریه عموماً تحمیل اولنمش وملتمزده انك شانلی انك شرفلی « انك مقدس » خدمت محافظهٔ دین وملت « وقایهٔ » ملك ودولت « استحصال سعادت امت » كبی « بین الملل مقبول و معتبر اولان » خدمت عمومیه دن عبارت بولنمشدر

مجاهد فی سبیل الله « ومحافظ علی الوطن اولان عسكرلریمزك « وكوكللی فدائیلریمزك » اخلاق « حمیده و مقبول انظار » عمومیه « اولان اطوار بركزیده » لرندن « هر وقت بزم ایچون بحث اچق بك افتخارلی « صحیحاً شانلی » برقضیه در انك ایچون محاسننی « برر برر » تعداد ایله « اخلاقه نمونهٔ امتثال اوله جق حاللری بیلدیره جك بو ورقپاره لر اولدیغندن اولوجهله « تزیین « صحیفه و » ستون ایتمكی « لازمهٔ غیرت و » حمیتدن بیلورز

« تفصیل و » تعریفه حاجت یوقدر كه محاسن اخلاق « هركس اداب ملیه سنی تمامیله قبول

واجرا و » بولندیغی حال وموقع وصفتی « فهم و » ادراك وبو ادراكك صاحبنه تحمیل ایده‌جکی « برچوق » وظائفی حقیله « ادا و » ایفا ایتمکدن عبارتدر

بزم « وارث ادب وتربیه اولان بهادر » عسکرلریمزده شو حال خصلت خلق و جبلی « اوله‌رق موروث پدر » در . هزار « بارکوریلان ایشیدیلان » آثاریله‌ده ثابت اولدیغی اوزره مجاهدین دین « زمرهٔ مفتخره‌سندن الك عادی نفراتی بیله » بولندقلری موقع وصفتی « کلیاً » مدرك ومحافظه‌یه اولقدر منهمکدرلرکه وظائف مرتبه‌لرنده « بلکه الك کوچك برخدمتلرنده » بیله‌رك قصور ایتمکی « دکل قضارا بر خطاده بولنمغی » عادتا بیوك کناه عد ایدرلر

چونکه « سعادت وسلامت دارینی » ترقیات مادیه ومعنویه‌مزی کافل « حقیقی » بولنان دیانتمز « بو تربیه‌یی » بو ادابی تعلیم ایلمشدر . اشته

عسکرلك بزم لوازم دیانتمز «بزم شان وشرفمز» جملهٔ «جمیله» سندن بولندیغی جهتله «کندی ارقداشلرینه نسبتاً قدر ومزیتجه» الك کوچك برنفرلك ناموس عسکریسی «اناسندن باباسندن چولوغندن چوجغندن تاللی کلیننن سوکیلی نشانلیسندن دکل» دنیاسندن وجانندن بیله عزیز ومحترم ومحافظهٔ دین ووطن اغورنده «هله اعلای کلمهٔ وحدت یولنده» فدای جان ایتمك دنیاده هر آمالنه «مرجح و» مقدمدر

بزده ملل «ومذاهب» سائره‌کبی عسکرلك خطام دنیا ایچون دکلدر انلر «تربیه وروشلری اقتضاسنجه» کندولرینی عادتا اجرتلی خدمتکار بیله‌رك «واویله‌جه اعتقاد ایدرك» معاشلرینك اعطاسی زمانی «قضارا» بردقیقه کچرده ویرلزسه «سفرده شویله طورسون حضرده» تعلیم اثناسنده بیله سلاحلرینی ترك ایله «امرا و» ضابطانه «انقیاد و» اطاعتدن درحال روکردان

اولدقلری واردر
مسموعات موثوقه «همده تواتر صحیحه» دندرکه محاربه اثناسنده بیله توتون وشراب وصباحلری چای تعیینلری برکون ویرلمزسه «مظفریت حاضر اتمش قوجه بر» اردونك شیرازهٔ انتظامنی «اساسندن» اخلال ایده جك «وغلبهٔ حاضره یی غائب ایتمکه سبب اوله جق» شماتتلر کوسترلمشدر. ونیجه «نیجه» اختلالر چیقاروب انجامکار «خدمتلرینك» اجرتنی المدقجه ضابطلرینی دکلیوبده ایفای خدمته باش اکمامشلردر

لکن عسکرلریمز اولی الامره اطاعت فریضهٔ دیانتدن اولدیغنی «دهاوالده لرینك اغوش تربیه لرنده ایکن اوکرتوب» بیلدکلری ایچون محافظهٔ دین وملت اغورنده «حطام دنیایه» بروقتده میل و رغبت وتشتت کلمه یی موجب برکونه نیکی قبول دکبی کوچکلکه جرأت ایتمامشلردر. واقعا وقتیله یکیچریلر اراسنده بعض «مرتبه» مناسبتسزلکلر

اولمش ایسه‌ده اوده «نهایت زمانلرنده» دیانت مجهوله اصحابندن بعض سفهانك «اصل ونسلی ارانمقسزین واداینه باقلمقسزین» عسکرلکه قبول «و بیاغی بیوك رتبه‌لره نائل اولملرینه مساعده» اولنمسیله برده اداره‌لریله انتظامسزلغندن «آزاجقده اوزمانه‌ده بولنسان اهل نفاقك افسادی ایجاباتندن» نشأت ایلمشدر .

زمانمزده عسکریمزك هر برلوازمی وقت وزمانیله ویرلدیکی جای بحث اولمدیغی حالده مجبول «و متخلق» اولدقلری صفات «مقبوله ومرغوبه ونیات» ثابتهٔ ممدوحه وحمیت «جبلیهٔ» اسلامیه‌لری ایجابنجه اویله برآیلقلرینك برکون تأخیری «ویا میعادلی اشیانك زماننده ویرلمیوبده برمدت تعویقی» ویاخود مکیفاتدن «معدود» اولان معیناتك عدم اعطاسی دکل بر «قاچ» سنه متمادیاً برپاره آلمامش اولسه‌لر و «بالفرض والتقدیر» لدی الایجاب محاربه اثناسنده آچ وچپلاق دخی قالسه‌لر «تأمین

استقباللرینی» وطن محبتنی دنیا حیاتنه ترجیح ایدرك
«ینه هردرلو» وظائف عسکریه‌لرینی ایفاده
«عمداً تجویز قصور ایتمك شویله طورسون احتمالی
تصور اولنه‌بیلان مشاقه اولنجه‌یه قدر تحمل ایدرك»
ذره‌قدر اهمال وتکاسل ایتمزلر . بیوکارینك امرینه
اطاعتی «تربیهٔ دیانتجه» وظائف دینیه‌دن «طانور»
و امر جهادی «ینه او تربیه‌یه بناء» پادشاه
طرفندن «صادر اولمش ظنیله» دکل «بلکه» کندولریله
پادشاهی دخی من طرف الله «وارد اولمش اعتقادینه
مبنی اوامر ایله» مأمور ومکلف بیلورلر .

شو خصائل «حسنه وشمائل» مستحسنه
عسکرلریمزك فطرت ذاتیه «وخلقت طبیعیه» لرنده
مرکوز اولدیغی کبی سائر اولاد وطن «حمیتمندانی»
دخی عسکره کندی عرض و جان ومالارینك
«وحقوق ملیه‌لرینك» محافظی نظریله باقوب
انلری جان وکوکلدن سورلر . ومردمك چشم
افتخار یمز تعبیر «صحیحی» ایله یاد ایدرلر کیجه

كوندز حصول سلامت وفوز ونصرتلرینه «دائر» دعا ایدرلر .

«یالکز حیتمندان وطنك دعاسیله چکمیه‌لم اویله حاللر مشاهده اولنورکه جکرکوشه‌سی اولادینی کندی الیله عسکر ویران والده‌لر محاربه دونوشنده قومشو اوغلی حسنك شهید اولوبده قرة العینی اولادینك عودتنده – سن نیه کلدك نیچون شهید اولمدك یوقسه غوغادنمی قاچدك – دیه‌رك حیرت‌رس افکار اوله‌جق صورتده حیتلر کوسترلر. تعلیم میدانده کیتمك اوزره سلاحلنمش واوکنده موزیقه ترنم ساز اوله‌رق سوقاقدن کچن طابوری کورن آجیقلی والده‌لر . طول قالمش الی قینالی کلینلر. باش آچوبده دعا ایدرلر . وصدای ثنایی موزیقه سازلرینك نغماتنه اویدیره‌رق هواطبقاتنك اهتزازینی شدتلندیروب ارواح علیینه قدر عکس ایتدیررلر»

شجاعت و بسالت ومردانکی ایسه کندولرنده صفات «مرغوبه و نیت» ثابتدن اولوب «تعریف

وتوصيفه حاجت قالمديغندن وذاتا » بوراسی جمله‌نك مسلمی اولديغندن

خورشيدی نه حاجت ايده‌لم نور ايله تعريف
آثار نماينده‌ٔ ارباب نظر در

بيتنی ايراد ايله بوبابده تطويل مقاله لزوم كورەميز. ذكاوت ذهنيه « وفطانت ذاتيه » لريدخی « قات اندرقات» امثاله فائق اولوب خصوصيله برزماندنبرو ترقيات عصريه جمله‌سندن اولمق اوزره هر طرفده بولنان جنود نصرت‌موعود عثمانيه افرادينده دخی « قشله‌لرده تشكيل اولنان طابور مكتبلری واسطه‌سيله » يازو واوقومق اوكرذلمكده و بنابرين ايچلرنده اوقومق يازمق بيلن كوندن كونه تزايد ايلمكده « اولدیغی چشم افتخار ايله كورلمكده » در

الحاصل عسكريمزك «حسن» اخلاقجه وشجاعتجه جبلی وطبيعی اولان «كمالات انسانيه‌لرينك » ترقياتی « كرك مكاتب عسكريه وكرك طابورلرجه طوتيلان اصول تدريسيه سببيله » امر معارفده دخی

آثار يني كوسترمش ونفردن مشيره قدر بالجمله اصاغر واكابرى فراده فراده «حيثيت» وموقعلرينه لازم اولان صفت حسنه معاملات عسكريه‌يى بحق حائز بولنمش اولديغندن ترقيات عسكريه‌مزجه نقدر «ابراز مأثر و» افتخار ايلسه‌ك اولقدر شاياندر . يشاسون عسكرلر «وار اولسون مجاهدلر»

عقد و حل

« صنعت كتابنك تفرعات مقبوله‌سندن اولان نظمى نثر نثرى نظم ايتمك اصولى تصويرافكاره پك بيوك خدمت ايتديكندن حل وعقد يولنده وقتيله برايكى شئ يازمش ايدم . زادهٔ طبيعت اولدقلرى ايچون چانطه‌ده صاقلمغه مجبورم »

عقد

(مواد حكميه)

« نثر »

کندینی حقیقة انسان طانیانلر ایچون اقبال وادبارك فرقی یوقدر ۰ هرکارك موجبی احکام قدر اولدیغندن الام ومحنته صبر وثباتدن بشقه نه چاره اوله بیلور؟

فلاکت انسانی هر شیدن زیاده تربیه ایتدیکی امور مجربه‌دن بولندیغیچون باشه کلدیکی حالده تأسفك لزومی یوقدر.

بو کهنه جهانی کندولرینه مقر دائمی ظن ایدن وفلکك الایش بی ثباتنه الدانوبده کبر وعظمتله مست اولنلره شاشیلورکه دنیا کمسه‌یه باقی قالمدیغنی وانجام کار بر آوج طوپراغه تنزل اولندیغنی کورمیورلر!

انسان ایکی جهانده مقبول اولان ۰ علم وهنر تحصیلنه چالشملیدرکه دنیاده بر درلو زینت اخرتده بشقه درلو خلعت صاحبی اولسون ۰

جاهل ولوکه مراتب دنیویه‌نك الك بالاسنده بولنسون انظار قدردانانده معهود « طوله‌باشیلق » ضرب مثلی حکمیله کوریلور ۰

علم صاحبنك قلبنى دهر دونك تيركدن محافظه ايدر « صدريه » كبيدر ·

ريا افعال شـيطانيه‌دن اولديغيچـون انسانه ياقشمز ·

عدالت مكارم اخلاقك الك شرفليسى اولديغندن سزاوار اتصاف عالى برخصلتدر ·

حسد قلبى ظلم وغدر مادوننك جكركاهنى يقار شرارهٔ الكتريقيه‌دن مؤثر برآتش اولديغندن بر ينى آب مروتله اطفا ديكر ينى بتون بتـون امحا واجبهٔ انسانيتدر ·

(نظم)

اقباله غرور ايله عكسـنده [١] بقا يوق
ادبارده اينجنمه ديمـه بو نه كـدردر
ثابت قـدم اول هر محنـه باب رضاده
هر ايش كه اوله موجبى احـكام قـدردر
دوچار هموم اولديغنـه هيچ اسـف ايتمه

---

[١] اقبال عكس اولنورسه « لابقا » اولور ·

عالمده فلکتده مربئ بشر در

ای مست می نخوت اولان کهنه جهانده
ظن ایتمه که دنیا سکا هر دمده مقردر
طی اولدیغی دم دفتر انفاس حیاتك
کارك سنك عقبا ایلنه سیر وسفر در

فرض ایتکه تصرف ایده‌سك ملك فنایی
باقی قاله‌جق مالك انجق قره یردر
تحصیل علوم ایله چالش کسب کماله
چون معرفت اصحابنه التونلی کمردر

سعی ایتکه اوله قلبکهك علم ایله مملو
دارینده مقبول خدا علم وهنردر
جاهل طوته‌لم بولسه نیجه رتبهٔ عالی
قدری اوله‌مز کندیسی خرثوبی سمردر

تیرکدر دهر دنی عارفه چکمز
علم وهنری سهم غمه زره و سپردر
پاك ایلیه کور ذاتنی اوجه ریادن
زیراکه ریاکاره دینور دیو سیردر

اوصاف عدالتله بزت حلیهٔ ذاتك
طوت حق یولی کیم سالکی صدیق وعمردر
هم جنسکی ازاردن اول مجتنب هر بار
عالمده غدر آدمه ناموسی هدر در
نار حسدی آب مروتله ایت اطفا
کیم نار حسد قلبی یاقار اوزکه شرردر

﴿ حل ﴾

« بکت السموات . . . . . » حدیث شریفی
مضموننده سنبل زاده وهبی افندی مرحومك
صانمه انجق بکا بودیدهٔ کریان اغلر
دردیمی یازدیغی دمده قلمم قان اغلر
مطلعیله یازدیغی اغلار قافیه‌لی فغاننامه‌سنك
نثره تحویل ایتمش اولدیغم برقاچ بیتنك مضمونیدر.

﴿ دادنامه ﴾

ای بی‌درد وشوق نمالر ! وی غم اشنا اولانلر !
بو حال اسف اشتماله یالکز دوچشم چشمهٔ خونم

اغلرظن ایتمیك . دردیمی تحریر ایدن قلم بمله هم الم اولیورده ـ هنوز جکر پارەسنك جنازەسی قالدیرلمش راحت دوشکنه یوز اوستی قپانوبده آق چارشبلری آل اطلاسه تحویل ایدن ماتم زده والدەلر کبی ـ یوز ینی بیاض کاغده سوردیکه کوزندن قان طملتەرق یاش یرینه قان اغلر !!

کویا بو کارخانهٔ فناده چکه‌جکی محن ومشاقی دها وقت طفولیتنده ادراك ایتمشده کیجه یاریلرنده ایتدیکی ناله وفریادینه نه والده ممەسی نه سوداتا سودی کار ایتمیوبده طوغدیغنه پشیمان اولمش چوجقلر کبی طفل دل بی‌دایەم دنیایه کلدیکنه نادم اولدیغندن کریه ونالشی اولدرجه ارتردیکه سسی کسلمش نالنده آسا ایچین ایچین اغلر !!!

انادن بابادن اوکسوز خصم اقربا فرقتیله جکرسوز دردلی یتیملر خاك مزلتده سورینور آچ وبیعلاج مزبلهٔ سفالتده کزینور بن نامزاجی کورسه‌لر کندی دردلرك اونودوب حال غریبمه غریب غریب

اغلرلر !!

دامن خون آلودم دست ستم پیوست خاره طولاشدیغنی کولر یوزلی کللر طاتلی سوزلی بلبللر کورسه‌لر کللراشك شبنمله بلبللر فراق والمله قان اغلر!

میدان فتاده العطش دیه‌رك سینه چاك اولان شهیدان کربلا کبی برایچم صوتمنیسی یولنده مجرای ظلمته طوتیلوبده تشنه‌لب قالدیغمه چشمهٔ حیوان چاغلیه چاغلیه اغلر !!

بونجه کریه ونالشلردن حاصل اولان یاشلر کار ایتمیوبده بنه سینهٔ باغ املم صوسزلقدن سوراخ سوراخ اولدیغنی کوردکچه دولاب کلستان ایکلیه ایکلیه اغلر !!

رحم ایدك انصاف ایلیك که اتش قار شوسنده شیش اوزرنده پیشان کباب بیله یاغلی یاغلی یاشلر دوکه‌رك دونه دونه اغلر !

ارتق شفقت ! غیری مروت! مرحمت ! لطف وملاطفت ! بن افتادهٔ کرداب ملاله که

قوجه قوجه دکزلر اشـك تلخك صاچه‌رق چالقنه چالقنه اغلرلر !!

تراجم احوال

کلام حق افاده روح میتی اعاده کبی اولدیغندن برفکر صحیحی حقیـله تصویره چالیشان محرر نقدر اتعاب افکار ایتسه نقدر قلمنی زورله‌سـه پك چوق مشکلاته اوغرایه‌جغندن بحق تحریرایده‌بیلورسه پك بیوك موفقیته ایرمش صایلور · هله بکا اولدیغی کبی برده نقصانیٔ بضاعه منضم اولورسـه حقیله تصویر ماده عادتا ممتنع حکمنی آلور ·

مع مافیه بو اعتماده ذهاباً مأیوس اولوبده سیلابهٔ قلمك اوکنه سـد چکمکه کوکل قائل اوله‌میور · البته ادبای عصرك انظار خطاپوشانه‌لرینه مظهر اولور · و بداهت صدوری ثابت خطیئات قلمیه‌می سماحت نوهوسپرورانه‌لریله باغشلارلر امیدی اتساع فکرمك خارجنده وحقیقتاً تصویر وتحریری کوچ « تراجم احوال » کبی بر دقایق نویسـلکه شمدی

بنی سوق و تحریك ایتدی ٠

ترجمهٔ حاللرینه خامه‌کش جرأت اوله‌جغم مشاهیر ذاتاً مأثر جلیله‌لریله سامعهٔ جهانی طولدیران و اسامیسی آرایش لسان ملت اولان بر طاقم اجلهٔ امتدر ٠

وقتاکه دین محمدی قرآن عظیم الشان حمایه‌سنده سیف محمدی سایه‌سیله پك از وقتده دنیانك الك چوق یرنده الك وحشی بر زمانده الك ذکی آدملر بیننده انتشار ایتدی ٠ نور حقیقت سحاب ظلمتی پاره‌لیوب آفاق بدویتی شعاعات مدنیتله تنویر ایلدی ٠ بو قطع مکافیٔ حقیقتدن انعکاس ایدن شعاعاتك نقطهٔ احتراقنه تصادف ایدن اوروپا پاپاسلرینك قلوب مفسدتلرینی یاقدیغندن بویله بر دین هدایت قرینك الغاسنه قالقشه‌رق اسلامك اون ایکی مثلندن زیاده قوتلرله اون ایکیدن متجاوز ایتدکلری مهاجماته ینه مسلمانلر قارشو کلدیلر

بر آرالق آره‌یه تفرقه دوشدی ٠ کچوك کچوك حکومتلر تشکل ایتدی فقط اعلای کلمه‌دن بر کون

کیرو طورلمدی . نهایت اجداد عظامز مدار مفخرتمز عثمانلی بابالریمز برج ظالبیته نصب لوای سلطنت ایدرك دنیایی لرزه‌ناك ایدوب کرهٔ زمینك الك منبت الك محصولدار الك مقبول یرینی رایت استیلالری التنه الدیلر

اشته بو همتلری بو غیرتلری بو فداکارلقلری ایدن بونجه مشقتلره بونجه زحمتلره بونجه صقیندیلره قاتلنان اسلام بهادرلری دین وملت فدائیلریدر

بونادرالوجودلرك بوحمیت پرورلرك بوشهبازلرك تراجم احوالنی یازمغه عزم ایتدك . فقط ایچلرنده « فاروق اعظم سیف الله خالد بن ولید عمر ابن عبد العزیز صلاح الدین فاتح سلیم وسائره کبی » عالم انسانیتك استعداد فوق العاده‌سنی جمع ایدرك اوچ بش عصرده بر کلمش مشاهیرك ترجمهٔ حاللرینی یازمغه قدرتك عدم مساعده‌سندن جسارت اولنه‌میور .

بویله سرمایه‌سزلکله اویله اعاظم امتك ترجمهٔ حالنی یازمقده شانلرینی اعلا ایده‌یم دیرکن ایراث نقیصه قورقوسی وارد اولدیغی کبی ذاتاً حدمك خارجنده اولدیغنی دخی پك ایو بیلدیکمدن ادبأ اصحابنه ترك ایتدم .

هله علما و حکمای اسلامدن ظهور ایدن عالی همتلرك فضائلنی تقدیر ایده‌میه‌جکمدن و ذاتاً « حافظه » مندرجاتنه عدم تطابقندن صره‌سی دوشرسه الدن کلدیکی قدر شانلرندن بشقه بر شیٔ یازمق الدن کلمز .

انجق قرده دکزده اووده چولده اعلای کلمهٔ وحدت سعادت امت سلامت وطن یولنده صودسزلغه بوغلد صوغوغه صیجاغه قاتلنه‌رق جان فدا ایدن مشاهیر اسلامیه‌نك تراجم احوالنی تحریره جسارت ایلدم . تاکه اعلای کلمهٔ وحدت استحصال سعادت ملت ارزوی اقبال امت محافظهٔ وطن یولنده نقدر فداکارلقلر نه درجه غیرتلر صرف و بذل ایدلدیکی میدانه چیقسون .

حافظه

ایکنجی جزؤ

مؤلفی

محمد رفعت

فیئاتی

بر چاریك مجیدیه در

تکرار طبعی مؤلفنه راجع و هر طبعنده کی تمتعی
(جمعیت تدریسیهٔ اسلامیه)یه عائددر.

استانبول

١٢٩٠

عريضه

بالبداهه ثابت اولان خطيأت قلميه‌مى ادباى عصرك
نوهوسان زمانه حقلرنده‌كى مساعدهٔ سميحانه‌لرى
اقتضاسنجه اعتراف نقصانمه باغشلانيلور اميدى
بعض محررات ناچيزامك ﴿ چانطه ﴾ ناميله
ابرازينه بنى سوق و تحريك ايتمش و ارباب
مطالعه‌نك انظار خطاپوشانه‌لرينه عرض وتقديم
ايدرسم شايان عفو اوله‌جغمه دائر وجدانمك
ويرديكى تأمينات وتأكيديده بيوك بر وسيلهٔ

جسارت کوسترمش اولمسیله نشرینه مسارعت اولندیغی مقدمه‌ده افاده قلنمش ایدی .

فکرمك اصابتنه . قارئینك سماحتنه . کووه‌نه‌رك جزؤ اولك ابتداسنده سویلدیکم کبی جدی اوله‌رق ینه تکرار ایدرمکه « وظائف مقدسهٔ عسکریه‌می هر شیدن مقدم وبلکه‌ده حیاتمدن عزیز ومحترم بیلدیکم ایچون عهده‌مه ترتب ایدن خدماتك الك عادی بر جزؤنی بیله حقیله ووقت وزمانیله ادا وایفاسنی فرض عین و قرض دین اعتقاد ایتدیکم حالده انجق جسم وجانمك بالطبع محتاج اولدقلری اویقو وتنزه زمانلرندن اختلاس واستفاده ایدرك » میدان انتشاره چیقارمغه جسارت ایلدیکم آثارك یالکز وارستهٔ سنك اعتراض اولمسی تمنی اولنورکن فوق المأمول برده حسن قبول بولمسی هله « روم ایلی » غزته‌سی کبی صحیحاً بر غزته طرفندن آلقشلانمسی بالطبع شوق وخواهشمی ارتیره‌رق

نی بو یولده دوامه واصحاب مطالعه‌یه تشکره مجبور ایلدی . تشکر ایدرم .

همتلری وار اولسون . حسن توجهلرینه نائل اولدیغم اکابر و اعاظم عصردن بعضیلریله امثال و اقران عاجزانه‌مك پك چوغی - اویله بر استدعاده بولندیغم حالده بیله - « چانطه » یه درج اولنمق اوزره بر چوق اثرلر کوندره‌جکلرینی وعد ایله بعض اخطارلر ایتدیلر . خاصةً تشکر ایدرم .

حقیقتاً حسن توجهلرینه مظهریتیله مفتخر اولدیغم اعاظم طرفلرندن کلان امرلر مسلکمه موافق . اعتباره لایق . اثار عاجزانه‌مه فائق کوشه‌ده بوجاقده قالمش بعض آثارادبا ایله ارقداشلرك محررات نادره‌لرینك « چانطه » یه درجنی توصیه ایدیورلر .

واقعا اومثللو نوادر برکزیده اثار عاجزانه‌مه

پیشوا وارقداشلرك محررات پسندیده‌لری دخی ارقداش ایدلمسی بجادر .

کوندرلمکده اولان اثرلر بحق شایستهٔ تقدیر اولدقلرندن اولنان اخطارلره امتثالی ایجاب ایتدیکی کبی ـ ذاتاً « چانطه » نك تمتعی ذاته عائد اولمدیغندن ـ نسخه‌لرینك تکثریله مأمول قوی اولان فائده‌نك تزایدینی مستلزم اوله‌جغندن مع الممنونیه ایکیسنکده قبولنی اقتضا ایدیور . بونك ایچون دخی ایروجه هم عرض تشکره همده بیان حاله مجبور اولدم .

﴿ اذا طلع الصباح استغنی عن المصباح ﴾

« چانطه » نك ایکنجی جزؤنی اداره ایده‌جك قدر ـ درمه چاتمه ـ عاجزانه ـ بر طاقم آثار پراکنده موجود ایدی . فقط اقتضاسنده قلمجنی چکر . عسکرك اوکنه دوشر . تعلیمخانه‌یی میدان محاربه کبی طوزه دومانه قارشدیرر . قوماندانسی عیوقه ایصال ایدر . طبعاً . فطرتاً

فناً ۰ معلم عسکر ۰ ایجابنده قلمنه طیانور عرصهٔ کتابتده ـ تحسین خوان ادبا ـ اوله‌جق قدر اظهار اعجاز ایدر ۰ ادیب ۰ کورینور ۰ صاحب سیف وقلم بر طاقم اصحاب فضل وهمم طرفلرندن کلان اثرلر ۰ آثار عاجزانه‌مه حق تقدمی قزاندیغیچون درجنه وصاحبلرینه تشکره لزوم قطعی کورندی ۰ تشکر ایدرم ۰

یوقاریده دیدیکم کبی ینه تکرار ایدرمکه ـ ارباب مطالعه‌نك مظهر عفو وعاطفتی اوله‌جغمه استناداً ـ بو ایکنجی جزؤك نشرینه اجتسار ایلدم ۰

رفعت

صلابت دينيه

علو جناب • وقار • شجاعت • غيرت • حميت • صداقت • عفت • فتوت . شفقت • مرحمت • كبى محاسن اخلاقك لازمى بولنان حال بركزيده كه { صلابت دينيه } در « محبت وطنيه » « محافظهٔ مليت » « ارزوى اقبال امت » مثللو نتايج مقدسه‌يى استحصال ايدر •

بو حال فوق العاده‌نك حاوى اولديغى نتايج سائره وبو نتايجك مشتمل اولديغى حسنات وفيره اولقدر زياده‌دركه بر ارەيه كتوروبده تماماً تحرير وتصوير مراد اولنسه . فضائل اخلاق • ايچون مرتب بر قاچ بيك جلد كتب نفيسه تدوين ايتمك لازم كلور •

مشهود اولان اهمیت وطبعا کوریلان مجبوریت اوزرینه نقصانیٔ بضاعه‌یی کوزه الدیره‌رق بر قاچ سوزله اولسون تحریرینه تحریك خامهٔ جرأت ایلدم.

{ صلابت دینیه } نك درجهٔ اهمیتنه و بو اوچ نتیجه‌یه نسبتله اصلیتنه نظرا اولا اکا دائر بر ایکی سوزك آتیانی لازم کلدی.

تاریخ احوال اسلافی کوستریر بر دوربین حقیقت نمادر. کوز حالی کورر. تاریخ ماضی‌یی کوستره‌رك استقبال ایچون انتباه وعبرت حاضرلار. برخواجهٔ امنیت اثر. ومخطر اسباب ظفر وخطر اولدیغندن مطالعه‌مزی تاریخك ویردیکی معلومات اوزرینه تصویر ایده‌لم.

تاریخچه الك زیاده دقته سزا بر جمعیتك اقبال وادبارینه باعث اولان حالات عبرتنما اولدیغندن بزده بورالرینی نظر امعانه الهلم.

دور ادمدنبرو تشکل ایدن حکومتلرك حالی دوشونیلورسه { صلابت دینیه } ایله میدانه

چیقانلر و « صلابت دینیه » ایله کیدنلر از وقت ظرفنده اقبال وسعادتك اقصی المراتبنه واصل اولوب عصرلرنده اك مقبل . اك عالی . ملتلری بچه‌رك برنجیلك شرفنی حائز و حامل و بالاخره اخلاقلرینه طاری اولان فساد سببیله « صلابت دینیه » یی ده ترك ایلدکلرندن نام ونشانلری قالمامق اوزره بلای ادباره کرفتار اوله‌رق محو و مضمحل اولدقلری اکلاشیلور . .

تاریخك هانکی صحیفه‌سنه عطف نکاه اولنسه اك پارلاق سطرلرنده « صلابت دینیه » نك کمالندن و اك مظلم سوزلرنده یینه « صلابت دینیه » نك ذوالندن نشئت ایدن سعادت ونحوست افاده‌لری کوریلور .

ایشك بزه عائد اولان طرفنی التزام ایدرسك اسلامك ظهور و وجه انتشارینه دائر بسط کلام ایتمك اقتضا ایدر .

بومسلمدرکه دین اسلامی تأسیس ایدن حضرت

فخر عالمك اثرينه اقتداء اصحاب كرام افنديلرمز حضراتی
وقوعی نامسبوق ایشلر کوردیلر . برچوق ممالك فتح ایله
جهانه اعلان كلمهٔ توحيد ايلديلر . دنيايی کندیلرینه
بالاختيار مفتون ایدنجه‌یه قدر اجرای احکام عدالت
وابراز كمال استقامت بیوردیلر . قدرت بشرك
مافوقنده دینه‌لەجك راده‌ده بذل همت قیلدیلر .
حيرت رس افكار اوله‌جق درجه‌ده معاملات
نازكانه‌ده بولنديلر .

اوت کیمی احکام شریعته كمال اتباعندن اوغلی
حقنده حد شرعی اجراسنی حکم ایلدی و حکمنی
انفاذ ايلدی . کیمی‌ده اولی الامره امتثال و عمومه
برحسن مثال اولمق ایچون سرعسکرلکدن نفرلکه
تنزل بیوردی . کیمی دخی صاحب مذهب بر مجتهد
اولدیغی حالده « قانون پیغمبری‌یی لایقیله ایفا
وانفاذه مقتدر دکلم » دیه‌رك اولنجه‌یه قدر
محبسلرده قالدی . بعضیسی کوله‌سنك بعضیسیده
غزایه مأمور ایتدیکی بر سرکرده‌سنك رکابنده

برمملكت وپيدا اولديغى مكان ايله الشـديغى اوينى يووه‌سنى مشتمل برطوپراقدن عبارتدر ٠

بادئ وجـودى اولان اجدادينـك آثار مقدسـه‌لرى ٠ مزارلرى ٠ كميكلرى ٠ حـيرات وحسـناتلرى وطنـده‌در ٠ وطن انسـانك جاى نمو وانتعاشـيدر ٠ مهد تربيه و معاشـيدر ٠ رفاه وسعادتى وسعت خطهٔ وطنـدن ثروت و يسـارى قابليت خاك وطندن بقاى نسل وذريتى محـافظهٔ حدود وطندن ناشيدر ٠

وطنك هرجزؤى شهيد قانيله يوغرلمش برمشك تر وهر ذره‌سى غازى غيرتيـله اويانمش بر شـيرنر احتمالكه هرطاشى بيك باشه بدل برجوهردر ٠

محبت وطنيه حسى ووجدانى اولديغى ايچـون نقدر تفصيل اولنسـه نه محاسنى تكميل اولنه‌مز ٠ بلكه تعريف اولنسه نه حقيقتى بيلنه‌مز ٠

وطن مآثر جليله‌لرينك مدح وسـتايشى آرايش زبان مفخرت اولمغه بالوجوه سزاوار اولان اجـداد

عظامیزك سیف صارملریله اله کچورلمش و حمایه‌سی همت ملیه‌مزه احاله اولنمش فوق العاده قیمتدار بر برکذار اولدیغی دوشونیلورسه انلره هرحالده وارث صحیح اولانلرك بوکا نقدر محبت و حمایه‌سنه نصل همت ایتملری اقتضا ایده‌جکی اکلاشیلور .

محبت وطنیه ذکری سبقت ایدن ﴿ صلابت دینیه ﴾ مقاله‌سنده‌کی محاسن جمله‌سی لوازماتندن وانك نتایج مقدسه‌سندن اوله‌رق او قدر شرفی حائز اولدیغی « حب الوطن من الایمان » حدیث شریفیله مثبتدر .

اخلاق فاضله اصحابی نزدنده وطنك بر آوج طوپراغی او یولده فدا اولمش برقاچ بیك قهرمانك یادکار وجودیدر . انك ایچون هر ملتده هر تربیه‌ده هر مدنیتده « حب وطن » فضائل عالیه‌نك اك مقدسی صاییلور . زیراکه محبت وطنیه‌دن تجرید نفس ایتمك بك آز وقت ظرفنده وطنی دشمنك رایت استیلاسی التنده

کورمکی ارزو ایتمک کبی الچقلغه تنزل اولندیغنی بیلورلرده هرحالده محرك حمیت اولان وطن فکرینی کوکللردن قالدیرمزلر .

(محافظهٔ ملیت)

بو بدیهیدرکه حیز شوکت وشرفه یرلشمش درجهٔ سعادت وسلامته ایرمش هر ملت مطلقا ملیتنی محافظه ایده ایده ورهبر تحقیق ایله کیده کیده اومرتبه یه واصل اولمشدر .

ناموس ملیتنی کوزتمیانلر تقلید شائبه سیله لکه دار اولانلر هیچ بروقتده دنائتدن قورتیله مزلر . نه اولورسه اولسونلر . نرده بولنورسه بولنسونلر . هر حالده هر محلده محقر اولورلر . والك نهایتده فائده سز بر مائدهٔ ندامت بولورلر . مثال ارانورسه هر ملتده هر مذهبده بولنان یادکارلرك دکل هم عقیده لری طرفلرندن حتی تقلیدینه هوس ایتدکلری کیمسه لر طرفلرندن بیله تحقیر اولندقلرینی اثبات ایدرز .

اجدادیمز یوقاریده تعداد اولنان خصائل مرغوبه ومحافظهٔ ملیت کبی بر خصلت مقبوله ایله بونجه شان وشرفه نائل اولمش وبزیده او فضیلته وارث ایتمشلردر . بزوارث پدر اولدیغمزدن ملیتمزی هر شیدن زیاده محافظه‌یه جهد واهتمام ایتملیز .

بزم صرف عثمانلیلق مایه‌سیله تخمیر اولنمش طینتمز رحم مادرده مرد یرادلمش طبیعتمز . کهوارهٔ صباوتده شجاعت سودیله بیومش وجودلریمزه ایی‌یی کوتویی فرق ایتدیرمش اولان تربیه‌مز . بزه اخلاق عثمانیه‌یی تمامها محافظه درسنی تازمان فطرتمزده اوکرتمش اولدیغندن بو درس . بوتعلیم . بو قابلیت . بزی (محافظهٔ ملیت) کبی الأعزیز اولان برقوهٔ غریزیه‌نك دکل وقایه‌سنه الدن کلدیکی قدر تزیید قوتنه طبعاً سوق واجبار ایدر .

اویله ایسه برقاچ بی‌ادبك سوء حالنه واخلاق

فاسده وافعال ناسزاسنه باقوبده میراث پدردن محرومیتی روا کورمامليدر .

قلبه مراجعتله بولنور که اغفالاته الدانمق وتحریکاته قاپمق سببلریله ملیتنی غائب ایدنلر دنیدر . چونکه هرحالده محافظهٔ ملیت شعار انسانیت اولدیغی بیلنور . انسانیتك غیری ایسه دنائت اولدیغی شبهه دن بری کوزینور .

بز دائما سعادت داریمی دیمزك حمایه‌سی ملیتمزك وقایه‌سی وطنمزك محافظه‌سیله بوله‌جغز فکرینی منکوش کوش اعتبارو بو اعتبار ایله افتخار ایتمشز وایتملیز . هرفکر حمیت پرورده بونی اقتضا ایدر . دنیانك هانکی طرفنه کیدلسه (محافظهٔ ملیت) الڭ بیوك شرفلردن معدوددر . لکن بزم ایچون فضله بر شرف دکلدر . چونکه بر بهادردده ونلاوربابا پالاسنی یتاغان بچاغنی یالایوب واغزی بورنی دشمن قانی ایچنده اولدیغی حالده غزادن کلوبده اوبه اوخشایه بیوتمش اولدیغی وهرشیدن اول باروت نه‌دیمك اولدیغنی طبانجه

تفنك نصل آتلديغنى اوكرتمش بولنديغى ارسلان ياوريسنه ٠ عثمانلى دلى قانليسنه ٠ وبويله پدر وبونكله الفت وانسيت ايتمش مادر قوجاقلرنده ايكن عسكرلكه اليشان طبيعى عسكرلره ٠ ذاتاً صفاتاً مرد يكيتلره ٠ جسور شهبازلره ٠ اباعن جد ميراث قالمش برخصلتك مجرد قوه‌ده وقايه‌سى شرف ومفخرت عداولنمز بلكه مقتضاسنك بالفعل اجرا ووظايفنك بالوجوه اتمام واكمالنه بذل همت اولنمسى لازم كلور ٠

(آرزوى اقبال امت)

دنياده نقدر بدايع مقبوله وجوده كلمش وكله‌جك ايسه هپ (آرزوى اقبال امت) خصلتنك سوق واجباريله كلمش وكله‌جكدر ٠ پركار مدنيتى بودائره‌يه كتورن وبودائره‌يى مركز اوزره چويرن بونجه مؤلفاتك تدوين واخلافه تركنه باعث اولان بوقدر آثار ترقينك جلوه‌كر ظهور اولمسنه سبب مستقل اولان حتى بنم ده بومقاله‌يى يازمغه سوق

ایدن ینه (آرزوی اقبال امت) خصلتیدر .

نقدر افکارعالیه اصحابی وارایسه هب آرزوی اقبال امت ایچون چالشمشلردر . کیمی بر طاقم متغلبلرک الندە اولمش کیمیده زندانلرده ترک حیات ایتمشده ینه ارزوی اقبال امت فکرندن بچه میوب سعادت استقباله خدمت ایتمشلردر .

لایقبله دوشونیلورسه وطن محافظه‌سیچون ضعیف کوکسنی دشمنک کلله‌سنه قورشونه هدف ایدن بر عسکرک هرشیدن عزیز اولان کوزلرینی کور ایدنجه‌یه قدر چالیشان برمؤلفک وارینی یوغینی صرف ایله مکتبلر چارشولر خیراتلر یپان ارباب حمیتک بتون اصحاب غیرتک سعیلرینک قسم اعظمی (آرزوی اقبال امت) ایچون اولدیغی بداهة اکلاشیلور .

(آرزوی اقبال امت) خصلتی صوری ومعنوی منافع حاصل ایدر . انسان چالشدیردیغی

ايچون دنياجه مستلزم راحت واخرتجه دخی موجب نجاتی اولور .

(خلاصه)

﴿ صلابت دينيه ﴾ نك بو اوچ نتيجهٔ مقدسه‌سی نه‌درجه عالی اولديغی جمله ارباب حميت عندنده مسلم مواددن اولديغندن لزوم تحريری انكار اولنه‌مز . مكركه اسلام صلبندن كلديكنه متأسف نصلسه سنت اولديغنه پشيمان بر طاقم آلچق حميتسز دنی فطرتليلر اولسونده بوقدر محاسنی انكار ايتسون . مكركه اينهٔ فكرينی ژنك جهالت قاپلسونده بونجه دلائلی كورمسون .

كوكللی

كوكل زورق بدنك سكان اراده‌سيدر . نطرفه استرسه سوق ايدر حكمنی ايقاعه قادردر . فقط هركسك كوكلی بر اولمز . كيمنك عالی كيمنك دنی كيمنكده عادی اولور

عادی کوکلرك بعضیسی علویت کسب ایدر • بعضیسیده مرتبه‌جه تدنی ایدر • نادراً دنی‌ده عالیلشور • فقط عالی کوکل مرتبه‌سندن تنزیل ایتمز کبرینه عظمتنه طوقنور •

دنی کوکلر اشیاء خسیسه‌یه میل ایدر • عادیلر اکثریا مواد بسیطه ایله اشغال ذات وبعضاً‌ده امور معالی‌یه عرض محبت ایدرلر • عالیلر ایسه دائما عالی شیلره منهمك اولورلر •

اشته بزم «احمد بایراقدار» ده عالی کوکللیلردن بر یکیت ایدی • یاخود بالابر کوکلك فرمانبر تحکمی ایدی • انك سوق و اجباریله • الڭ شرفلی الڭ ممتاز • الڭ کوزل • بر خصلته عاشق اولدیغندن نائل وصال اولمق ایچون حیاتنی فدا ایله تللی کلیننددن افتراقی روا کوردی •

بو شهباز روم ایلنده واقع « پرلپه » قضاسنه تابع « قاضی کویی » نام قریه‌نك مختار زاده‌سی اولوب کچوکدنبری عسکرلکه میل ایدر مطلقا

عسکر اوله‌جغم دیر طورر ایدی

تام اون التی اون یدی یاشـلرینه کلدی . تاب وتوانی کمالی بولدی بیرام وسـائر ایام مبـارکه‌ده کویك « قره آغاجی » التنـده اجتمـاع ایدن دلی قانلیلرك کـافه‌سنی مسابقه‌ده باشلدی . بیاغی ارقداشلرینی یاوقلیلری یاننـده محجوب ایتمکه قـدر پهلوانلغنی ایلرویه سوق ایتدی . کویك ایچنـده برنجی قبا دایلکی قزاندی کیتدی .

ینه بر بیرام کونی «قره اغاج»ك التی کـویك قزلری دلی قانلیلری اختیارلری قادینلری چوجقلری ایله طولمش پهلوانلر کوله‌شور هر کنج یاوقلیسـنه کورینور داووللر چالار اویونلر اوینـار مسرت اورتالغی قاپلمش برحالده‌بولنور ایدی. برده‌ایفای‌خدمت تذکره‌سنی المش کوشـدن زره کیمش کبی کوکسی بغری نشانلی برقاچ قورشون یاره‌سیله شـانلی «محمد پهلوان» ده بر کون اول کوینه عودت ایتمش واو شنلکلرده بولنمش ایدی .

ویرده انکله بن کولشه‌یم « اوته‌کیلره » هایدی سویلیك بن چیقه‌جغم | دیر و محمد پهلوانك مساعده‌سی اوزرینه ایکی طرفده حاضرلنورلر . میدانه چیقارلر . بر ایکی هی هی ایله طوتیشورلر . آلت اوست دیرکن احمد بر «کونده» ایله اوته‌کینی دویرر . بر القشدر کیدر . نهایت برموجب اصول قالقوب بر برینی برر کره سیلکرلر .

بو ارالق کویك هیچ بر دلی قانلیسنه یوز ویرمیان الك حسنا بر قیز یانده‌کی اختیاره قادینه « والده ... ال مندیلیده بزم پهلوانه ویر یوزینی کوزینی سیلسون ترینی قوروتسون » دیر و قادین ده مندیلی الوب احمد بایراقداره کوندرر .

احمدك ایشدن خبری یوق مکرسه ذکر اولنان قز محمد پهلوانك همشیره‌سی ایمش ومندیلیده نشان علامتی اوله‌رق ویرمش . کرچه احمدك بویله مندیل ویرملك کیفیتی نشان علامتی

اولدیغنی بیلمسی لازم کلوردی و بیلوردی فقط
کواش حالندن نشئت ایدن یورغنلق سببیله بردنبره
فرقنه وارەمیوب ارتق برکره المش اولدیغندن
اعادەیه قالقشمامشدر یالکز کنجلك مقتضاسی
اولەرق مندیلك نرەدن کلدیکنه مراق ایتمش
ایدی.

نه حال ایسه هرکس سیر محلندن طاغیلور
اولرینه کیدرلر. برده او اقشام محمد پهلوان
احمدك اوینه کلور خوش بشدن صکره بینلرنده
شویله برمحاوره اولور.

محمد -.- ارقداش دون سکا مندیلی ویرن
بنم قرنداشم ایدی الله مبارك ایلسون.
نشانلندیکز. دوکون نوقت اولەجق
بقالم؟

احمد -.- « اوتانەرق » اغاجغم تشکر ایدرم
فقط بن عسکرلك عاشقیم. نصل اولنەبیلورم

يارين قرعه‌جى كله‌جك بن عسكره كيده‌جكم .

م .ـ هاى هاى .... ذاتا سن عسكر اوله‌جقسك ديه بن همشيره‌مى سكا ويريورم يا . همده سن بو فكرده اولمه‌لك قرداشمده سومز ايدى . هله سن سويله بقالم دوكون نوقت ؟

ا .ـ جانم پهلوان اولقرديلرى براقده براز عسكرلكدن آچ

م .ـ پشين سن بكا بر جواب وير بقايم ؟

ا .ـ بك ايى اما انامه بابامه صوره‌يم طوغريسى يا بن اطاعتسزلك ايده‌مام .

م .ـ آفرين آفرين بنده بونى بكلردم هايدى كيت صور .

ا .ـ آ قرداش نه عجله اونلر هب

اولور قوزم اغام براز عسکرلکدن غوغادن
ارقداشلردن سویلسه‌ك آ .

م .- یکی سویلیم اما یارین مطلقا
جواب استرم .

ا .- پهلوان سن بنی طانیدك ایسه
طانیدك بن ارم سوزمده طوریرم یارین
هپسی اولور بتر سن شو عسکرلکدن آچ
یقالم .

م .- اویله ایسه دکله . شمدی بر کره
عسکر اولدمی الك اول تعلیم اوکرنورسك .
نشانجی اولورسك . برکون ایچنده سکز یوز کشی
ایله ارقداش جاندن ارقداش اولورسك . صره‌سی کلور
غوغایه کیدرسك . غازی اولورسك . نشان
آلورسك هرشیئی اولور . هله برعسکر اولدہ‌باق . . . .
آه یقینده ردیفلر طوپلنسه ده بنده ارقداشلره
تفنکه چانطه‌یه قاراوانه‌یه قاوشسه‌م .

ا .- امان پهلوان کسمه سویله .

م ـ ـ نه سویلیه یم ؟ بنده عشقمی تکرار قبارته جقسك او مبارك عسکرلکك سویلیشی محبتی توکنمزکه سویلیه یم . باق سکا دها برشیء اکلاته یم . اورتالقده سس صدا یوق . صباحلین هنوز کونشك بلوطلری پاره پاره چیقیور . خروسلر اوتر . قوشلر یووه‌لرندن چیقار . روزکار سرین سرین اسر ایکن اولا « حاضر اول » صکره‌دن « سلاح باشنه » بورولری چالمغه باشلار . برنجی بورودە هرکس دوکونه کیده‌جك کبی کینور قوشانور تفنکنی الور بکلر . برده ایکنجی بوروچالار . اورتالقده برقیامتدر کیدر قوشه قوشه میدانه طوپلنورلر دیرکن اوکنده موزیقه چاله‌رق کندیسی صاللنه‌رق اوجانم (سنجاق) کلمکه باشلار .

الله بیلور اومبارك کورینور کورینمز . هرکسك کوزلری طولار . تویلری اوریرر . جکری آغزینه کلور . انسان بهادرلشور . حاللنور والسلام . اشته بویله بویله سنجاق یرینه کلور . روزکارك

اسمیله دالغه‌لنمغه باشلار صانکه « دشمنه کیده‌لم »
دیرکبی ایلری‌ایلری اشارتلری ویرر . بوانده انسانك
یورکی بیور بیورده قلبنه صیغمز اولور .

ایمانم الله ... برده موزیقه‌لر (غازیلر) هواسنه
باشلارلر . او زمان الك اوممدیغك برنفر بیله ارسلان
کسیلوز .

ا ـ . ـ « محمد پهلوانك اغزینه کیره‌جك کبی
یاقلشه‌رق حیران حیران یوزینه باقوب » ای ...
پهلوان سویله سویله .

م ـ . ـ صکره محاربه‌یه کیدیلور . اووه‌ده
چادرلر قوریلور . کیجه‌لری ترکیلر . طامبوره‌لر
قواللر . موزیقه‌لر کوندزلری تعلیملری ارتق
صورمه کیتسون .... هله هیچ خاطرمدن چیقمز
باشم تنشیره کلسه ینه اونوتمام . موسقوف محاربه‌سنده
ایدی « شکوه نیلده » غازی حسین اغانك حالنی
کوردکده پك چوق جسارت کلدی .

ا ـ . ـ امان پهلوان نه یپارذی ؟

م ـ٠ـ يوق هپسنی سویله‌مم اما بعض شیلرینی اکلاته‌بمده باق آغلرسك به ٠

ا ـ٠ـ سویله اللهی سورسه‌ك سویله ٠

م ـ٠ـ به جانم ٠٠٠٠ حسین اغا انسان دکلده دمردن استحکام ایمش کبی قورشـون دیمز کله دیمز همان ایلرولر اره‌ده برده الله الله نعره‌سنی آتدقجـه آدمك تویلری دشمنك کوزینه صاپلنـه‌رق مزراق کبی اولور ٠٠٠ حریفه کله اصابت ایتدی ٠صول بجاغنك تکمیل قبا اتی الدیده اوحالاطورمز ٠٠٠٠ «آغلمغه‌باشلار» ارقداش‌فنااولیورم‌حسین‌اغانك حالنی سویلیه‌میـه‌جکم ٠ اوکا یورك طیـانمز صکره فنـا اولورسك ٠

ا ـ٠ـ آدم بر شیٔ اولمام عسکرلکم قبـارير محبتم ارتار ٠

م ـ٠ـ پهلوان اونی سـو یلیه‌مم فقط سـکا محاربه‌يی اکلاته‌یم ٠ انسان دینی بر اوغرنه وطن محبتنـه غزايه جان وکوکلدن کـیتدیمی دشمن

عسکرینی پیره کبی کورر . هیچ برشیدن قورقماز. کله قورشون کلور یانی باشنده‌کی ارقداشنی اولدیررده اوحالا یانده کورر . هله قلیج قلیجـه بوغاز بوغازه کلندیمی صاغه اور صوله اور هب دشمن .....
دیرکن احمد « امان یاربی » دیوب چیلدیرمش کبی برطورایله برایکی دقیقه‌قدر کوزلری فرلامش اغزی کوپورمش دیشلرینی غیجرداتیر بر حالده بولندقدن صکره چوجق کبی اغلمغه باشلار و «امان پهلوان بنی عسکره کوتور غوغایه کیده‌یم.....» دیر محمد پهلوان ایسه پکی پکی دیوب قالقار کندی اوینه کلور .

ایرتسی کونی احمد اناسنك باباسنك رضالرینی تحصیل ایله محمدك تکلیفنی قبول ایدوب برایکی کون ظرفنده نکاح فلان دیرکن دوکون اجرا اولنور .

دوکونده هرکس اکلنه‌جك اوینایه‌جق دکلمی؟ بزم احمد پهلوانی برکوشه‌یه طیقمش متصل عسکرلکدن صورار طورر .

هرنه‌ایسه کوکی اولوب برایکی هفته قدر بوحال

ایله بچینورکن قرعه مأمورلریده چاتار برموجب اصول ایشه مباشرت اولنور .

الك اول احمد بکلر . . . . اغالر . . . . بنی عسکره یازلك بقالم » سوزیله میدانه چیقار دیرکن کویك سائر دلی قانلیلرینـه ده غیرت کلور . یکرمی کشی بردن «بزده عسکر اوله‌جغز» دیه هپسی عسکره یازیلوب قرعه کشیده‌سنه بیله حاجت قالمز .

بش التی کون صکره اردو مرکزینه کیتمك زمانی کلور . کویك قره اغاجی التنده طوپلنوب . کوکلی بایراغنی ال برلکیله احمده ویررلر .

هرکس اناسی باباسی قاریسی یاوقلیسی کیبی تللی کلینی کیبی سوکیلی دوستی ایله وداع ایدرکن احمد « دیك سسله » { هی . . . . یولداشلر . . . یتر یتر به . . . نه اولدق . . . هایدی بقالم وقت چچیور . . . کلك شو بیراق التنده بر دعا ایده‌لم . . . «کویك امامنه خطاباً» خواجه دعا ایت } دیوب دعا اولنور . الك اول محمد پهلوانك النی او پر صکره‌ده

پدر ووالده‌سیله وداع ایدر وبعده هپسی برآغزدن
اقبال وطنـدر بزم افکاریمز هر آن
برطاشنه بیك جان ویریرز شانالورزشان
دنیاده حیات ایله ممات بزلره سیان
دشمنلره مردلکله غزا ایلرز اعلان

نقرات

عثمانلیلرز هر بریمز شیردر اردر
مردلك صفتی بزلره موروث پدردر

⁂

موجودر عثمانلیلره حلم وشجاعت
مردلکله غزاده ایدرز فرط بسالت
هر فردیمزك نیتی اجرای عدالت
هر فکریمزك غایتی اکمال سعادت

ایضا

مرکوز بزم حب وطن طینتمزده
یوق ذره جبانت اثری خلقتمزده

مردلکده غزا عادت اولوب ملتمزده
هب شاهد مردی کورینور هیئتمزده

ایضا

فخریه‌سنی سویلیه‌رك دوکونه کیدر کبی یوله روان اولورلر .

ایشتدیکمزه کوره احمد مرکزه کیدوب قشله قپوسنه کلدکده الك اول اکیلوب قپونك ایشیکنی اوپر صکره‌ده « سنجاق نره‌ده » دیو سؤال ایدر .

بو سؤال امرا وضابطانك خوشنه کیدوب سنجاغی چیقاردرلر . احمد کمال تعظیم ایله یاننه واره‌رق ایکی دیزی اوستنه چوکوب « هی قوجه الله ... سکا چوق شکر اولسون ... بومبارکه بنی قاوشدیردك .... ای مبارك حالا بنم سنك یاننه وارمغه حدم یوق ... فقط مساعده ایدرسك امیدیله اتکنی اوپه‌جکم » دیر وسنجاغك اوجندن اوپر صکره‌ده ارقداشلریله برابر قغوشه کیدرلر .

حاصلی احمد بایراقدار عسکرلکك شرف

ومزیتنی الڭ نهایت درجه احراز ایدوب بر چوق خدمتدن وبرایکی غوغاده بولنوب سینهٔ صداقتنی افتخار نشانلریله طولدیردقدن صکره کوینه عودت ایدر .

رایت جهاد

لواء میامن احتوای عسکرینڭ میانهٔ مجاهدینده لمعان وتموجی تضمن ایتدیکی مأثر لاتحصادن طولایی شو وجهله تعریف وتصویر اولنه بیلورکه صنوف ممتازهٔ جنکاورانه عرض دیدار عزو ناز واغیارلرینه پکوبده طعنهٔ احتقاری چکمکدن لسان حال ایله بیان احتراز ایدن شاهد کلچهرهٔ علم برشوخ سرافراز وبرمحبوب ممتازدرکه علو شانه نشانه اولمق اوزره ماند جشید باشنه برتاج مرصع کیمش هم بزم انس ومصاحبتی بولنان قهرمان دشمنکیرلری محبتنه اسیر قیلمق ایچون صیرمه پرچملرینی کردن سیمیننه یایمش . مشتاق جمالی اولان عشاقنه

فداکارلغی ارائه وتعلیم ایچـون رداء حمیت اداسنی رنك خونه بویاتمشدر .

طالع فرخنده فالنه دلیل واشـارت وهر نطرفه توجـه وعزیمت ایلر ایسـه اعتلا وغالبیتنه علامت کوسـترمك ایچون سر سـعادت افسری اوزرنده هلال ظفر لمعان ایدر .

هرقنغی طرفه توجه وجههٔ عزیمت ایلر ایسه نائل‌حرز وامعان وتوابعی‌نشئهٔ غالبیتله شاد وخندان قیله‌جغنه برهان اولمق اوزره بوینـه حمـائل وار نسخهٔ نصرتمدار . تعویذ ایدلمش و صدر سامیٔ قدرینه ایت « نصرمن‌الله وفتح قریب » یازلمشدر .

جهاد وغزا دیده‌لرینك سینه‌لرینه‌دخی « غیرت » « حمیت » « صداقت » اوصـاف عالیه‌سنی حاوی «افتخارنشانی» نشانهٔ فتح وظفراولمق‌اوزره‌اصیله‌رق زینت اوزره زینت ویرلمشدر .

اتکلری نسـیم فوز وغالبیت ایله تموج ایلدکجه جنك جنك صداسنی وپرچم پرچینی تحریك‌اولندقجه

ظفر ظفر نداسنی جنکاورلرینه تلقین وتبشیر ایدر .
بو حالده افتادەلر ینك غیرت فوق العادەسنی کوردکجه اجزای مرکبەسی اولان هر رشتهٔ نازی کویا که آرش آرش آوازیله آغازهٔ ترنمسازی ایدر .

ایشته بو اوصاف ایله بر دلبری اکدیرر که قاب جمال نازنینی عیون عشاقی خطف ومنور ایدر .

بر کل تره بکزر که بوی کیسوی مشکینی دماغ مشتاقی معطر ایلر .

بونجه لطافتنه نظرا شاهد جانبخش جهان تسمیەسنه روا وشو طراوتنه کوره کل خندان لطافتنه سزادر .

اوت بر شاهد خوب چهره یه نظیر وعدیلدر . چونکه اردوده آماده اولدقچه تعظیم واحترامن واغیاردن محافظەسنه دقت واهتمامن لزومی عاشقلرینك مجزومیدر .

اوت ورد خندانه مماثلدر زیرا ازهار چمنزاردن نمونه وهر برینك رنك رویی برکونه اولوب هر سحر معسکرده آچلدقچه شبنمی مشتاقلرینك اشك مسرت توأمیدر .

بیکده و یا اوچ بیکده بر بولندیغی ایچون افتادکانی بیننده عزیز ومحترم وامر محافظه‌سی هرشیدن مقدس ومقدمدر .

اویله بر شاهباز سطوت انداز درکه تحریك بال وپرله پروازه اغاز ایلدکچه اهتزاز هوادن اصحاب ویارانی ارەسنده نصرت وظفر اغیار ودشمنانی ایچنده هزیمت و خطر آوازه‌لری ایشیدیلور .

سایهٔ سطوت ومهابتنده التجا ایدن قهرمانلری نعم نسیم لطف و احسانیله دائما تلطیف و تنعیم ومنهمك تحکم وعدوان اولان اغیار بدکاری قرب وجوارندن تبعید ایله دردناك وبلکه جمله‌سنی هلاك ایتمك ایچون پهلوانلری تشجیع ایله دشمنی

علیهنه سوق وترغیب عادت حمیتشعاری وهمیشه پیشه کاریدر ۰

اویله بر سلیمان زماندرکه اثنای سفرده تختگاهی یللر کبی یلوب کیدن و بولنده فدای جان ایتمکی جاننه منت اعتقاد ایدن بر عاشق فدا کارك اموری اولوب هر یرده کمال عزوواحترام ایله گزدیریلور هر نرەده ارام وسکون ایلسه نوبتله عاشقلرینی قبول ایدوب وصالیله کامران ایلر ۰

اویله حبیبدرکه برالای عشاقنەعرض دیدار لطافتمدارینی مراد ایدرسه جملەسی کمال سرور و ابتهاج و نهایت خضوع وتواضعله سلامنه بالانتظار کسب فخر ومباهات ایلر ۰

اول وقتده اولقدر حسن ملاحت وجوانی‌یه مالکدرکه عشاقندن بریسی کندوسنه مد نظر ایلسه بی اختیار اشك مسرت دوکەرك هیجان ایلر ۰

حاصلی اویله برسلطان خجسته اقبال واویله برحکمران فرخنده بال که هر نه جانبه اماله ٔ نگاه سطوت واجاله ٔ رخش هیبت ایلرسه اوکی صره موزیقه دخی ترنمساز آهنك وشطارت ونغمه پرداز مسرت اولور کیدر ·

میدان جدال وقتالده بر طور شاهانه ایله تاجی تابان هلالنك رخشان پیرامنك موجه نمای سطوت وشان اولیشی قلوب بهاداران گزینه بردرجه متانت وشجاعت بخش ایدرکه هر بری برارسلان کبی صولت قاهره‌یه صاحب اولور · اوصولت برمرتبه ازدیاد واشتداد ایدرکه هر کس اراقه ٔ خون اعدایه انهماك ایدر · برراده‌ده که زخم دانه ٔ دشمنی بختیاری و سعادتدن اثر و خون شهادتی شراب کوثر بیلور · بر اردوی جسیمی ضرب وتدمیر و برقلعه ٔ متینی فتح وتسخیر ایتدکجه برنفس سکون وارامی نفسنجه الك بیوك بدناملقله یکسر کورر ضبط وتسخیراولنان قلاع وحصارك

برج وباروسنه الـٔاول چیقوب قیامتدن نمونه اولان قامتنه بربشقه طرز وشان ویرەرك سونجندن اتکلری اوچار وکویا مشتاقینه عرض محبت ایدر کبی جلوه وخرام ایله اشـارتلر ویروب وصلتنه ترغیب ایدر. عاشـقلری ایسـه کمال جلادت وشجاعتـله قان تره باتەرق امید وصل وسـودای اتصال ایله مسابقەیه قالقشـوب نعرۀ الله اللهی قبۀ آسمانه پیوند ایدرك برق خاطف کبی سایۀ سعادتنه التجا ایدرلر.

ایشته بویله برمحبوب جهان مرغوبك عدمی منهئ خطر اولدیغی کبی وجودی دخی باعث نصرت وظفر بولندیغندن ازمنـۀ متقدمەده بیله «علم» ه شدت احتیاج وار ایدی.

حتی زمان سعادت نشان سپهسالار انبیاده نصب لوا وعـلم بر امر اهم اولوب قنغی جانبنه عساکر منصور اللواء محمدیلرینك سوقنه لزوم کوریلور ایسه اومحبوب لطافت اسلوبك وجهه نمای جلوه وخرام اولمسنـه ده ارادۀ علیۀ حضرت نبوی شرفصـادر

اولور ایدی .

اعلام والویه یه زمان فخر کاشانده بر رنك مخصوص تعیین اولنه‌رق امرای شجاعتکاراندن بریسنك دوش کفایت و حمیتنه تودیع بیوریلورایدی. خلفاء راشدین زمانلرنده دخی بو خصوص تحسین نظر دقتده طوتلمشدر . مؤخراً انقلابات زمان ایله تشکل ایدن دول اسلامیه‌نك بعضیسی الام ایچون یشیل و قرمزی اولمق اوزره برر رنك انتخاب ایتمشلر و خلفاء عباسیه سیاه رنکی سلجوقیلردخی جنکیز یانی تقلید ایدرك بیاضی انتخاب واو رنکلره حصر ایلمشلر ایدی . بعده حامئ خلافت اولان دولت عثمانیه ﴿ آی یلدیز ﴾ نیرینی جامع اعلام کلفامی قبول واتخاذ ایتمشلردر .

سنجاغ مذکور سیران نجم وقمر کبی برقاچ عصرلر آفاقك اقطار عدیده‌سنی دور ایله شرق وغربی کندوسنه جلوه‌کاه ایتمش و بلطفه تعالی ینه تحرك قدیمنی الەرق تلافئ مافاته کسب استعداد ایلمشدر .

رايت ظفر آيت واجب التعظيم اولوب حضر وسفرده شدت محافظه‌سی اهم والزمدر . چونکه بر سنجاغك ناموسی سايهٔ حمايتنه ملتجی عسكرك ناموسی ديمك اولديغندن معركهٔ دشمنده ايادیٔ اعدايه كچمسی منسوبی بولنديغی اردونك موقع وحيثيتنی ازاله ايله برابر اردونك محو وبربادينه تهيهٔ مقدمات ايدر .

سنجاغی تسليم ايتمكدن ايسه بو اغورده حياتی فدا البته دها خيرلو اولديغندن اكا كوره توفيق حركت ولدی الايجاب سنجاغی خرق حرق ويا صورت آخرله محو وتلف انسب اولديغندن سنجاغك محافظهٔ ناموسی هرنه اسبابه وابسته ايسه اجرا والاترك حيات اولی‌در .

قول اغاسی
مصطفی حلمی

مزيت عسكريه

شو عالم كيرو دارده مزيات بشريه‌نك بر نمونهٔ

مشخصی ارانیلورایسه وهلهٔ اولیده فداکار وغیور بر «عسکر» تصادف اولنور . چونکه عطایای قدرتك اشرف و افضلی اولان . شجاعت . صدق . ثبات . حمیت . بسالت . حتی منسوبی بولندیغی جمعیتك بقای سعادت وازهر جهت اکمال اسباب استراحتی ایچون فدای جسم و جان ایتمك خصائل فاخرهسی او وطن پرور «عسکر» ده تجسم ایتمشدر .

بو مسلمدرکه بر جمعیتك افرادی یکدیکرینك خادمیدر . هر فرد بولندیغی جمعیتده کندیسنه تفویض اولنان وظائفی اجرا ومحصول کد غیرتی اولان ثمرهٔ مکافاتی بالاستحقاق اقتطاف ایدر .

مثلا . هر فنده مهارتی جهتیله اقرانه فائق حقیقة کاتب دینلکه لایق برذات کامل ابنای نوعنك فنون ادبیه واخلاق تربیهجه محتاج اولدیغی کتب ورسائلی تدوین وایجاب ایدن نصایحی افراده تلقین ایدر . موجب استفاده اولان درسلری ویرر .

شهراه سعادته مصباح قلمیله بدرقه ورهبرلك ایلر ، افراد جمعیت عندنده قدر واعتبار و شرف و افتخار بولور . جمعیتده کاتبك شو خدمتنه تقدیر مکافات ایدر . دیمك اولورکه کاتب هم صوری وهم معنوی مکافات کورمش اولور .

کذلك بر حمال بر بار کرانی دوش غیرتنده نقل ایدر . وخدمتی مقابلنده بر اجرته نائل اولور . انجق صوری بر مکافات بولور .

وهکذا بر غزته‌جی مطلع اوله‌بیلدیکی حوادثی شرقدن غربه غربدن شرقه تبلیغ ایله ابنای نوعنی ممکن اولدقچه احوال عالمدن خبردار ایدر . بونکله هم اعاشهٔ نفسی و محافظهٔ حیاتنه خدمت وهمده ملتنك ترقیسنه سعی وغیرت ایتمکله حسن نظر قزاندیغی ایچون صوری و معنوی مکافات کورمش اولور . وهلم جرا .

اشته افراد جمعیتك بر برینه اولان تعاون وتناصری وجودلریله مشروطدر حالبوکه هیچ بر

فرد انتظارنده اولدیغی مکافات مقابلنده جانی فدا ایتمز ۰ چونکه اختیار ایتدیکی مشاق محافظهٔ حیاتی ایچون ایدی ۰ حاصلی جانه جهانی هرکس فدا ایدر ۰ لکن جانی جهانه کیمسه فدا ایتمز ۰ الا فداکار « عسکر » الامر وتشمار « دلاور »

واقعا فدای جان و جهانی اختیار ایدن بر « عسکر » لـ صفات جلیله‌سنی تعداد واشعاره اقتدارم مفقود ایسه‌ده ینه وسع مرتبه‌ده بیانه لزوم وطبعا اجبار کوردم ۰

« عسکر » بر مرد جیتشعاردرکه ۰ مهد وجودی اولان مقدس وطننك برقبضهٔ خاکنی بلکه کوینك خار وخاشاکنی تسلط اعدادن محافظه ایچون سینهٔ قهرمانیسنی سد اسکندر کبی دشمنه کرر ۰ حصار آهنین آسا قارشو طورر ۰ چونکه محافظه‌سی لازم اولان دین وملتك حمایه‌سی وطنك وقایه‌سنه محتاج اولدیغنی بیلور ۰

« عسکر » بر شجیع فداکاردرکه ملتك سلامت

ووطنلك سعادتنى اكمال ايچون پدر والده قرداش اولاد عيال والحاصل عائله‌سنى ترك ايله مردانه وغضنفرانه اعداى دين ايله غزا ايتمكه قوشه قوشه سوينه سوينه كيدر . جمعيتك كنديسنه ويرديكى نان پاره مقابلنده تحديث نعمت ترك حيات مستعار ايتمكدر دير .

« عسكر » اويله بر قهرمان ذيشاندر كه هر درلو جواهر خصائل ممدوحه خزينهٔ خلقت وجبلتنده مكنوز . ودشمن قارشوسنده كوريله‌جك وظائفك هرنوع مشاق ومتاعبنه طيانمق كبى . آثار مردانكى ساحهٔ طينت پاكيزه‌سنده مركوزدر . چونكه سائقهٔ قدر بو فضائلى جامع اولديغى ايچون انى « عسكر » لك ميدانينه سوق ايتمشدر .

« عسكر » بر فارس غيرت نشاندر كه راكب ادهم جلادتى وطن عزيزينك محافظه‌سنه روح لذيذنى تسليم ايدنجه‌يه قدر سورر . و بارقهٔ سيف صلابتيله عيون اعدايى قماشديرر .

هزاران آفرین او وطن پرور جنکاورلره که محضا اوامر الهیه‌یه انقیاد واثر شریف نبوی‌یه اتباعاً فضائل جهادی کمالیله قزانمق واقران وامثالنه برنشانهٔ شوق وافتخار اولمق ایچون « عسکر » اولورلر . غزایه کیدرلر . ترك جان ایدرلر .

نفرین صد نفرین . اول حمیتسزلره که . حامیٔ مال وجانلری وضامن ملك واماناری اولان مردملك چشم وطن « عسکر » لره نظر حقارتله بقارلر وانلره مرافقتدن وقزاندقلری فضائل جلیله‌یه مشارکتدن کیرو طوررلر .

« عسکر » سائر اولاد وطندن معتبر وممتاز و باخصوص عرصهٔ فدا کاریده ایفای وظیفهٔ کارزاری ایتمکله جمله‌دن مستثنا و سرافرازدر . چونکو واضع بنیاد مدنیت اصحاب قلم ایسه حامیٔ وطن وملت « عسکر » در .

« عسکر » لك شمشیر آبداری مجلای طلای فتح وظفردر . سائقهٔ جلا و بارقهٔ ضیاسی آتش

انداز جنود اعدادر .

« عسكر » ك لهجهٔ رایات نصرت آیاتی هالهٔ قزكبی اطرافه شعاع ظفر صاچار .

« عسكر » ك هر بر تویلری میدان كارزارده طوب تفنك سسی ابشیدلدكجه لسانه كلمش سونكولر كبی . وطن . وطن . ظفر . ظفر . صداسنی ویرر !

« عسكر » ك نظرنده حیات مستعار اولقدر بی اعتباردركه وطنك كترین خاشاكی اغورنده آنی ایثار ایدر .

« عسكر » ك وجودندن آقان قانلر حدایق سرحد وطنی قهرمانلر جسور فدائیلر یتشدیرمك ایچون صولار .

« عسكر » نعرهٔ هل من مبارزایله وجود اعدایه لرزهٔ خوف وخشیت صالار .

« عسكر » دین ودولتی اغورینه وطن وملتی یولنه . بذل مقدرت ایدرسه دنیاجه اعلی المراتب

اولان رتبهٔ غزاوتی قزانور • ترك جان ایلر ایسه • اخراجه اقصی المقاصد اولان درجهٔ شهادتی احراز ایدر •

انسانیتك مألی مزیت انسانیه‌نك کمالی بیلان وطن عزیزینك مغلوب ایادیٔ اعدا اولمسنه‌ نصل روی رضا کوسترسونکه وجودینی ترکیب ایدن هر بر عضوینك جزؤ فردلری ـ حیاتنه نشو و نماسنه بادی اولان ـ وطنك خاك مقدسی ایله حاصل اولمشدر • حمیتك معناسنه معنای حمیتك مقتضاسنی اکلایان کمسه وطنك استیلا کردهٔ حشرات اعدا اولمسنه نصل روی رضا کوسترسونکه سرحد وطنده آبا واجدادینك کمیکلرندن یاپلمش تحت الثری خط امتیاز کبی برنشانهٔ حدود بولنور • وفوق الثری دخی خاك وطن اولاد ملتك آل قانلریله محدود کورینور •

اوت مادامکه انسان من قبل الرحمن تمیز نیك و بده مقتدر جوهر عقله مالك وانك رهبریٔ استقامتیله

طریق صوابه سالکدر . البته شو عالم ناسوتده دین ووطندن غیری وجداناً محبت ایدیله جك برشیئك اولمدیغنی بیلور وانسان کامل بو محبتی هردرلو لذائذ نفسانیه یه ترجیح ایدر .

خلاصهٔ کلام بر کمسه که جمعیت مدنیه ایچنده یشار . و الی سیف وقلم طوتمغه باشلار لاجرم وطنك مادی ومعنوی موجب فتور وسعادتی اولهجق اسبابه تشبثدن کیرو طورمامليدر .

ایوجه دقت اولنملیدر انسانکه بر بنادر ایستر استمز فنا بولور . حال حیات بر خیالدرکه لمحة البصرده زائل اولور . باری شو عالم فنایی ترك ایدوبده عقبایه ارتحال ایتدکدن صکره اخلافنه نامنی خیر ایله یاد ایتدیرهجك برایشده بولنمغه ویا بر اثر براقمغه غیرت ایتملیدرکه هیچ اولمزایسه شو فانی دنیایه نسبتدن استفادهٔ ایدلسون .

اشته اخلافنك ذکرجیلنه سزا اولمق جهانده الڭ مقبول والڭ معزز برحرکت اختیاریله اولور بوده

عقلا وحكمة « عسكر » لك اولمق لازم كلور كه لد الموازنه معاملات اختياريهٔ بشريه بيننده الك زياده نظرى جالب اودر ٠

« عسكر » دنياده مابه القيامى اولان جانى دين و ملت و سلامت وطن اغورنده يا غازيلك يا شهيدلك شان جليل العنوانلريچون فدا ايدر ٠ فلهذا ٠ هرمرد حقيقت شناس ذكر بالخير شرفنى قزانمق و دنياده ازهر جهت توأمى بولنميان دين ووطن عزيز يولنده بر خدمت جهانقيمتده بولنمق ايچون « عسكر » اولمليدر « عسكر »

اشته نقصانىٔ بضاعه‌مله مزيت « عسكر » يه يى بو قدر تعداد ايده‌بيلديكمدن معذوريتم مقبول طوتيلور اميدنده‌يم ٠ مع مافيه بوقدرجق بر افكارك دخى « شاد اولسون ارواح شهدا » ٠ « واراولسون مجاهدين دين » جمله‌لريله كلامه نهايت ويرمككمى اقتضا ايتديردى ٠

ملازم

مصطفى نورى

تعصب

أول باول تعصبك لغت واصطلاح معنالرینی نظر دقته الملم. کتب لغته لدی المراجعه کوره جکزکه «تعصب» لغتده (عصبیت اجرا ایتمك معناسنه‌درکه قوم واقرباسندن هر فرد آفریده‌یه یاخود نرده اولورسه اولسون برمظلوم وستمدیده‌یه یار ویاورلك قیدنده اولمقدن عبارتدر) اصطلاحده (بولندیغی دین ومذهبی بامرالله تعالی انی تأسیس ایدن پیغمبرك اثرینه اقتدا واحکام دینیه‌سنی کافهٔ تعریضات وتعدیاتدن وقایه‌یه اعتنا خصوصنده الدن کلانی دریغ ایتمامك) معناسنه‌در.

بوحالده هر صاحب دین وخصوصا مسلمین متعصب اولمق اقتضا ایدر. چونکه دین اسلام هیچ برعصرده بولنمق احتمالی اولمیان معترضلری هر وجهله اسکات والزام ایدرك تأسیس اولنمش وبوکونه کلنجه‌یه دکین بحق اعتراضدن وارسته

وبری بولنمشدر ·

تعصبك تعریفی اقتضاسنجه هرکیم اولورسه اولسون ضرورات دینیه‌سندن اولان مسائلك برینی انکار دکل کرلك قصداً وکرلك سهواً الك عادیسنه اعتراض ایدنی کورر ویا ایشیدرسه لاجل الوقایه اظهار تعصبه کندینی مجبور کورر · اوت مجبور و همده ـ بو مجبوریت طبیعی اولدیغندن ـ معذوردر ·

طبیعی اولدیغی شونکاه‌ده اکلاشیله بیلورکه بیاغی بر جاهلك ـ اعتقادی درست اولدیغی حالده ـ دیننه اعتراض و تزییفنه جرأت اولنسه درعقب جواب ویرمکه و معترضی اسکات ایتمکه چالیشور · اکرچه مباحثه ومناظره‌یه مقتدر دکلسه مضاربه‌یه وبلکه مقاتله‌یه‌قدر چیقیشور · بوصورتده هر کسلك دینی وقایه وتعرضات اجانبدن حمایه‌یه حق وصلاحیتی واردر · لکن اعتراض اولنان مسئله حقیقة ضرورات دینیه‌دن اولورسه دیمکدر ·

بوقسه بيلك سنه‌اول جوابی ویرلمش سؤاللره قولاق آصمق واعتراضلرك دفعنه چالشمق ایجاب ایتمز . بومثللو معندلرك هذیانلرینه جواب و بونلری الزام انجق سکوتی التزام ایله‌در .

ضرورات دینیه ایسه ادلهٔ اربعه ایله ثابت اوله‌رق بالجمله مجتهدین عظام حضراتی طرفلرندن قبول اولنوب احکام شرعیه و اعتقادیه‌سی تصدیق اولنان مسائلدرکه بتون عقائد کتابلرینك مواد مندرجه‌سی بو مسائلدن و بونلری تعریف وایضاحدن عبارت اولدیغندن هرکسلك معلومی اولان شیلردر . بونلر ایچون اظهار تعصبه هرکس بورجلیدر . انك ایچون ایتملیدر .

نه چاره‌که جهالتلری سببیله کندیلرنده اولان « نقصانئ اعتقاد » بعض « سوری عقللی » بکاریمزی ضروراتدینیه‌دن بولنان مسائلك برطاقمنه تعریضه جرأت ویردیکی کبی بعض بدلالریده ضرورات دینیه‌دن دکل بلکه مندوبات شرعیه‌دن

اولان شیلر حقنده‌ده اظهـار تعصبه ـ زعملرنجه ـ لزوم کوستریور ·

سبحـان الله ! بو جهـالت نه چوق مضرت تولید ایدیور ؟ انسـانی نه درلو ضلالتلره دوچار نصل حاللره کرفتـار نه بیـوك مهلکه‌لره القـا نه قدر انقلاباته مبتلا قیله‌یور ! مثلا کیمنی نقصانیٔ اعتقـاد سـببیله حقیقتی دخـل وتعریض کبی بداهتـه قارشو مجـادله‌لره کیمنی‌ده بوش یره اظهار تعصب کبی بی فائده محـاوره‌لره سـوق واجبـار ایدیور · او یله یا نقصـانیٔ اعتقـاد دیورز · البته خطاسنی کوستره‌جك نصل اولسه بر کردابه دوشوره‌جکدر · جهل تعبیر ایدیورز هر حالده راه سـقامته صـاپدیره‌جـق منزل حقیقـتی طاتمیه‌جقدر ·

ایشـته تعصبك سوء استعمالی مذکور ایکی فرقه‌نك حالی اولدیغی جهتـله فکر عزی انلرك اطوار وحرکاتنه نظرا تصویر ایتمك ایسترسك اولا

« نقصانئ اعتقاد » ی صکره‌ده نافله یره اظهار تعصب اولنان موادی تصویر ایده‌لم .

(نقصانئ اعتقاد)

بعض کمسه‌لر کوریلورکه اهل سنتدن بولندقلرینی ادعا ایله برابر مجرد اوته‌دن برودن ایشتمه اوله‌رق اصلا عقلنك ایرمدیکی شیلره مقتضای جهل ونادانی اغز خفافلغی ایله تعریضه قیام ایدرلرده ازاجق ادله ارانديغی وياخود مسئله لايقيله قورجالنديغی حالده « افندم عقلم ایرمیور طبیعته توافق ایتمیور فنونه مغایر کلیور » دیرلر . دی هی جهالت دی ! دی هی حماقت دی !

مادامکه عقلك ایرمیور نیه تعریض ایدرسك؟ برشیئه عقلك ایرمامکله تعریض نه‌دن لازم کلیور ؟ عجبا سنك عقلك کافهٔ حقایق ادراکه قابل اوله‌جق قوته مالکمیدر ؟ عجبا عامهٔ اشیایی استیعابه کافی اوله‌جق قدر واسعمیدر ؟ که اکا کوه‌نه‌رك بورالره قالقیشورسك ؟ دینلسه عجبا نه جواب ویرر ؟

اوت می دیر؟ یوقسه عقول بشرك متفاوت اولدیغنی ده می انکار ایدر؟

طبیعته توافق ایتمیوردیه ایکنجی بر تعریفی ایدر. عجایب طبیعته عدم توافقنی نره دن استدلال بیوریور؟ یا عقل ایردیره مدیکی شیئك تطبیقنی قنغی عقل ایله مقایسه ایدیور؟

فنونه تمامیها مطابقتی ایسه فن آشنا علما نزدنده مسلم موادن اولدیغی جهتله اشتباه وتردده محل قالمامشدر.

بوسیوری عقلالیلر جهللرینی اعتراف ایتسه لر جهل مرکبدن قورتلسه لرده مشکللرینی بر عالم ذوفنوندن صورسه لر برسؤاللرینه برقاچ جواب شافی الورلریا لکن کندولرنده کی مرض جهل مرکب اولدیغندن ترجمه سی بیلمدکلرینی بیلمدکلرندن کندی زعم باطللرنجه استفسار مسائله حاجت کورمزلر. دنیادن کیدنجه یه قدر عالم چکینور بر کمسه یه بر شی صورمقدن چکینورلر.

جناب حق جمله‌مزی بویله قابل‌التیام اولمیان مرضلردن درمانی بولنمیان دردلردن محافظه بیورسون .

اشته بو فکرده بولنان یادکارلرك ایلشدکلری مسائل « معجزه » . « کرامت » . « ولایت » . « جن » . « شیطان » لك عدمی « قرآن کریمك مخلوق اولوب اولمدیغی » . « قضا و قدر » . « ادارهٔ کل وجزء » کبی نیجه بیك کره‌لر کتب تفاسیر وحدیثه مراجعتله تعمیق افکار اولنه‌رق تدقیق اولنمش وجواب مسکت ویرلمش برقاچ شیدن عبارتدرکه هرهانکی مجلسده اصحاب علوم وفنون برمباحثه‌یه کیریشورلرسه بونازنینلردخی موضوع بحثی اکلامقسزین و سوزك بدایت و نهایتنه واقف اولمقسزین میدانه اتیلوب برشی بیلور کبی بونلرك برینه اعتراض اوبرینی تزییف دیکرینی انکاره قالقشورلر .

بو بیچاره‌لرك بر طاقمی کندینی عالم کوسترمك ایسترکن جهلنی اقرار ایتمش اولیور . بر طاقمیده

مجرد بولندیغی دین مبین علیهنه برسوز اولسونده نه اولورسه اولسون دیه‌رك ارتدادینی اعتراف ایتمش بولنور .... بویله جاهل فرومایه‌لره نه دیملی ؟! اذعانلرینه عرفانلرینه ماشا الله !!!

قوزم « معجزه » پیغمبران عظام « کرامت » اولیای کرام حضراتندن صادر اولمشدر « جن » « شیطان » ده واردر جمله‌سی صحیحدر .

اوت معجزه وکرامتك صدوری محققدر . بویله خارق العاده شیلرك ذوات مشار الیهمدن صدوری نه‌دن بعید اولسون ؟ نیچون احتمالك خارجنده بولنسون ؟ انصاف ایده‌لم . صلاح حال وکمال اتقا واعتقاد تام سببیله روشن ضمیر اولان اك عادی بر ادمك بیله بر رؤیا کوردیکی وبرقاچ کون صکره عینی عیننه وقوع بولدیغی بیکارجه کوریلوب ایشیدلمکده درکه بوخصوص مجرد روحانیتجه من قبل الرحمن وارد اولمش بر اثر الهامدر .

عجبا جناب حق قوللرینك ممتازی اولان

پیغمبران واولیایه بوقدرجق بر خاصه‌یی احساس ایده‌مزمی ؟

کوز کورمدیکی وعقل ایرمدیکی جهتله انکارك معناسی یوقدر . نقدر سرائر الهیه واردرکه کوندن کونه میدانه چیقیور . الك عادی الك بسیط طانیدیغمز برجسم خرده‌بینك اختراعیله قوجه برعالم کبی اجزادن مرکب حیواناتله مالامال اولدیغی کورلدی . دوربینك کشفی سبعهٔ سیاره‌یی سبعینی تجاوز ایتدیردی . بر چوغنك مسکون اولدیغی احتمالاتی میدانه چیقدی . قمرك جبالی قارله مستور اولدیغی کورلدی . فناً اثبات ایدلدی . کورمدیکمز جبال قمرك ارتفاعلری مساحه اولندی . وهلم جرا . . .

اویله ایسه عقلمزك عدم احاطه‌سیله تدقیق وکوزك کورمامسیله تمییز ایده‌مدیکمز اشیا مثللو جناب حقك « جن » . « شیطان » کبی مخلوقی اولمش نه‌دن انکار اولنسون ؟ کیم بیلور محال عد اولنان دها نه قدر سرائر ربانیه واردرکه بوندن

صکره سرنمای ساحهٔ ساهرهٔ غبرا اوله‌جقدر ·
صو بخارینك استعمالندن الکتریقك میدانه چیقمسندن
اول بش دقیقه ظرفنده بر آیلق یوله خبر کیتمسنی
هواده بالونله ادم کزمسنی کیم تصدیق ایدردی ·
اشته بو اختراعاتك بو کشفیاتك وقوعندن اول
انلرك آثاری نصلکه انکار اولنوبده بعده تسلیم
ایدلدی ایسه قدرت بالغهٔ ربانیه یه عقل سر ایرمدیکندن
« معجزه » و « کرامت » ك حدودینی « جن » و
« شیطان » ك وجودینی دخی تصدیق لابددر ·
هله « قرآن کریمك مخلوق اولوب اولمدیغی »
« ارادهٔ کل جزء » کبی بحثلر زمانمز عقلای نورسیدکانك
عقللرینه کلوبده موقع بحثه قونلمش شیلر اولمیوب
یوقاریده دیدیکمز کبی پك اسکی مسائلدندر · بونلر
ودها نیجه نیجه مسائل علمای سالفه حضراتی
طرفلرندن میدان مباحثه‌یه قونیله‌رق برچوق مناظر
و مجادله‌لرله « قیلی قرق یاره‌رق » کشف
و حل اولنمش و بو آنه کلنجه‌یه قدر

بالجمله علما وعقلا وحکما دخی بر چوق تدقیقات اجراسیله جای اعتراض بر محل بوله میوب نهایت بالاتفاق تصدیق ایتمشلردر ۰

خلاصه بو مسائل مهمه اولقدر عمیقدرکه بیاغی بنم دیان عالملر بوبابده مباحثه یه کیریشه رك قدر اقتدار علمیه لری اولمدیغنی اعتراف ایدرلر ۰ بویله مسائلك حل وایضاحی فحولین علمایه منحصر ماعداسی بونلره دائر مباحثه دن قاصردرلر نرهده قالدیکه اوچ بش کلمه بللیه بیلان بر عاجز اورالره قدر سوق افکار ایتسون ۰ نه ممکن برکره مسائل مذکوره ایله اشتغال ایتمك ایچون علوم عربیه وشرعیه یی بتمامها بیلمکه وکتب تفاسیر وحدیثی مطالعه ووقتیله بر استاذ کاملدن تعلم ایتمکه متوقفدر مع مافیه ۰ علم اصول ۰ علم کلام ۰ کبی مناقشهٔ مسائل ایچون اساس اولان علومك بحق بیلنمسی شرطدر ۰ بو علملر ایسه پك چوق تحصیله برچوق چالشمغه وقت صرف ایتمکه محتاج اولدیغی بدیهیدر ۰

شمدی بو فنلردن هیچ برینی تحصیل ایتمیان جاهللرك وبلكه كتاب ومكتب كورمیان متفلسفلرك بو بابده‌كی سوزینه كیم اعتبار ایدر ؟ همده نیچون عقلی ایرمدیكی شیئه قاریشوبده كندینی هر كسه كولنج ایتملی ؟ یازق دكلیدركه ؟ برانسان اصلا كندوسنه موجب مسئولیت اولمیه‌جق بر مسئله ایله اخلاق عقیده ایتسونده هم دنیا وهم آخرتده جاه خسرانه باتسون ! بو مثللو مسائلك حل وكشفی ضرورت دینیه‌مزدن دكلدر . بونلر ایچون من طرف الله مسئول دكلز مسئول اولمدیغمز مسئله‌نك كنه وحقیقتی نصل اولورسه اولسون بز انجق مكلف اولدیغمز فرائضی ادا وسنت پیغمبری‌یه اقتدا ایله مأمورز بونلردن مسئولز . مسائل مذكوره‌یی تابع بولندیغمز امام افندیلریمز نه وجهله حل وكشف ایتمشلر ایسه اویله‌جه اخذ وتلقی‌یه بورجلویز .

مشركیندن وارداوله‌جق سؤاللره ایسه علم كلامه آشنا علمای كرام افندیلریمز حضراتی هر وقتده

اعطـای جوابه حاضردرلر . چونکه کتب کلامیه دکل مسـائل محرره‌یی خیـال وخاطره کلمیـان یوز بیکلرجه مسائلی ایضاح ایتمشدر ·

بز مادامکه اهل سنتز بزدن کامل عاقل فاضـل اولان صاحب مذهبز نصل قبول وبزه تلقین ایتمش ایسه‌ده اویله‌جه عمل ایتمکه بورجلویز والسلام ·

(نابجا تعصب بلادر)

برچوق کیمسـه‌لر بولنورکه اصل جای تعصب اولان یرلری فرق وتمیز ایتمیه‌رك هر شـیده اظهار تعصب ایدرلر · برطاقم کسنه‌لرده واردرکه تعصب اولنه‌جق یرده سکوته‌ملازمت تعصبك لزومی‌اولمیان محلده اظهـار تعصبه مداومت ایلرلر · کیمی‌ده حال تعصبی افراط درجه‌یه واردیروب مثلا قوندره کیمك جائز دکلدر ·

ستره پانطولون کیمك اسباب کفردندر · دیر · فارسی اوقومق باعث ضلالت اولدیغنه حکم ایدر ·

اجنبی لسانی تحصیل ایدنلره کافر بالله نظریله بقار بونلکه برابر فائض یر • محتاج اولدیغی حالده بیت المالدن معاش آلور • صورلسه اوغلم آلیور یکنم صرف ایدیور دیه تأویلاتده قالقیشور « نعوذ بالله تعالی من تسویلات الشیاطین واغفالاته »

برچوغیده لغمجیلق کبی صنایع خسیسه‌یه تنزل ایدرك تعصب ارامزده قیوجیلق ودیوارجیلق کبی صنایع نفیسه خرستیانلرالنده بولندیغی ایچون تعصب کوسترر وعادتا مسلمانلغه مغایر اولدیغنی ادعا ایدر • نه غریب اعتقاد • نه عجیب اجتهاد • .

هله الی ایاغی صاغلم هر ایشه مقتدر قوت یومیه‌سنی تحصیل ایچون رنجبرلك ایده‌بیلور • برطاقم ادملرك هیچ برصنعته سلوك اتمیه‌رك دیلنجیلکی کندولرینه عادتا صنعت اتخاذ ایدیشلرینه هرکس بنار یا بونلری کوروبده منع وتقبیح و برصنعته تشویق ایده‌جك یرده «دیلنجیلك پیغمبرلردن قالمه‌در»

دینلره نه دیملی ؟ ! بونلره سؤال شرعاً ممنوعدر مذمومدر عقلا کریهدر مقدوحدر نظرانسانیتده محقردر منفوردر دنیلسه (الفقر فخری) حدیث شریفنی کوزه صوقارلر . نه یاکاش اکلایش ! نه بولسز کیدش !

او حدیث شریف سزك اکلادیغکز معنای افاده ایتمز انك معناسی « انسان برعبد عاجز وجناب حقه محتاج اولدیغنی اقرار باعث افتخار » دیمکدر حتی ﴿ والله الغنی وانتم الفقراء ﴾ نص جلیلی بو معنای تأیید ایدر اکر اویله اولمامش اولسه (کاد الفقر ان یکون کفراً) حدیث شریفیله ذکر اولنان حدیث بینلرنده تناقض بولنمش اولوردی که ایکنجینك معناسی الی ایاغی طوتارکن بر صنعته سلوك ایتمیوب نهایت درجه فقر وفاقه‌یه کرفتار اولمق پك چوق وجهلرله بادئ بطلان اعتقاد اولمسنی انتاج ایدردیمك اولور بو حالده اك زنکین وفقط عارف بالله اولانلر اولکی حدیث شریف ایله افتخار ایتسه‌لر نه لازم

كاور ؟ بر آدمك جناب حقك كرم واحسانه محتاج اولديغنى اقرار عجز وعبوديتنى اعتراف ايتمسنده نه بأس وار ؟

متعصبلرك بعضيلريده طب · هيئت · حكمت · كيميا · جغرافيا · كبى فنون وعمليات حكميه ايله بر طاقم صنايعك تحصيلنى اولقدر منع ايدرلركه تحصيل ايدنلرى دينندن چيقمش نظريله كوررلر ·

انصاف اولنسون · بومثللو شيلرله ملك وملته منفعت بخش اولهجق رادهده اوغراشمهنك دينه ضررى نهدن اوليور ؟ تقليد قصدى اولمديغى حالده البسهنك نه دخلى اولهبيلور ؟ صنايع نفيسهدن اجتناب نهدن اقتضا ايتسون ؟ اعتقاديمز درست حركاتمز شرعه موافق اولهرق تحصيل فنونه اكتساب غنا وثروت ايچون صنعته غيرت واقداممزى كيم منع ايدر ؟ ارحم الراحمين اولان جناب حقمى راضى اولمز ؟ حاشا · چونكه رضاى حق تحصيل ايچون

خیرات و حسنات یاپمق ثروت ایسه صنعت و تجارته وابسته‌در .

زنگین خیرات یاپار اخرتی معمور ایدر . فقیر دنیاده‌کی قلبه‌سنی تعمیردن عاجز قالور عالم تحدیری زندیق اولور .

بوعصبیتی بیلمیان جاهل متعصبلرك بر طاقملریده « ادم الله کریمدر رزقمزی ویرر . چیقه‌جق جانه اذیت جائز دکلدر » فکر باطلیله طریق عطالته صاپارلر . نه غریب اعتقاد ! نه مناسبتسز اعتماد! اما جناب حق رزاق کریمدر . لکن چالشمینجه ویرمز چونکه هرشیئك حصولنه برسبب خلق ایتمشدر ارزاق مقدره‌یی جمعه کسبی واسطه قلمشدر ﴿ وابتغوا من فضل الله وان لیس للانسان الا ماسعی .... ﴾ بیورمشدر حضرت فخر عالم افندمز (الکاسب حبیب الله) دیمشدر . حاصلی اویله افکار باطله‌یه ذهاباً سعیدن ال چکمك بر ادیبك دیدیکی

کبی « رزاق کریمی کندینـه خـدمتکار ظن ایتمك قبیلندن اولور »

یاهو انسان شو سوزلری شو اعتقادلری دوشندکجه وبرده احکام شرعیه‌یی تصور ایتدکجه کوزی اوکنده بر مبـاینت تجسم ایدیور که عقللری حیرته دوشوریور . بونه توهم ؟ بو نصل ایش ؟ آ جانم علوم وفنونك تحصیلی نه‌دن جائز اولمسون ؟ انسانك اول عبادتله مکلفدر . عبادت ایسه صحته متوقف صحتی محافظه فن طبه وابسـته‌در نتیجـهٔ کلام هر حالده طبك تحصیلی لازمدر « العلم علمـان علم الابدان وعلم الادیان » قول شریفیله علم طب علم دینه ترجیح اولنمشدر .

هیئت حکمت فنون وسائره‌یه کلنجه بونلر دخی وطن وابنـای وطنی احیا وثروت وسـامانه مالك ایلیه‌جك صنایعك کشف ایضاحی وحسن استعمالی موادینی اوکـرتور . بونلرك فوائدی زمانمزده هر کسك مشهودی اولدیغندن تفصیلنه لزوم کورمیورز

زيرا بو بابده جهالتی اولانلر وار ایسه کوزلرینی
پرتو دقتله آچار آچماز جهلی زائل مرادی حاصل
اوله‌جقدر .

(خلاصه)

امعان نظرله باقه‌جق ومسئله‌یی حق الانصاف
تدقیقه قالقه‌جق اولورسق تحصیل معرفت وصنعت
ضرورات دینیه‌دن معدود اولوب اوزریمزه عادتا
فرض عین اولدیغی تحقق ایدر .

اوت فرضدر . چونکه اسلامه فرض اولان
مجاهده‌دن مراد حقیقی دشمن دینه غلبه‌در غلبه
ایسه دشمنه مقابله وهجومنی مدافعه دخی قوت
ادوات ومهماتده استحکاماتده هر بر وسائط حربیه‌ده
بتون لوازمات سفریه‌ده مسابقتله حاصل اولور.

بونلرك لزومنده ترددی اولانلر « اسماعیل
حقی » قدس سره السامی حضرتلرینك روح
البیانده ﴿ یا ایها الذین امنوا اصبرو وصابروا

وربطوا واتقوا الله لعلكم تفلحون ﴾ ایت کریمه‌سنك تفسیرینه مراجعت ایتسونلر . بك اعلا اما طوبده تفنکده کله‌ده قورشـونده کیده استحکامده شونده بونده بالجمله لوازمات حربیه‌ده مسابقت ابرازی دشمندن زیاده هنرور ومعارف شناس اولمغه ویادکاران زمانه‌نك تحصیلنه مانع اولدقلری حکمت هیئت وفنون سائره‌ده کسب مهارت ایتمکه متوقفدر .

بر دولت وهیئتك قوت ومکنتی مرکب بولندیغی قومك درجهٔ معارفده‌کی مهارتیله متناسبدر . بر مملکتده که علوم وفنون اولمز . البته صنایع بولنمز . صنایعك بولنمامسی شبهه یوقدرکه اهالیده ثروتك بولنمامسنی مستلزم اولور .

بر یرده‌که اهالی صاحب ثروت اولمز اوراده مهمات حربیه مکمل اوله‌مز . اولسه‌ده فوق العاده بولنه‌مز .

بر محلده‌که مهمات حربیه مکمل اولمز . اعدایه

مقابله بالمثل اجراسی عدیم الامکان اولدیغی کبی فوق العاده بولنماسی سببیله‌ده غلبه ممتنع الاحتمال اولور ۰

معاذ الله تعالی برملت غالب اوله‌مزده مغلوب اولورسه دینی وقایه‌دن قالور ۰ چونکه جمعیت ملیه‌سی پریشان اولور ۰ ملکی وطنی خان وخانمانی خانه‌سی بلکه نشانه‌سی محو وفنا بولور ۰ اویله ایسه تحصیل معرفت و صنعت اکتساب غنا و ثروت مشروعدر ۰ بطالت وعطالت ممنوعدر ۰

الحاصل احتیاجات وطنه اهالینك ثروتیله ملکك معموریتیله بونلرده هرفردك تحصیل معارفده ابذال مساعی وغیرتیله اوله‌جغندن اویله فلان فنی تحصیل فلان صنعته سلوك دینه طوقنورمش استحصال معیشت صددنده وجوده عذاب جائز دکلمش یوللو واهی واهی فکرلره یولسز یولسز

تعصبلره صاچه صاچه اعتقادلره صاپمیه لم . زیرا یالکز عزت نفسنه ووسعت نفسنه طاپوبده خدمت دین ودولت وصیانت ملك وملتدن کیرو قالمق نه شرعاً جائزدر . نه ده موافقدر .

سعادت حالمز . رفاه بالمز . هیئت مجموعهٔ ملیه مزك قوت ومکنتنه یسار ثروتنه هرخصوصده ترقیسنه هرزمان بقاسنه محتاجدر . بونلر افرادك تحصیل علم وهنر ایتملرینه ثروت ویسار قزانملرینه اتفاق واتحاد ایلملرینه متوقفدر .

اعماریله مأمور وتصدیقنه مجبور اولدیغمز سعادات آخرتده بونلرله مأمول اولنور . زیرا علم وهنرله صحت وحیاتمزی محافظه ایدرز . صحت وحیاتمزله عبادات وطاعاتی ادا ایلرز . ثروت ویسار ایله ده خیرات وحسنات احیاسنه موفق اولورز . دیمك اولورکه دنیاده راحت یشار اخرتمزی ده یپارز .

﴿ ربنا فى الدنيا حسنة وفى الاخرة حسنة ﴾

دعاء فرقانیه‌سی ده بونلری تمنی ورجادن عبارتدر .

چانطه

اوچنجی جزؤ

﴿ یاغازی یاشهید ﴾

عنوانیله اوچ فصلدن عبارت بر تیاترویی حاویدر

« مؤلفی »

محمد رفعت

« برنجی طبعی »

تکرار طبعی مؤلفنه راجع وهر طبعنده کی تمتعی « جمعیت تدریسیهٔ اسلامیه » یه عائددر ۰

﴿ تیاتروده اوینادلمسیچون مؤلفنه مراجعت اقتضا ایدر ﴾

سنه

۱۲۹۱

بيان حال

چانطه‌يي نشره ابتدا ايلديكم زمان دها مقدمه‌سنده «وظائف مقدسهٔ عسكريه‌مدن تخليص وقت ايتدكچه» قيديله دوام ايده‌جكمي عرض ايتمش ايدم . شمدی ارالق بولدم بو اوچنجی جزوئی نشر ايتدم ينه وقت بولدقچه يازه‌جغمی عرض ايدرم .

بورايه يازديغم تياترو مطالعه‌سندن اكلاشيله‌جغی وجهله غازی حسين اغا شهيد محمد چاوش بيكباشی طاهر اغا كبی مجاهدلرك مختصراً ترجمهٔ حاللرينی حاوی اولديغندن بر نوع تراجم احوال ديمك اوله‌جغی جهتله چانطه‌يه درجی مناسب كورلدی . نقايصی ارباب كمالك مروت خطاپوشانه‌لريله اورتيلور مأمول ايدرم ، رفعت

{ اشخاص }

احمد . . . . . . بر کویلی و عسکر کوکللیسی
محمد چاوش . . . . . عسکرلك ایتمش بر مجاهد
بیکباشی . . . . قرعه مأموری
حسنی افندی . . قرعه مأموری معیتنده طابور کاتبی
حسین افندی . . . . . . کذا معیتنده طبیب
شعبان . . . . . بر کویلی و عسکر کوکللیسی
جاذبه . . . . شعبانك یاوقلیسی
سلیم چاوش . . قرعه نفراتنی سوقه مأمور چاوش
عثمان چاوش . . . . . . میرالایك امر چاوشی
بر میرالای ـ بر دیکر بیکباشی ـ دیکر ایکی طابور کاتبی ـ بر قاچ ضابطان ـ کوکللیلر ـ دیکر کویلولر ـ استبدال عسکری ـ سنجاق بلوکی ـ موزیقه . . . .

﴾ یاغازی یاشهید ﴿

اوچ فصل اوچ پرده اوزره مرتب
﴾ تیاترو ﴿

برنجی فصل . برنجی پرده

منظره

« پرده اچیلدقده برکوی میدانی برطرفنده کوکسی نشانلی محمد چاوشله برقاچ کویلی او برطرفده احمد ایله بر ایکی کوکللی دیکر طرفدنده سائر کویلولر بربرینی متعاقب کلمکده کورینور »

برنجی مجلس

« محمد چاوش · یانندهکیلر · احمد · دلیقانلیلر »

احمد

نافله اوسته دوشمیك ! بن دیدیکمی یپارم · ارتق کوکل عذابی چکمهدن · شونك بونك حالنه حسد ایتمهدن · کوکسی نشانلیلری کوردکجه کوکس کچورمهدن بیقدم .... نه یپایم ؟ کوکلمده اوندن بشقه محبت یوق · بتون کیجه رؤیا کورمهدن باش الهمیورم · همده نه رؤیالر ؟ ! کیمی کیجه سز هپکز عسکر اولمشسکز · غوغایه کیتمشسکز · کیمیکز شهید اولمش . کیمکز بش اون دانه نشانله غوغادن کلمش · کیمیکزه غازی · کیمیکزه سنجاق قالدیران دیه اسملر طاقمشلر کوریورم · حدتمدن اغلیه اغلیه اویانیورم · صکره بلکه ینه بویله فنا رؤیا کوررورم دیه اوچ درت کیجه اویقویه

یاتمیورم . . . . کیمی کیجه کندیمی محاربه‌ده کوریورم . سونجمدن او یاتیورم . رؤیانك اواسون لذتندن محروم قالمامق ایچون تکرار کوزومی قپارم . المدن کلسه آیلرجه اویومق استرم . . . آه بیلمزسکزکه یورکم نقدر بیوك . ینه اویله ایکن عسکر اولمدیغم ایچون کندیمی حالا چوجوق صاییورم . . .

اوکونیور دیمیك ! سزده بیلورسکزکه . بو کویده بنم بیلدکمه طیانه‌جق هیچ کمسه یوقدر . لکن دوشونیورمده کندمده هیچ بر شی کوره‌میورم . اوت بن بوراده شونکله بونکله کوله‌شیورم . ازاجق قوت برازده اویون سایه‌سنده ینه کندی ارقداشلریمی ینیورم . لکن عسکرلر کاله‌یله قورشونله قلیجله دوکوشیورلر . دشمنلرینی آلت ایدیورلر .

برکویلی

احمد پهلوان ! قرداش ! اکلاشلدی سن دیدیکنی یپارسك . شمدی عسکره کیده‌جکسن . باری دها

برکره اولسون کوله‌شنی سیر ایده‌لم • هایدی محمد چاوشله برکولش ایت .

احمد

شمدی نره‌ده ایسه قرعه‌جیلر کلور • وقت یوق

کویلی

« هوایه کونشه بقارق »

دها ساعت اونبر • اونلر درتده کله‌جکمش

احمد

پکی اما ! محمد دیدیککز کیمدر ؟

کویلی

جانم اشـته قارشوده اوتوریور • دون عسکردن کلدی •

احمد

« محمد چاوشه بقارق »

بن اونکله کولش ایده‌مم •

کویلی

نیه ؟ صانکه اوسندن قوتلیمی ؟

دیکر کویلی

اویله یا · صانکه سن اوندن اشاغی‌می قالورسك ؟

احمد

های های · بن اوندن چوق اشاغی‌یم · دیدم آ
بن اونکله چیقیشه‌مام ·

کویلی

صانکه سن نیه اوندن اشاغی اوله‌جقسك ؟

دیکر کویلی

ناز ناز · صانکه سن احمدی بیلمزسك · اویله‌دیرده ·
صویوندیغیله اوچنجی حمله‌ده هوایی کوستریر ·

کویلی

هایدی پهلوان هایدی · قوزم احمد ! قرداشم
احمد !

احمد

دیدم آ · پسامام ·

دیکر کویلی

قوزم احمد نازلنمه ·

احمد

یه قرداشلر ! نازلنمق مازلنمق دکل . محمد چاوش
دیدیککز بابایکیت عسکردن کلمش دکلمی ؟ عسکرلك
ایتمش دکلمی ؟ کوکسنده‌کی نشانلره باقك ! محاربه‌یه
کیتمش دکلمی ؟ بر کره یوزنده‌کی نوره باقك ! هیچ
اونکله کولشمك بنم حدممی ؟ بن بوراده کوینك
تنوربنی پچمامش . بازاردن بشقه بر یره کیتمامش
اودن بشقه یرده تفنك آتمامش . اولودن قورقار .
زحمته طیانمز . آدی پهلوان کندیسی حالا چوجوق
بر طاقم ادملرله کوله‌شیورم . اکن ! کله‌یه قورشونه
کوکس ویرمش . قلیجه مزراغه الیله قارشـو
کلمش . دشمنله پنجه‌لشمش . بر باباجانله کولشمك
المدن کلمز .... بز برایکی دفعه پچدیکمز بر یولدن
بچرکن چالیلری اکن دمتلربنی انسان ظن ایدرده
مسلنمه‌دن پچه‌میز . او ایسه دشمن قارشـوسنده
زیتری قراکلقلرده تك باشنه دنیایی طولاشمشدر .
یزدها انامزك قوینندن . بابامزك یانندن ایرلمامش

چوجقلرز . بزم بوغاز بزی صیقسه‌لر اغزیمزدن انامزك سودی آقار . اوآتصیره‌جق اولسه بورنمزدن دشمن قانی کلور

« بوارالق محمد چاوش اوکسورر »

باقك اوکسوریشی بیله جانلی . اوکسوررکن صانکه کوك کورلیور . صانکه یاوریسنی غائب ایتمش ارسلان باغریور .... هی بابام هی !.. محمد چاوش ! محمد چاوش آچ قالمش . یانده آدم شهید اولمش بر قاج کره یاره یمش . باش کسمش . یکیت . جسور . بر پهلواندر . بنم بر طرفدن طوتسه قیرار . ال اکسه ایتسه بوغار . هیچ عسکرلك ایدن . محاربه کورن . دشمن کسمك شرفنه نائل اولان . غازیله . یاره‌نك طادینی طویان پیشکین بر بابایکیتله کوکشمی اولور ؟ بن دکل محمد پهلوان کبی عسکرلك ایتمش بر شهبازله کولش ایتمك . عسکره خدمت ایتمش برحیوانه بیله قارشو کلمم ..... همده بن حدمی بیلورم . هایدی

دیه‌لمکه بن ینه‌یم ممکن دکل آ فرض . فقط نه شرفله کندیمی محمد چاوشـله برطوته‌یمده میدانه چیقایم ؟ قارشوسـنده ال چرپایم ؟ دشمن قارشوسـنده ال چرپمش . بر قاچ کشی‌یه بردن میدان اوقومش . ادمك النی اوپمکدن بشقه برشیٔ المدن کلمز ..... سز بنی کتورکده محمدچاوشك النی‌اوپه‌یم. عسکرلکی صورایم . کوکسنده‌کی نشانلره طویه طویه بقایم

کویلی

آفرین احمد

دیکر کویلی

ا ه ه ه ماده ایتدك ها . نقـدر ده از برلمش .
احمد به ! بونلری نره‌دن اوکرندك ؟

احمد

نره‌دن اوکرنه‌جکم . بر سـنه‌در قوجه مصطفی‌نك باشنی آغرتدم . حالامی اوکرنمیه‌یم ؟ !

کویلی

عشق اولسون احمد

دیکر کویلی

اویله ایسه آفرین

احمد

هایدی اه عشقنه اولسون بنی محمد چاوشك یاننه کوتورك . بوده عسکرلك دلیسی اولمش دییك

کویلولر

هایدی کیده‌لم

احمد

« کمال احترام ایله واروب محمد چاوشك اللنی اوپر »

کویلی

محمد چاوش ! شو بزم احمد پهلوان عسکرلك دلیسی اولمش . کوکسکزده‌کی نشانلره باقمغه کلدی .

احمد

اغاجغم ! شمدی قرعه‌جیلر کله‌جك بن عسکر اوله‌جغم . سن بکا دعا ایتده . بنده سنك کبی غوغالره کیده‌یم . یاره‌لنه‌یم . باش کسه‌یم . نشان اله‌یم

محمد چاوش

« قالقوب احمدك النندن اوپه‌رك »

آفرين ارسلانم . های‌های عسكراولميسك . عسكرلك سنك ايچون بيچلمش قفتاندر [١]

كويلى

نلر سويليور كورسك . صانكه قرق سنه عسكرلك ايتمشده . . . . .

محمد چاوش

« حدتلنه‌رك »

يا نه‌ظن ايتدك؟! سنك غرضكى ناموسكى باغكى باغچه اجدادينك شانى شهرتنى محافظه ايدن كيمدر ؟ سنك بوراده راحتله يشامكه سبب كيمدر ؟ بركره دوشونسك آ ! عسكرلر اولمسه دشمنلر سنى بوكوزل طوپراقلرده اوتورترلرمى ؟ حدودلرده عسكراولمسه بوراليده بزم وطنمردر ديه‌بيلورميسك ؟ عسكرك سونكوسى دشمنلرك كوزينه صاپلنمسه‌مزارلقلرده دده‌لريمزك قاوقلرينى اولسون كوره‌بيلورميز ؟

---

[١] خفتان

برطرفده ازاجق چيت اولسه سلاحنی اوموزلديغيله صولوغنی اوراده الان کيمدر ؟ سن اونده سك اونلر ينده • سن دوکونه کيدرسك اونلر غوغايه • سن بوراده چولوغکله چوجوغکله اوتورور راحتجه جك عمر سوررسك • اونلر حدودلرده قله‌لرده طاغ تپه‌لرنده يايه يالکز نوبت بکلرلر • صره‌سی کلنجه آچ قالورلر • سکز قوناق يره يايا کيدرلر • اللهك غضبندن نمونه اولان طوپلرك قارشوسنده طوررلرده عندلرنده نه سنك نه بکلرم يشايشی هيچ بر شیٔ دکلدر • • • • ارتق اغزيمی آچدرمه باری عسکرلکی سويليه‌يمده باق ! انسان ايچون اوندن کوزل اوندن ايی بر صنعت وارميدر؟ • • • • برکره عسکراولدکمی برکون ايچنده بيك کشی ايله جاندن ارقداش اولورسك هم نه ارقداش قرداشدن اوست • هانی برلقردی وار ـ الله قرداشی قرداش يراتمش کيسه‌سنی ايری يراتمش ـ ديرلر عسکرلکده اويله دکل مصطفی‌نك پاره‌سی سنك سنك پاره‌ك اوك • برجان آيری برجان •

بعضکره اونیده اورتاقلشـه قوللانورلر . بعضکره یوزده برقورتلق احتمالی وار الک مخاطره‌لی فقطشانلی خدمتلر چیقار . سن کیده‌جکسـك بن کیده‌جکم یوق بن کیده‌جکم صره بنده‌در . دیه جان پازارلغی اولان برخدمتی پایلشه‌مزلر . . . . هی کیدی زمانه هی ! ! نه وقتـلره قالدق ؟ قوجه پالابیقـلی دلی قانلیلر حالاعسکرلکك شرفنی بیلیورلر ! بزنه‌آدملرك نسلندکز بیلورمیسکز ؟ بابالریمز مروتده فداکارلقده بر برلریله یاریش ایدرلردی . شمـدی سز احمد عسکرلکی‌سودیکیله‌اکلنیورسکز . بربسی شوحالکزی کورسـه سزی روم ایلیلی کویلی دلی قانلیسی ظن ایتمز . مطلقا استانبول چوجقلرینه بکزه‌در . . . . جان ویرمکده یاریش دیدمده خاطریمـه کلدی . کچن کون برکتابده اوقیورلردی . اسکی مسلمانلرك حاللرندن بر فقره یازمشـلر شاشـدم قالدم . باقك سزه‌ده اکلته‌یم . وقتیله اسـکندریه‌ده مسلمانلرك بر مسجدی ینار . وقعه خرستیانلردن ظن اولنور .

برقاچ مسلمان دلی‌قانلیسی بر یره کلور . انتقام آلمق ایچون خرستیانلرك بر خاننی یقارلر . والی کیم اولدیغنی بوله‌مز . کندیسیده ظالم ایمش . طوتار مملکتده نقدر غیرتله شجاعتله مشهور کنج وار ایسه بر یره جمع ایدر . اوفاق اوفاق کاغدلرك کیمنه بوینی اورمق کیمنه یالکز النی کسمك کیمنه عفو یازار . او کنجلره قرعه چکدیرر .

ایچلرندن بر دلیقانلی قرعه کاغدنده قتل چیقدیغنی کورنجه ــ اولدیکمه غم یم . بر اختیار والدهم وار اکا کیم باقه‌جق ــ دیر دیمز یانده‌کی بر دلی قانلی ــ برادر بنم قرعه‌مده عفو چیقدی اللهدن بشقه کمسه‌م یوق . کل کاغدلری دکیشه‌لم ــ دیر . بریکی بوقدر بیوك بر فداکارلغی قبول ایتمیه‌جك اولور . ایشی سائرلری ایشیدر . کیمی بیلدیکنك کیمی هیچ بیلمدیکنك یولنه جاننی فدایه قالقشور . مروت امتحانه چیقمش کبی اولوم یولنده بربرلریله یاریشه باشلارلر .... شمدی احمد کوکلی یازیله‌جق دیه

اوتانمه دن کوله‌یورسکز . بنم دیدیکم ارلردن اولسه‌کز بو کویده قرعه چکلمسنه حاجت کورلمزدی . یازق به یازق . سزدن بویله لقردی ایشیده‌جکمه صاغلقله کویه کلمیدم .

کویلی

ای صانکه نه اولمش . عسکرلك سنك دیدیکك کبی ایسه زور برشیمی ؟

دیکر کویلی

اویله یا . صانکه بز قورقارمیز ؟

احمد

جانم اویله دکل . سز لقردی‌یی آزاجق چاپراشق سویلدیکزده انکچون محمد چاوش حدتلندی .

« محمد چاوشه »

اغاجغم سن اونلره باقه ! اونلر سنی مخصوص قزدرمق ایچون سویلیورلر .. وقتده کلیور . شونلر کلمزدن اول براز دها عسکرلکدن سویله .

کویلی

قوزم محمد چاوش ! سویله ! سن بزم سوزیمزی هیچ یرینه قوی .

محمد چاوش

نه سویلیوردم ؟ ها ! ! عسکر اولورسك بر کونده بیك کشی ایله جاندن ارقداش اولورسك . صره‌سی کلور غوغایه کیدرسك . اقبالك وار ایسه شهید اولورسك . عمرك وار ایسه غازی اولور دونرسك . دوست دشمن ایچنده قولنی صاللایه صاللایه کزرسك . بیك درلو نشان آلورسك کوکسنی کره کره مردجه یشارسك . هرشیٔ اولور . هله بر عسکر اولده باق . . . . . آه یقینده ردیفلر طوپلنسه ده بنده تفنکه قراوانه‌یه چانطه‌یه قاووشسه‌م .

احمد

امان پهلوان کسمه سویله .

محمد چاوش

نه سویلیه‌یم ؟ بنده عشقمی تکرار قبارته‌جقسك .

شمدی کیدوب تذکره‌یی براقه‌جغم کلیور ·
اللهده بیلورکه ردیفلك اولمسه ایدی مطلقا تذکره
براقه‌جقدم · اومبارك عسکرلکك سویلیشی محبتی
توکنمزکه سویلیه‌یم· باقلك سزه دها برشیٔ اکلته‌یم !
اورتالقده سس‌صدا یوق · کونش صانکه بلوطلرله
محاربه ایتمشده بعضیلرینی آل قانه بویامش ککبی
قرمزیلی مائلی بلوطلری پاره پاره چیقار · خروسلر
محزون محزون اوتر · قوشلر یووه‌لرندن آیریلور ·
روزکار سرین سرین اثر ایکن تعلیم میدانه
چیقیلور دیرکن بر بلوك عسکر سونکو طاقمشلر
اونی اورته‌یه آلمشلر اوکنده موزیقه چاله‌رق
اوجانم · او ایمانم · او یولنه قربان اولدیغم ·
سنجاق کلکه باشلار · · · · چوجقلر ایمانم حقیچون
دیرمکه · او مبارك کورینور کورنمز · هرکسك
کوزلری طولار· تویلری اورپریر · بعضیسی زانغر
زانغر دترر · بعضیسی هونکور هونکور آغلر ·
انسانك جکری اغزینه کلور بادرلشور حالنور

والسلام . اوزمان هرکسك عقلنه بر شی کلور .
کیمی آغلر کیمی کولر . بنده دائما آخرتده ـ
لوألحمد ـ التنه طوپلنه جغمز کلوردی .... بیلم
واعظلردن ایشتدیکزمی ؟ محشرده ! لوأ الحمد ـ
التنه الك اول اولیأ صکره شهیدلر صکره غازیلر
صکره‌ده او بر مسلمانلر کیده‌جکمش .

« اغلمغه باشلر »

احمد

« اغلیه‌رق »

نه اغلیورسك یا ؟

کویلی

« دقتله »

محمد چاوش ! محمد چاوش ! اغلمه ده سویله !
نه اغلیورسك یا ؟

محمد چاوش

« کوزلرینی سیله‌رك »

نصل اغلمه‌یم ؟ بو قدر سنه عسکرلك ایتدم .

الدن کلدیکی قدر ایی کوتی خدمتلرده غوغالرده بولندمده لوأ الحمدك التنه کیده جکلرك ایکنجی صنفی اوله‌مدم ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ارقداشلر استر ایناتك استر ایناتمیك ! هر وقت اولومی قارشولردم ۰ هجوم ایدرسك الك ایلریده دونرسك ارقه‌ده بولنوردم ۰ ینه بر شی اولمدم ۰ اللهدن شهیدلك استدم ۰ غازیلك ویردی ۰ نه یپایم انام بنی قدر کیجه‌سی طوغورمامشکه شهید اوله‌جق قدر اقبالی اوله‌یم ۰ ۰ اما انشاءاه بوندنبویله اولورم اه کریمدر ۰

احمد

ان شا اه جمله‌مز ۰

کویلی

های های بزده ۰

محمد چاوش

چوجقلر ارتق بونی براقه‌لم ۰

احمد

امان پهلوان سویله ! وقتده کلیور ۰

کویلی

بزه بوقدر مراق ویردك ! طاش کبی یورکزی
سونکره چویردکده . شمدی کسه جکسك اویله می ؟
سویله اللهی سورسه‌ك سویله !

محمد چاوش

دیدمیا ! او مبارك سنجاق صانکه برکلین باشنه
آلتوندن تاج کیمش . کندیسی جانفسلره بورونمش.
صرمه زلفلرینی یوزینه کوزینه یایمش . صاللنه
صاللنه اطرافه سلام ویره‌رك یرینه کلور .
روزکارك اسمسیله دالغه‌لنمغه باشلار . صانکه
دشمنه کیده‌لم‌دیرکبی ایلری ایلری اشارتلری ویرر .
اشته او وقت انسانك یورکی بیور بیورده قلبنه
صیغمز اولور .

ایمانم الله برده موزیقه‌لر - غازیلر - هواسنه
باشلارلر . هله طاغلق یرلرده اولورسه او بیوك
بورولر پهلوان نعره‌سی کبی ظفر ظفر دیه باعردیجه
طاشلرده تکرارلر . چوکاری چولق چوجق

واویلاسی کبی نصرت نصرت دیدکچه قوشلرده تازه‌لر . طاشلر تکرارلدقجه قوشلر تازه‌لدکچه انسانه بام بشقه برحال کلور . ارتق او زمان الك او محمدیغك برنفر بیله ارسلان کسیلور . هله محاربه‌یه کیدیلورسه ارتق صورمه .

احمد

« کسه‌رك »

نصل صورمه اصل اوراسنی سویله !

محمد چاوش

محاربه‌یه کیدلدیمی ؟ اوواده چادرلر قوریلور . کیجه‌لری ترکیلر طامبوره‌لر قواللر موزیقه‌لر . کوندوزلری تعلیملر ارتق صورمه کیتسون .

کویلی

اونلر بزه لازم . سن شو محاربه‌یی سویله محاربه‌یی !؟

محمد چاوش

« ایشتمامش کبی »

هله هیچ خاطرمدن چیقمز . باشم تشیره کلسه‌ ینه

اونوتمام . موسقوف محاربه‌سنده ایدی شکوه‌تیلده
غازی حسین اغانك حالنی کوردکده قوجه
براردونك حالی بشقه‌لشدی هیپزه برقاتدها جسارت
کلدی .

احمد

امان پهلوان نه‌یاپدی ؟

محمد چاوش

یوووق هپسنی سویلیه‌مام . بعضیلرینی اکلته‌یمده
باق . اغلرسك به !

احمد . کویلولر

« براغزدن »

سویله سویله‌ده اغلیه‌لم .

محمد چاوش

به‌جانم حسین اغا انسان دکلمشده دمردن استحکام
ایمش‌کبی کله دیمز قورشون دیمز همان ایلرولراره‌ده
الله‌الله دیه برنعره‌اتار هرکسك تویلری‌دشمنك‌کوزینه
صاپلنه‌جق مزراق کبی اولور . حریفه کله‌اصابت

ایندی • صول بجاغنك تکمیل قبا اتنی الدیده اوحالا طورمز همان ـ ها بابام ها • ها ارسلانلرم ها ـ دیه هرکسه غیرت ویرردی • صکره برطابیه‌یه هجوم ایتدك • حسین اغانك یاره‌سی صوغمش • طابیه‌نك خندغی ایچنده قالمش • بر کره قالقمش • کندیسنی طوپراق ایچنده کورنجه الحمد اه مرادیمه ایردم اشته بن شهید اولمشم دیر دیمز بایلمش • تکرار قالقمش • طوپ تفنك سسلرینی محشر کورلتیسی ظن ایدرك هانیا بن صاغ ایکن خواجه‌لرك سویلدکلری سوزلر اشته بن شهید اولدم هانی بنم حوریلرم • دیمش ینه بایلمش ینه قالقمش بن واعظلردن ایشیدردم شهیدلرده محاربه‌یه کیدرمش • هایده بنده کیده‌یم دیه یاره‌لی یاره‌لی قالقمش یا مدد الله دیه کندینی استحکامك ایچنده بولمش هرکس بر برینه کیرییور برده ـ ها بابام اورك کسك ! اوریلورسه‌کز بنم کبی شهید اولورسکز ینه بورایه کلور غوغا ایدرسکز • ها قوزوم

اللهك عنایتی یاردیمی بزمله‌در . اورك کسك !
ـ دیه حسین اغانك سسنی ایشتدك . برده درویش
احمد وارایدی . طابیه‌نك بر کوشه‌سنه چیقمش
ازان اوقورکن برکله کلدی . تمام شهادت چکرکن
شهید ایتدی «اغلر»

دیکر کویلی

امه ماده ایتدك ها .. هیچ انسانه کله کاور
بجاغنی کوتورردە ینه غوغا ایده‌بیلورمی ؟

محمد چاوش

ایدر یا ! اویله بر کوکلیده قرق اولیا قوتی
وار . صانکه ایناغیورمیسك ؟ او غوغاده
بولنانلرك هپسنه صور . استرسه‌ك استانبوله کیت
حسین اغایی‌ده کوررسك . بچنده استانبولدن
کلان سنجاق قالدیران مصطفی سویلیوردی .
حسین اغا حالا مکتب حربیه‌ده ایمش .

احمد

جانم شمدی سن بزه یلان سویلیه‌جك دکلسك آ
بزه شو محاربه‌یی سویله .

محمد چاوش

حاصلی انسان دینی براوغرینه جان وکوکلدن غزایه کتدیمی ؟ دشمن عسکرینی پیره کبی کورر . هیچ برشیدن قورقمز . کله قورشون کلور یاننده‌کی ارقداشنی شهید ایدرده سن حالا یاننده کوررسك . هله قلیج قلیجه بوغاز بوغازه کلدنمی ؟ صاغه اور صوله اور هپ دشمن .

« دیرکن احمد اغلمغه باشلار . قرعه مأمورلریله امامده کورینور »

احمد نه یاپیورسك ؟ باق قرعه‌جیلر کلیور . شمدی سنی اغلر کوررلرسه قرعه‌دن قورقیور دیرلر . صوص ! شوکوزینك یاشنی سیل !

احمد

حالبوکه بن اونکچونمی اغلیورم .

محمد چاوش

ای اما . اونلر نه بیلسون . صوص صوص ! اشته کلدیلر .

ایکنجی مجلس

قرعه مأمورلری، امام، اولکیلر، دها برطاقم کویلو « مأمورلر کلوب بر کنارده کندولرینه مخصوص اولان صندالیه‌لرده اوتوررلر »

امام

یاهو اغالر ! کلك بقالم ! « هپسی اورایه طوپلنور »

بیکباشی

حسنی افندی دفتری آچ بقالم ! امام افندی سزده آچیك ! ازاجق چاپق طوتکده بوکون شو یانی باشیمزده‌کی کویه‌ده یتیشه‌لم .

احمد

« اورتالغی یاره‌رق »

افندم ! اغالر ! بکلر ! بنی عسکره یازك بقالم ! بن کوکللی‌یم .

بیکباشی

آفرین ارقداش سن شویله طور .

« اون بش قدر کویلی ایلرلیوب ایچندن بریسی »
افندم بزیده یازك ! بزده کوکللی یز .

بیکباشی

پك اعلا آفرین اولادلر . برخوردار اولك ! سزده شو دلی قانلینك یانه کیدك . . . . . هایدی بقالم بوکون ایشیمز هپ مردانه کیدیور .

کاتب

افندم ! بورادن اون بش کشی استرز ! بونلر اولدی اون التی . قرعه‌یه حاجت یوق .

بیکباشی

اویله ایسه بوشهبازلری برمعاینه ایتدیرملده هپسی صاغلم ایسه قرعه‌یه نه حاجت ! حسین افندی قالق برمعاینه ایت .

احمد

افندم ! بزی معاینه ایده‌جك . هپمزده دمرکبی یز . شهریلر کبی ایچکی ایچمیزکه ایچمز چورك اولسون . استانبوللیلر کبیده یاتاق دکلز . بشیکده بیومدککه

وجودیمز نازك اولسون • سبزوات یمزکه معده‌مزده
فنالق اولسون • طوز بیبر اتایله بیودك • ترلالرده
یالان چپیان ایچنده کونشك قارشوسنده پیشدك
اللریمز چپادن • قازمه‌دن • ایاقلریمز چارقدن
ناصیر باغلمشدر • کوزومز هرکسدن زیاده کورر •
اویقویی سومیز • تنبللکدن حظ ایتمیز • هپمزده
پهلوا کز • بر پارچه چاودار اککیله اون کونلك
یوله یایا کیدرز • استرسه‌کز پوسته ایله یاریش
ایده‌بیلورز • هله تربیه‌مز پك ساده‌در • فساد
بیلمیز • شونی بونی ذم ایتمیز • اطاعتده قصوریمز
یوق • نه دیرلرسه امنا • • • • • صاقین ایشدن
قاچیورز ظن ایتمیك! بن اولدن بری کوکللی‌یم • شمدی
« محمد چاوشی کوستره‌رك » شو پهلوان عسکرلکی
سویلدیده بونلرده سودالندی •

بیکباشی

پکی اولادم اما • بن نه یپایم ؟ معاینه ایتمك
[illegible] •

احمد

اویله ایسه نظامکزی اجرا ایدك! بز نظامه قوشیورز. قارشو کلیورز. «طبیبه» کل بك افندی کل ! باق بقالم.

طبیب

«کیدوب اللرینی ایاقلرینی کوکسلرینی یوقلدقدنصکره» اللهه امانت. هپسیده ارسلان کبی. تام عسکر اوله‌جق بابایکیتلر.

بیکباشی

حسنی افندی چوجقلرك اسملرینه شرح ویر.

کاتب

افندم بونلر اون التی. بز اون بش استیورز. نصل ایده‌لم ؟

احمد

صانکه بر قربان زیاده اولورسه نه اولور ؟ الله عشقکه بزی بر بریمزدن آیرمیك. بز بر یره کیده‌جکز اللهك ازنله نمونه‌لك عسکر اوله‌جغز.

بیکباشی

خیر اوغلوم خیر آیرمیز ! « کاتبه » سن یاز نه لازم . بن اوته‌کی کویدن بر نقصان الورم .

کاتب

پکی افندم « دیوب اماله برابر شرح ویررلر »

بیکباشی

« اباغه قالقه‌رق »

چوجقلر شورایه کلك بقایم ؟ ماشاالله ماشاالله ارسلانلرم ! الله سزی دینه دولته باغشله‌سون . ان شاالله کیدر . خدمتکزی تکمیل ایدر . کوزل کوزل تربیه اولور . انسان اولورده کویکزه دونرسکز . آفرین اشته بویله اولملی اللهك امرینی بویله سوینه سوینه کتورملی . شمدی‌وقتم یوق یوقسه سزه براز عسکرلکك شرفندن بحث ایدردم . نه ایسه قشله‌ده اوکره‌نورسکز . ارقداشلر برقاچ کون قدر راحت ایدك ! بن بورایه برچاوش کوندره‌جکم او نکله برابر مرکزه کیدرسکز .

احمد

افندم-شمدی کیتسك اولمزمی ؟

بیکباشی

خیر اولادم نظامی اویله‌در .

احمد

عفو ایدرسکز افندم . نظـام نه دیرسه بز اوندن ایرلمیز .

بیکباشی

اشته دیدیکم کبی چاوش کانجه کیدرسکز . شمدیلك راحت ایدك .

احمد

افنـدم بزم راحتمز قشله‌ده‌در . بزه قالسه بوکون کیدرز . فقط نظامه رعایتـه بورجلیزده انکچون بکلیه‌جکز .

بیکباشی

نه ایسه صبر ایتملی .

کاتب

« کله‌رك »

افندم قید اولدی بتدی .

بیکباشی

اویله ایسه کیده‌لم – چوجقلر اللهه اصمارلدق –

هپسی

سلامتله دولتله .

احمد

ارقداشلر ! هایدی اوته‌کی کویه قدر یچوره‌لم .
اوراده‌کی قرعه‌یه سیر ایده‌لم . بلکه اوراده
برقاچ کشی‌یی کوکللی یازدیریرز .

هپسی

هاى هاى کیدرز .

احمد

اویله ایسه هایدی « کیدرلر »

{ ارالق پرده‌سی اینر }

ایکنجی فصل . ایکنجی پرده

منظره

« ینه کویك دیکر بر میدانی احمد چارقلری چکمش ول جالیـله . میدانده‌کی چنار اغاجنـه کوکللی بایراغنی طیامش کورینور »

برنجی مجلس

احمد ـ محمد چاوش ـ کویلولر

احمد

کونش اورته‌لغی قاپلیور . هرکس ایشـنه کوجنه کتدی . بلکه ده عسـکرلر تعلیمدن کلمشـدر . اونلر حالا کله‌جکلرده بوله چیقـه‌جغز . بیلم که ؟ بو نصـل کوکللیلکدر ؟ سـنك کوکللی دیدیکك اویقو اویومز . بر دقیقه راحت ایتمز . سودیکی شـیدن بشقه‌سـنك یوزینه بیله باقمز . باخصوص عسـکر کوکللیسی ؟ ! اویوسه بیله رؤیاسـنده

غوغالرده بولنـور . کچن کیجه نصلسـه اویویه بیلمشم . طـالار طالمز رؤیایه طالمشم . صانکه عسکر اولمشم . هرشی‌ئی اوکـرنمشم . سفر آچلمش . هیمز کیتمشز . طبـقی محمد چاوشـك سـو یلدیکی کبی طوپ تفنك غوغاسـندن صکره بوغاز بوغازه کلنمش . بن دشمنك باشـلرندن برینك باشـنی کسمشم . طوغری بیـوکزه کتورمشم . اوده النمدن اوپمش . الیله کـوکسمه نشـان طاقمش . بن ینه غوغایه صالدیرمشم .

« بوارالق محمد چاوش کلوب ارقه‌دن دکلر »

دیرکن . یردن بر آتش چیقمش . بنی کوکاره آتمش . صـانکه شـهید اولمشم . اطرافمـه ملکلر طوپلنمش جنتـه کوتوررلرکن سـونجمدن اویاندم . رویا اولدیغنی کورنجه اوچ درت ساعت قدر اغلدم . شمـدی اونی دوشنیـورم . بو بزم ارقداشلرده دیدیکم کبی کوکلیلردن اولسـه‌لر البته بو زمانه قدر کلورلردی . نا ایشته وقتده کلیـ . . .

« دونوب کونشه بقارکن محمد چاوشی
کورر سکوت ایدر »

محمد چاوش

نصل ؟ احمد پهلوان ! رؤیاده‌کی لغمدن قورقدکمی ؟

احمد

لغم نه‌در ؟

محمد چاوش

شمدی سو یلنوب طور یوردك . بر پاتلامش . سنی کوك یوزینه آتمش . اشته اوکا لغم دیرلر .

احمد

نه قورقه‌جغم . اللهدن استدیکم شهیدلك ایاغمه کلدی فنامی ؟

محمد چاوش

آفرین پهلوان . اشته اویله اوللی یارین او برکون غوغایه کیدرسه‌کز . اویله لغم ایمش طوپ ایمش بنار کله ایمش . هیچ برینی خاطریکه بیله

کتورمه · باق احمد ! انسان بر کره اولور ·
اوده‌ده اولسه اولور · ترلاده‌ده اولسه اولور ·
غوغاده‌ده اولسه اولور ···· اولومدن هیچ
قورقماملی · اقباللی انسان غوغاده اولور ·
نه‌صوری نه‌سؤال · نه‌ده‌اولوم‌آجیسی · برکله کلور
یاخود سنك رؤیا کبی برلغم پاتلار · برانده جانی
جنته کوندریر ······ اما اونده اولمکی الله
کمسه‌یه کوسترمسون · هانی راحت دوشکی دیرلر·
بتون بتون عکسیدر · اوراحت دوشکی دکل‌عذاب
شلته‌سیدر · کوریه‌ورز آ · بر طاقم شهریلر
ایچکیدن چاپقنلقدن ورم اولور · جکرلرینی
قوصه‌رق یوز بیك درلو اغریلرله هفته‌لرجه جان
چکیشه‌رك طانه‌لرکبی اینیلیه‌رك اولور · قبرعذابنی‌ده
الله بیلور ····· لکن عسکرلکده او یوق ·
یاغوغاده دیدیکم کبی شهید اولورسك · یاخود
خسته‌خانه‌ده اولورسك · خیر اولورسك دکل ·
قشله‌ده‌ده اولسه‌ك ینه شهید اولورسك · اللهك

وعدی وار . عسکرلکده اولانی نرهده اولورسه اولسون شهید ایدر .

احمد

یابن عسکرده بولندیغم زمانده غوغا اولمزده کیتمزسه‌م . یا عسکرلکده اولمزسه‌م . شهیدده اوله‌م غازیده .

محمد چاوش

ضرری یوق اونکده ثوابی بشقه‌در . سن وعظ افندیلردن ایشتمدکمی ؟ جانم بزم خواجه‌لرده اره‌لقده عسکرلکك شرفندن . محاربه‌نك فضیلتندن سویلرلرکه هرکس دینی بر اوغورینه خدمت ایتمك نقدر بیوکش کورسونده عسکرلکی آکلاسون .... نه ایسه باری بن سکا اکلاته‌یمده باق . بزم برالای مفتیسی حاجی محمد افندی وار ایدی . صاغ ایسه الله سلامت ویرسون . اولدی ایسه الله رحمت ایلسون . او مبارك ادم هرجمعه وعظه چیقار . هپ عسکرلکك شرفندن محاربه‌نك فضیلتلرندن ثوابلرندن سویلردی . برکون شهیدلکك مرتبه‌سنی

غازیلکك ثوابنی سو یلدیده سنك کبی بریسی طبقی سنك صوردیغك شیئی صوردی . خواجه‌ده ـ قورقمه اوغلم سزه بر ساعت نوبت بکلمه‌نك ثوابی کافیدر ـ دیدی .

احمد

الله الله !

محمد چاوش

نه شاشیورسك ؟ بر کره اللهك عنایتی . برده عسکرلکك بیوکلکنی دوشونك ! البته اویله مکافات ایدر هر کس جاننك راحتی ایچون چالیشور . عسکرلر جاننی ویرمکه اوغراشور . همده او قدر جانی بکلر . دین قرنداشلرینك وطن یولداشلرینك ناموسنی محافظه ایدر . دولتك شاننی ملتك بایراغنی کوکلرده کزدیرر . غالبا سن نوبت نه دیمکدر بیلمیورسك .

احمد

نیه بیلمیه‌جکم . قشله قپوسنده قره‌قولده برساعت

دیکیلوب طورمق دکلمی ؟

محمد چاوش

دکل یا • باق سکا نوبتی اکلتمق ایچون بز نوبته کیدرکن یوز باشیمزك سویلدیکی سوزلری سویلیه‌یمده اکله ! هر نوبته کیدیشیمزده ـ چوجقلر ! سز نوبتده ایکن کندیکزی هر کسدن بیوك • هر کسدن جسور • هرکسدن امنیتلی صایملیسکز • چونکه بتون امت محمد واونلرك سایه‌سنده یشایان‌بوقدر خلق سزك جسورلغکزه • طوغریلغکزه امنیت ایتمش • سونکوکزه یاصلنمش اویویور • دولتك شانی ملتك ناموسی او برساعتده سزك اوزریکزده‌در • هر بریکز دشمنك برا اردوسنه قارشو طورمش قلعه کبیدر • بریکز ازاجق اویوسه یاخود کوشکلك ایتسه بوقوجه اردو بوزولور • بواردونك بوزلمسیله دولتده الدن کیدر • دیمککه قوجه بردولت او بر ساعتده سزه تسلیمدر • ثوابنی ده مفتی افندیدن

هر کون ایشیدییورسکز . اکا کوره حرکت ایدك ـ دیر ایدی .

« بوارالق اوچی بشی بر ارەده کوکللیلر کلەکه باشـلارلر »

احمد

محمد چاوش ! قوزم اغاجغم ! باشنی اغرته‌جغم اما نه ایسه شو رجامی قبول ایت .

محمد چاوش

آیول (١) بن قلم افندیسی دکلەکه باشم اغرسـون . نه سویلیه‌جکسه‌ك سویله .

احمد

هانی بچنده عسکره یازیله‌جغمز کون محـاربه‌یی سویلیوردکده قرعه‌جیلر کلدی . یاری‌ده قالدی اونك اشاغیسنی .

محمد چاوش

یکی اما اووقت هانکی محاربه‌یی سویلیوردم .

(١) آ اغول

احمد

جانم! حسین اغا دیدك صکره اونی براقدك محاربه‌ده بوغاز بوغازه کلندیمی صاغه اور صوله اور هپ دشمن دیمش ایدك .

محمد چاوش

ها ! اکلادم اکلادم شکوه‌تیل فقط او بندی ایدی .

احمد

بشقه یوقمی ؟

محمد چاوش

چوووق . قارص غوغاسنده ینه بولندم . ایدنلی ششخانه‌جی محمد چاوش وار ایدی . دشمن ایچنده یایه یالکز قالدی . قیرلنجه‌یه قدر قلیجیله . قلیجی قیرلدقدن صکره تفنکنك اوجندن طوتدی صوپه کبی دیجیکیله بش اون دشمن تپه‌لدی . صکره تفنکده الندن دوشدی . بر دشمن کوکسنه سونکی صوقدی . او حالیله اوکنده بوغازینی صیقدی بوغدی .

احمد

ايمانم پهلوان .

محمد چاوش

صکره دوشـدی . غالبـاده شهید اولدی ....
دشمن ایـه اویور ارسلانه راسـت کلمش‌ده یولی
کسلمش یبـان اوکوزی کبی یانه صوقوله‌مزدی .
یکرمی اوتوز ادیم اوزاقـده اطرافنی طولاشـه‌رق
کدی جکره بقارجهـنه دیش بیلرلردی ... هیچ
انسان او حالده کولرمی ؟! بن یاره‌لی اولدیغم یردن
بونلری سیر ایدرکن برقاچ کره قهقهه ایله کولدم .
نصل کولمیه‌یمکـه ؟ شهیدك اطرافنـه طوپلنـان
دشمنلر اره‌صره آوجی‌یه اوغرامش چیل یاوریسی کبی
طاغیلور . صکره‌ده قوزغون کبی طوپلنورلردی .
مکرسـه مرحوم محمـد چاوش برایکی دفعـه جان
چکشمش . او ارالق وجـودی قملدادقجه دشمـنلر
قچارمش .

احمد

اماده قورقمشلر ها .

محمد چاوش

اکلادك یا دشمنك حالی بو . بزم عسکرك اولوسندن بیله قورقار . هم بز نقدر ازاولسه‌ق شهیدلرك روحی امدادیمزه یتشور . علی دایی سویلیوردی . سلستره‌ده التی بیك کشیله دشمنك یوز بیك کشیسنی بوزمشلر . طوتدقلری اسیرلر – مکر سز اوچ آدم ایمشسکز . بز ایسه سزی پك چوق کوردك . یشیللی الایلریکز نرده ؟ – دیه کوردکلری روحلری صورارلرمش اونلرده – خیر بزده یشیللی الای یوقدر – دیدکجه – نصل یوق برطاقم ایری‌ایری حریفلرکاوب بوغازیمزی صیقارلر . اللریمزی طوتارلرده سزه کسدیررلردی – دیه‌رك جواب ویررلرمش .

ایکنجی مجلس

اولکیلر ــ سلیم چاوش

سلیم چاوش

.. « عسکر البیسه‌سیله کله‌رك »

هانیا ؟ حاضرمیسکز ؟ احمد پهلوان نرده ؟

احمد

بوراده بوراده .

سلیم چاوش

هایدی بقالم .

احمد

ارقداشلر شورایه کلك ! « طوپلنورلر » هپمز بوراده‌میز .

کویلولر

« بر برینه بقارق ــ بر ایکی اوچ ــ صایارلر »

بر کویلی

بوراده‌یز . هپمز تام

اوچنجی مجلس

اولکیلر ـ جاذبه

جاذبه

«یلدرمه ایله قوشه‌رق کلوب شعبانڭ یقه‌سندن چکر» سن نره‌یه کیدیورسڭ؟ ایکی سنه‌در کوندرمدیکڭ وعدلر قالمدی . چشمه باشنه چیقدقجه سویلدیکڭ لقردیلرله قزلرڭ یاننده یرلره کچیردڭ . هر کس شعبان سنی بوقدر سویورده . سن یوزینه بیله باقمیورسڭ کناهدر دیدیلر . الڭ نهایت کوکلی الدکده کیده‌جکسڭ اویله‌می؟ کیده‌جکدکده نیچون اوقدر اوستمه دوشدڭ؟ بن سکا نه‌ایتدم؟ بنی عشق دلیسی ایتدکده براقیورسڭ . کوکلی الدکده کیدیورسڭ . بنم کوکلم اوقدر قتی میدرکه قشله‌لره کوتوریورسڭ . کیده‌جکسڭ اویله‌می؟

« یقه‌سنی براقور عمومه سویلر »

اغالر! دنیا آخرت بابام قرداشم اولڭ! بویله دلی

کبی ناموسسز کبی ایچکزه کلدیکم ایچون ادبسز دیه‌یك • حالمی کوریورسکز آ • عفو ایدك • بوخائنك ایکی سنه‌در شونکله بونکله سویلتدیکی لقردیلر • چشمه‌ده کوردکجه اتدیغی طاشلر • یورکمه ایشلدی • • • • شمدی اونی سویورم • اوکیدرسه بن اولورم • اولسه‌م نه‌اعلا • دلی‌اولورمده‌طاغلره قاچارم • دیری دیری آیلر قوردلر یر •

« شعبانه »

اویله خائن‌خائن نه‌باقیورسك ؟ جلاد باقشلی‌حریف !.. شعبان شعبان بن سنی بو ساعته قدر ملك قیافتنده کوریوردم • شمدی اغلدن قوزولری چالان انالرینی بوغان قوردلره بکزه‌تیورم • هانی دنیا اره یریزدن ایرلسه‌ده ایکی پارچه‌اولسه ینه‌بن‌سندن ایرلمام • سنك ایچون هرشیئی کوزومه آلورم • دیدیکك بومیدی •

« اغلیه‌رق ینه یقه‌سنه صاریلور »

ارتق کیت ! اشته دیدیکم باشمه کلدی • سن

کیدرسه‌ك بن دلیریرم دیردم . اوده باش کوستردی .
دلیرمسه‌م بو قدر خلقك ایچنده بوغازینه‌می
صاریلوردم . بابامك عموجه‌مك صوردقلری
سوزلره جواب ویررکن بله قدر قیزاررردم . شمدی
برکوی خلقی ایچنده رذیل کبی سویلنیورم .....
الله عشقنه اولسون سویورسه‌ك نره‌یه کیدیورسك؟
سومیورسه‌ك قانم حلال اولسون . ذاتاً سکا جلاد
دیمشدم بنی اولدرده کیت

شعبان

ارتق یتر . اشته بنده کیتمام

دلی قانلیلر

اوتانمزسه‌ك

جاذبه

سن بیلورسك . بن یپاجغمی بیلورم «کیدر»

شعبان

صقین کندینه برشی ایتمه ! کیتمم قاله‌جغم

دلی قانلیلر

اوتانمزسه‌ك

شعبان

كورديكز آ اوبندن چوق سوییور . ذاتاً بنده بوبله برتجربه استردم . ارتق سزكيدك بن كله‌میه‌جكم

احمد

« صیچرایوب یقه‌سندن طوته‌رق »

نره‌یه كیدیورسك؟ برقزك اوچ‌بش لقردیسیله ـ عسكر فراریسی ـ می اوله‌جقسك ؟ دمنجك یقه‌ك قزك النده ایدی . شمدی بنم . خیر بنده دكل شو بایراغه باغلیدر . ناموسله باغلنمش بردوكومی چوزوبده كندینی مردارمی ایده‌جكسك ؟ سن اونی عسكرلكدن چوقمی سوییورسك ؟ یوقسه اونك حیاتنی محافظه ایتمكی عسكرلكدن دهابیوك فدائیلكمی صایارسك ؟ اوصبرایده‌مز اولورسه . یاخود محمد چاوشك دیدیكی كبی اقبالك وارده سن شهید اولورسه‌ك جنتده قاووشورسكز . یووق عمرك وارده یشارسه‌ك غازی اولور . كوكسنه مردلكنی اثبات ایده‌جك نشانلر

طـاقار • کـویه کلور • باری ارکك اولدیغـنی کوسترسك

شعبان

نه دیرسه‌ك‌ده کیده‌میه‌جکم

دلی قانلیلر

اوتانمزسه‌ك

احمد

« یقه‌سنی براقوب ایته‌رك »

دفع اول ! کوزی‌اونده • عقلی فکری یاوقلیسنده • قلبی فسادده حیله‌ده‌اولان برآلچغك عسکرلکده‌ایشی نه ؟ کیت ! اولانجه عمرینی یاوقلك اوله‌جق شیطانله چایرلرده‌صوکنارلرنده صفاایله کچور • درت‌کونلك شـو مردار دنیایی کندینه یلانجی جنت ایت • • • یارین اخرتده‌ کوروشورز • استغفرالله • • • سن بزی کـوره‌مزسك • بز سـنك رذالتنی جنتدن سـیر ایدرز

محمد چاوش

دلی قانلی سن اوتانمیورمیسك ؟

« جیبندن اینه‌یی چیقاروب شعبانك یوزینه »

« طوته‌رق »

بر کره قیافتنه باق ! پراصه قدر بیقلرکده وار

« اون سکز یاشنده بر کوکالی‌یی کوستره‌رك »

برده شوکا باق! ایکیکزی برارده کورن بونی سنك سایه‌کده بشایور. سندن مردلك اوکره‌نیور چوجق ظن ایدر . شمدیکی حالنی کورنده شو چوجغك النه یسیر دوشمش جاسوس قیافتلی دشمن ظن ایدر . اوتانمه‌دن سن اوکده اوتوره‌جقسکده سنك راحتنی اقبالنی بویله چوجقلر بکلیه‌جك . اللهدن قورقمز . پیغمبردن اوتانمزمیسك ؟ یوقسه سن مسلمان دکلمیسك ؟ الله مسلمانلره عسکرلکی فرض ایتمشدر . سن ایسه اوکده قالمغی دوشنیورسك . . . کویمزدن سنك کبی اتفاقدن آیریلور اردوبوزانلق ایدر بشقه بردلی قانلی کوردکمی ؟ یازق قیافتنه یازق . . . کیت او بیقلری طراش ایتده اویوز کوپك کبی یاووقلـنی بکله ! بو کویده سن

قیافتده آدمی عسکرلك ایچون یتشدیررلر. سنلك کبی قزلرك پیشنده کزملك ایچون دکل

شعبان

نافله او بنی اوقدر سومشکن ممکن دکل ایرلمم

دلی قانلیلر

اوتانمزسه‌لك

محمد چاوش

هاح بولدیکز اوتانه‌جق یوزی

احمد

جانم براقلك دفع اولسون کیتسون . اویله قاری جانلی آدمدن نه مأمول ایدرسکزکه

محمد چاوش

هله شوکا باق ! سویورمشده ایریله‌مزمش. اوسنی اوقدر سورسه ایشتدیکمزکوردیکمز قزلرکبی یاپسون اوسنك ارقه‌کدن کلسون

شعبان

هیچ اویله شیمی اولور ؟

محمد چاوش

نه اولمزمش . کوزمله کوردم . حالاده صاغدر بیلم هانکی اردوده‌در برسواری بیکباشیسی طاهراغا وارکندیسی ارضروم طرفلرندندر . جنتمکان سلطان محمود زماننده عسکره یازلمش یاوقلیسیده ارکک قیافتیله ارقه‌سنه دوشمش اوده عسکر اولمش . اوچ درت سنه برالایده بولنمشلر . طاهراغانك خبری بیله اولمامش ... عسکره ستره پانطولوندن کیدردکلری وقت کوکسنك قبالغندن قز اولدیغنی اکلامشلر . تحقیق تحقیق دیرکن طاهر اغانی سودیکی اکلاشلمش . ایش سلطان محموده قدر طویلمش . صکره طاهر اغایه نکاحله ویرمشلر الله رحمت ایلسون اوخانم اولمش فقط طاهر اغا حالا صاغدر .... نصل اکلایه بیلدکمی ؟

شعبان

صحیح ایسه

محمد چاوش

سکا یلان سویلیه جك نه بورجم وار . استرسه ك مصحف شریفی کتور الیمی باصار یمین ایدرم

سلیم چاوش

نه یمین ایده جکسك . اونی بن ده بیلورم هرکس ده بیلور

شعبان

اینانمدم اینانمدم .... مادامکه اویله در . اشته بنده واز کچدم . نه پیپار پیپارم کوکلمی ازه رم . ارتق کیده جکم ویر النی اوپه یم «الینه صاریلور اوپر»

محمد چاوش

«الینی چکه رك»

استغفرالله . اوکا حاجت یوق . فقط سکا بر ایکی آجی لقردی سویلدم ظن ایدرم حلال ایت !

شعبان

سن بنی تربیه ایتدك . سنك بنده حقك وار . سن اولمیدك . اولقردیلری سویلمیدك . بن بوراده قالور او

آلچقلغی قبول ایدردم ٠

محمد چاوش

یوق یوق سن بکا حلال ایت هم احمد پهلوانله برقوجاقلاش بقایم ٠

شعبان

حلال اولسون « احمده » کل پهلوان سنده قباحتمی عفو ایت ٠

احمد

« کاوب پهلوانجه قوجاقلشه‌رق »

نه ایسه ایی سویلدك کوتی سویلدك اونلرك هپسی بوراده قاله‌جق ینه جانجکرککبی اسکیسندن اعلا ارقداشز دکلمی ؟

شعبان

های های ! دیدم آ بن درسی آلدم بوندن بویله ـ بسا ٠ ٠ ٠ ٠ ٠

دردنجی مجلس

اولکیلر ـ کوی اختیارلری ـ امام ـ چولق

چوجق .

سلیم چاوش

احمد پهلوان اشته هرکس کلدی . وقتده همان
چکیور . ارتق کیده‌لم . هایدی خصم اقربا کزله
کوروشلك . اللرینی اوپك . خیر دعالرینی آلك

« هرکس طاغیلور . اوپوشور فلان ایدر . احمد
الك اول محمد چاوشلك صکره پدرینك النی اوپر میدانه
چیقار »

احمد

« دیك سسله »

یاهو ! ارقداشلر ! یتر یتر هایدی بقالم .

« امامه »

خواجه افندی بر دعا ایت .

« عمومه »

کلك ارقداشلر آمین دیلك .

« هرکس طوپلنور خواجه دعایه باشلار عموم
آمین دیر دعا بتر »

محمد چاوش

« کوکلی بایراغنی الهرق امامه خطاباً »

خواجه آل شو بایراغی احمد پهلوانه ویر ·

امام

« بایراغی آلوب احمده ویرەرك »

آل اوغلم بو سکا لایقدر · ارقداشلرینك اوکنه دوش · قشلەدن ایچری اویله کیر ·

احمد

« بایراغی آلور »

بن بوقدر بیوك ایشلره قادر دکلم · فقط مادامکه بنی مناسب کوردیکز · · · · · ·

محمد چاوش

هپکزده مناسبسکز . فقط سن اولك ایاق اولدیغك ایچون سکا ویردك · کورەیم سزی اکرغوغایه کیدرسه‌کز بویله دشمن بایراقلریله دونەسکز · کویه کلورکن بو بایراغك اوستنه افتخار نشانی طاقیلمه کلەسکز · · · هایدی اللهسلامت‌ویرسون اللهبولکزی

آچیق یوزیکزی آق ایتسون ان شا الله کلیشکزده
غازیلر کلیور دیه سونجلر تکبیرلرله بر قوناقلق
یردن قارشولیه‌لم .

« کیدرلرکن »

هانیا ترکی هابقایم هپ بر اغزدن .

کوکللیلر

« براغزدن »

هی غازیلر یول، کوروندی بنه غریب سینه‌مه .

« شرقیٔ مشهوری اوقویه‌رق کیدرلر »

{ ارالق پرده‌سی اینر }

اوچنجی فصل . اوچنجی پرده

منظره

« برقشله قپوسی اوکنده صندالیه‌لرا آتلمش برطرفده
میرالای اوتورمش کتاب مطالعه ایدر یاننده اوراق
بیغلمش قپونك ایچنـده نوبتجی ضابطلریله چاوشـلر
کزینور قپونوبتجیلری سونکوطاقش راحت طورش

وضعنده مشاهده اولنور »

برنجی مجلس

میرالای ـ امر چاوشی ـ نوبتجی ضابطی

میرالای

« عسکرجه سنه دیك سسله »

عثمان چاوش !

امر چاوشی

« کلوب تمنا ایدرك قارشوسنده طورر »

میرالای

قپو نوبتجیسی ضابطی چاغرسه‌ك آ .

امر چاوشی

« تمنا ایدرك کیدر میرالای ینه کتاب مطالعه ایدر »

ضابط

« کلور تمنا ایدر طورر »

میرالای

نوبتجی بیکباشیسنه بر بورو چالدر . بورایه نظام

قره‌غولنه کلسون ! بر بوروده نوبتجی چاوشلرینه چالدر ۰ استبدال اوله‌جقلر حاضرلنسون ۰ اونلر بیلوریا ۰ اقشام تنبیهنده سویلنمش ایدی ۰ شمدی حاضرلنسونلر جمع بوروسنده هپسی بورایه کلسونلر بر پوسته چاوشیده کوندر ۰ کاتبلرینه دفترلرینی السون کلسونلر ۰

ضابط

« تمنا ایدر کیدر ۰ عقبنده بورولر چالنمغه باشلار »

میرالای

یکرمی بش سنه‌در ضابطلك ایدیورم ۰ بو قدر آدم کوردم ۰ شو عثمان چاوش کبی ۰ طوغری ۰ چالشقان ۰ جسور ۰ سوز اکلار ۰ غیرتلی ۰ الحاصل هرشیٔ مکمل هیچ کمسه‌یه راست کلمدم ۰ ۰ ۰ جانم اوته کیلرده ایی اما عثمان چاوشك حالی بشقه ۰ بنده نقدرده بیوك حق وار ۰ چوجق بنی اولومدن قورتاردی ۰ بن ایسه کندیسنه هیچ بر ایلکده بولنه‌مدم ۰ نه یاپه‌یم ؟ اوندن قدملری وار ۰

شمدی اسکیلر حقلیلر طورركن طوغریسی عثمان
چاوش ایچون مضبطه یاپدیروبده مهرلیه‌م • بقالم
بوكون اسكیلرتذكره‌لرینی آلوبده كیدرلرسه اووقت
حقیله مضبطه ایدرز • فقط ظن ایدرسه‌م اونكده
تذكره‌سی كلمش • • • • • باقندی بلایه ! شمدی
اوده تذكره‌یی آلور كیدرسه نقدرده آجیه‌جغم •
عجبا صحیحاً اونككیده كلشمی ؟

« اوراقی قارشدرمغه باشلار »

ایكنجی مجلس

اولكیلر ـ بیكباشی ـ كاتبلر

بیكبـاشی

« كلوب تمنا ایدر »

میرالای

بیورك ! شوتذكره‌لری ویره‌لم دیه چاغرتدم •
اوتورسه‌كز آ ! شویله شو یله كلك ! قائمقام بكله
ایكنجی بیكباشی ازنلیدر دكلمی ؟

بیکباشی

ثروت افندم

میرالای

ضرری یوق بز یاپیوررز

کاتبلر

« اللرنده دفتر وحقه‌قلمله کلوب تمنا ایدرلر »

میرالای

یورك سزده شویله اوتورك بقالم ! « دیك سسله »
عثمان چاوش !

چاوش

« کلور تمنا ایدر »

میرالای

طوبجی ضابطنه سویله ! تنبیه ایتدیکم جمع بوروسنی
چالدرسون .

چاوش

« تمنا ایدرك کیدر براز صکره بورو چالنمغه باشلار »

میرالای

کندی کندیمه سویلنوب طوریوردم • شو بزم عثمان چاوش • الله ایچون عسکردر • اونکده تذکره‌سی کلشمی دیه باقیوردم • کیدرسه پك آجیه‌جغم •

بیکباشی

حقکز وار افندم • اویله ارسلان پارچه‌سی بر باباییکیتك کوز اوکندن غائب اولمسی استمز • فقط کیتمسکده‌ده فائده وار •

میرالای

نه کبی ؟

بیکباشی

کیدر کندی کبی چوجقلر یتشدیرر •

میرالای

اوده لازم • فقط بن عثمان چاوشی پك سومشم • اونك بکا خدمتی پك چوقدر • قره طاغده حیاتمی محافظه‌یه سبب اولدی • اکر یانمده اولمسیدی کیتدیدم •

« کاتبه »

نورس افندی شو تذکره‌لرده عثمان چاوشك کی وارمی باقسه‌ك آ !

کاتب

« دفتره بقارصکره‌ده اوراقی قارشدیرر »

بیکباشی

افندم ! سزك تك باشکزه کسدیککز باشلری ، ایتدیککز جسارتلری هرکسدن ایشیدیورز . نیچون عثمان چاوش حیاتك محافظه‌سنه سبب اولدی دیه کندیکزه افترا ایدیورسکز ؟

میرالای

فی الواقع یالکزده بولندم اما اونکده خدمتی بشقه‌در اونتمه‌یه کلمز . بر کون ایچه غوغادن صکره طابور بر بشقه تپه طوتمق اوزره چکیلوردی بن یاره‌لندم دوشدم . اشقیادن درت کشی صیرا بچاق اوزریمه کلیورلردی . عثمان چاوش اونلرك اوکنه طوردی بری قاچدی اوچنی پارچه‌لدی . کلدی

ارقه‌سنه الدی . بر بچق ساعت اوزاقده‌کی خسته خانه‌یه کوتوردی . یولده ینه بر حیدوده راست کلدك . بنی ارقه‌سندن براقیجه حریفك اوزرینه یورودی . اونکده ایشنی بتوردی .... شمدی بویله ارسلاندن ایرلمق قولایمیدر ؟

بیکباشی

صحیحاً مردجه طاورانمش . فقط بنده‌کزه قالورسه بورجنی ادا ایتمش . بزم ایشمز یالکز دشمنه قارشو کلمك دکل . مخاطره‌ده اولان ارقداشلره‌ده یاردم ایتمکدر . باخصوص افندمز کبی حقیقتاً بابا دینله‌جك برذات حقنده نصل طاورانلسه ینه آزدر . عثمان کلمیه‌یدی . البته علی ولی موسی کلوردی .

میرالای

حسن توجهکزه تشکر ایدرم .

بیکباشی

استغفرالله . بو قشله‌ده سزدن شرفلی کیم وار ؟ ازهرجهت واجب الاحترامسکز ..... صاچکز

صقالکز عسکرلکده اغرتمش . بو سنه کلنجه‌یه قدر هر بر رتبه‌یی بیك درلو فداکارلقله قزانمشسکزدر. هیچ عسکرلکی وظیفه‌یی سزدن اوکرندك . دنیا اخرت بابام سکز .

نوبتجی ضابطی

« کلوب میرالاینك حضورنده تمنا ایدر »

افندم ! تذکره اله‌جقلر طوپلندی امریکزه منتظردرلر .

میرالای

صبره‌سیله کلسونلر .

ضابط

« تمنا ایدرك کیدر »

میرالای

نه ایسه صکره قونوشورز « کاتبلره » افندیلر دفترلری آچك شوتذکره‌لریده اره‌کزه آنك برر برر ویره‌لم .

اوچنجی مجلس

اولکیلر ـ تذکره الهجقلر

« تذکره الهجقلر اوکارنده ضابطلریله صره سنجه کلوب دیزیلور بر ضابطك ـ باق ـ قوماندهسیله تمنا ایدرك منتظر اولورلر عثمان چاوشده بونلرك ایچنده کورونور »

میرالای

« کاتبه » نورس افندی ابتدا سن باشله !

کاتب

« دفتره باقهرق اوقور »

الای ایکی طابور بر ۰ درتده اوچ ۰ مصطفی یکیجه ۰

بر نفر

« میدانه چیقهرق تمنا ایدر »

{ کاتب تذکرهسنی میرالایه ویرر . میرالایده نفره ویرر ۰ نفرده اوپوب باشنه کوتورهرك یرینه چکیلور }

کاتب

الای ایکی ، طابور بر ، بلوك ایکی ، اوچده درت ، حلیم سلیم قره فریه ،

«کذا»

کاتب

الای ایکی طابور بر ، بلوك اوچ ، چاوش عثمان علی اسکوب ،

عثمان چاوش

چیقوب تمنا ایدرك کافی السابق تذکره‌یی اوپدکدن صکره میرالایه اعاده ایدر »

افندم ! بن عسکره اولنجه‌یه قدر خدمت ایتمك ایچون کلدم ، حالا صاغم ، تذکره آلوبده نره‌یه کیده‌جکم ، الحمد الله وجودمده صاغلم ، دها چوق وقت عسکرلك ایدرم ، الله کریمدر ، یا غازی یا شهید ،

میرالای

آفرین عثمان چاوش ! سن شوطرفه طور

بیكباشی

« اصوله‌جق میرالایه »

بك افندی ! دیده‌لر روشن

میرالای

ایوالله ! نقدرده ممنون اولدم • دیدیكم كبی چیقدی

كاتب

الای ایكی طابور بر • بلوك درت • چاوش حسن
علی پرلپه •

« بوده عثمان چاوش كبی اولور • كاتب دوام ایدر • »
« اوطابور بتر • اوته كنه باشلرلر • اونده‌ده كذا »
« اجرا اولنور • كاتبلر كیدر • فقط بو ایشـلر »
« ارەسنده قشله درونده موزیقه كوزل بر هوا »
« مشك ایدر طیشارودن حزین حزین ایشیدیلور »

میرالای

« بیكباشیله برابر تذكره ترك ایدنلرك اوكنه كیدرلر »
آفرین اولادلرم • برخوردار اولك • ان شا الله
یقینده هپكز ضابط اولورسكز • الله دینه دولته‌ذوال

ویرمسون . عسکرك اولوسنه بیله آیلق ویرر . اختیارلرسه‌کز تقاعد اولورسکز . راحتجه‌جك یشارسکز . قسمتکزده وارده بو یولده شهید اولورسه‌کزینه‌دولت چولغکزه چوجغکزه معاش باغلر کوزه‌یم سزی . اسکیدن اعلا چالیشه‌سکز .

« تذکره‌لرینی آلوب کیده‌جکلرك یانه کیدرلر »

هایدی اولادلرم . سزه‌ده الله سلامت ویرسون کیدك سزك کبی چوجقلر یتشدیرك . شمدی ردیفسکز . تعلیم زماننده الك اول سز کیدك . ذاتاً بیلورسکز یا . اولسون بیلین ارقداشلریکزی اوکره‌تورسکز . عسکرلکك شاننی شهرتنی هرکسه اکلاتك .

« عمومه »

چوجقلر! بوقدر وقتدر دولتك نان ونعمتنی یدیکز . کوزل، کوزل تربیه اولدیکز . . . . هرکون ایتدیککز دعایی بردها شویله عسکرجه‌سنه ایدك بقایم . . . آرش.

هپیسی

پادشاهم چوق یشا - « عقیبنده تمنا ایدرلر »

میرالای

هایدی اوغورلر اولسون . الله سلامت ویرسون ...
عثمان چاوش سن ینه بوراده قال . ایشنی بیلورسك یا
« هپیسی منتظماً تمنا ایدرك قشله‌یه کیررلر »

میرالای

« بیکباشی‌یه »

ایچه اوسته عسکر کیتدی . شمدی یکیلر کلورسه
همت ایدوبده چابق یتشدیرملی

بیکباشی

فقط الك زیاده کوکندکاریمز قالدی . اونلر چابق
یتشدیررلر .
« کوکلیلر اوزاقدن کورینور »

میرالای

او نه ؟ قرعه عسکری کلیور

بیکباشی

أفندم خلوص قلبکز طابورلریمزی برساعت اولسون نقصان براقمز . اوچی کتدی ایسه بشی کلور

دردنجی مجلس

اولکیلر ـ کوکللیلر

« الك ایلریده سلیم چاوش ارقه‌سندن احمد بایراغی چکه‌رك کوکللیلر کلور »

سلیم چاوش

« تمنا ایدرك النده‌کی اوراقی ویرر »

میرالای

« آچوب اوقویه‌رق بیکباشی‌یه ویرر » عثمان چاوش !

چاوش

« کلوب تمنا ایدر »

میرالای

آل بودلی قانلیلری نظام قره‌غولنه کوتور . یاریسنی برنجی طابوره یاریسنیده ایکنجی طابوره ویرسونلر بوچاوشده کیدنجیه قدر سنده مسافر اولسون

. . . . هایدی

احمد

افندم ! ایکی چفت سوز سویلمك ایچون مساعده کزی استرم

میرالای

سویله اولادم

احمد

افندم ! بز هپمز کوکللی یز . هپمزده بر کویلی یز . عادتا عسکرلك عاشقی یز . یا غازی یا شهید دیه کلیورز . شمدی سزدن ایکی شیء رجا ایدرز . . . امان افندم . تربیه‌سز دیمه‌یك . عهدیمز وارده اونك ایچون حضور یکزده بویله لقردی سویلمکه جسارت ایتدك .

میرالای

سویله اوغلم سویله ! الیمزدن کاورسه یپارز .

احمد

بزم عهدیمزك بریسی قشله‌یه کیررکن سنجاق التندن

بچمك ·

میرالای

او قولای · (چاوشـه) هـایدی عثمـان چاوش نوبتجی ضابطنی چاغر · · · ای صکره اوغلم·

احمد

برده هپمز بر یرده بولنوب نمونه‌لك عسكر اوله‌جق قدر ال برلكیله چالشمق · قوزم افندم بونلره مسـاعده ایدك · چونكه الله‌ له عهدیمز وار یا غازی یا شهید دیدك اولنجیه قدر عسكرلك ایده‌جكز ·

میرالای

هپ بر یرده نصل اولور · عسـكرلكده اویله اولەمز

احمد

امان افندم

میرالای

اوغلم برلكده دیدیكك نه‌در ؟

احمد

هانی بر یرده بر یرده ·

میرالای

« بیکباشیله براز قونشدقدنصکره »

پکی پکی اوده اولور ·

نوبتجی ضابطی

« کلوب تمنا ایدر »

میرالای

هایدی · طبق سنجاق رسم سلامی کبی · بر بلوك عسکر سلاحلنسون · سنجاغی بزم اوطه‌دن السونلر · موزیقه ایله برابر بورایه کتورلك · چابق اول ·

« ضابط کیدر ایچروده بورو چالینور »

میرالای

اولادلر ! سز نصل اولدیده بویله هپ بردن کلدیکز ؟

احمد

افندم ! بن ذاتاً چوجقلقدنبری کوکللی‌یم · قرعه

چکیله‌جکی کون بزم کویده عسکردن کلمه بر محمد چاوش وار. او براز عسکرلکی سویلدی. بونلرکده طمارلری اوینادی قانلری قاینادی یا غازی یا شهید دیدك هپ بردن عسکر اولدق .

میرالای

افرین اوغللرم . اشته بنده استدیککزی یاپیورم . کوره‌یم سزی . نه نیتله کلدیکز ایسه اثبات ایده‌سکز « موزیقه سسی ایشیدیلور » اشته سنجاقده کلیور . ده بقایم نصل طاورانه‌جقسکز .

احمد

افندم کلسونده کور « ارقداشلرینه » طوغری طورك جامعده طورر کبی .

بشنجی مجلس

اولکیلر ـ موزیقه ـ سنجاق بلوکی

« اوکنده موزیقه چاله‌رق عسکر سونکی طاقمش »

« اورته‌ده سنجاق کلورلر سنجاقدار میدانه چیقار »

« عسکر ونوبتجیلر سلام طورر موزیقه کسر »

میرالای

هایدی بقالم ! نه یپاجقسکز ؟

احمد

« سنجاغك یانـه کیدر »

هی مبارك حالا بزم سنك یانه کلمکه حدیمز یوق . لکن یا غازی یا شهید دیدك اللهله عهد ایتدکده کولکه‌که صیغندق . مساعده ایدرسه‌ك اته‌ککی اوپه‌جکز .

« اوجنی اوپر کوکللیلرده صره ایله کلور اوپرلر »

میرالای

اویله ایسه ازاجق طورك . باری قشله‌یه‌ده سنجاغك کولکه‌سی التنده کیرك .

« برضابطه »

بودلی قانلیلری بلوکك ارقه‌سنه ترتیب ایت .

« بیکباشی‌یه »

سنده قوما‌نده ایت .

﴿ ضابط ترتیباتنی اکمال ایدر بیکباشی قلیجنی چکر ﴾

بیکباشی

بلوك صاغه یارم صاغ ـ بلوك ایلری ـ آرش

کوکللیلر

﴿ بر اغزدن ﴾

بسم الله . یاغازی یاشهید ﴿ موزیقه چالەرق قشلەیه کیررلر ﴾

میرالای

« ارقەلرندن ایچری کیرمك اوزره ایکن »

کوردکمی عثمان چاوش چوجقلر ـ یا غازی یا شهید ـ دیوب کیدیورلر .

پرده اغر اغر ایندکه باشلار

چاوش

افندم بنده یا غازی یا شهید دیدمده تذکره براقدم یته دیرم ـــ یاغازی یاشهید ـــ

﴿ صوك پرده ایندر ﴾

حافظه

دردنجی جزؤ

مؤلفی

« محمد رفعت »

برنجی طبعی

تکرار طبعی مؤلفنه وهرطبعنده‌کی تمتعی « جمعیت تدریسیهٔ اسلامیه » یه عائددر

استانبول

١٢٩١

﴿ تراجم احوال ﴾

﴿ شهزاده سليمان پاشا ﴾

طریق ترقیسنی سیف ایله کشاد ایدن ملل غالبه ارهسنده دائما برچوق مکمل سردارلر ملیونلرله فداکار عسکرلر بولنه کلدیکی کبی اره صره وقایع فوق العادهیه مظهر بعض قهرمانلر دخی ظهور ایدر .

مثلا : بنی اسرائیلده شمعون . ایام جاهلیتده عنتر . وقت سعادتده جناب حیدر . خلفای راشدین عهدنده حضرت خالد . خلافتك سلطنته انقلابندن صکره سید بطال . ایرانده رستم . یونانده هرکل .

وتاتار فتنه‌لری آره‌سنده ملك الظاهر بو قبیلدندر . مأثر جلادتده دنیانك برنجی قومی دكل‌ایسه برنجی اقوامندن معدود بولنان وعصرلرجه عید اكبر ظفر رایت اقبالنك هلال شفق پوشانیله ثابت اولان عثمانلیلر آره‌سنده بحق قهرمان دینلمكه شایان برچوق اعاظم یتشدی . فقط ملتمزده فردوسی كبی برشاعر ظهور ایدوبده عثمانلیلرك شاننه بر شهنامه ترتیب ایده‌جك اولورسه البته التیوز سنه‌لك بر جهانگیر ملت ایچنده توصیفاتنه شهزاده غازی سلیمان پاشادن لایق برقهرمان بوله‌مز .

مرحومك موفقیتلری تاریخه مستند وبناء علیه صحیح اولمغله برابر غرابت وعظمتده فردوسینك تخیلات شاعرانه‌سندن اشاغی قاله‌جق مأثردن دكلدر .

فردوسی وصف ایتدیكی قهرمان ایچون

منسی كرده ام رستم داستان

وگرنه خری بود در سیستان

دیمش . پاشای غازینك اوصاف شجاعتیله

سخنساز اولمق استیانلر ایچون ایسه شاعرلکیچه
ولو فردوسیدن بیوك برقوته مالك اولسه‌لر بیله

سحر واعجازه‌ده وار قدرتم اما سوزده
بنی عاجز براقان وصف کما لا تکدر

اعتذاریله اعتراف قصوردن بشقه سوز یوقدر .
پاشا مرحومك عسکرلکه متعلق اولان ترجمهٔ حالنه
قدرت فاطره‌نك شاعرانه براثر اعجازیدر دینلسه
مبالغه ایدلمامش اولور .
شهزادهٔ مجاهد زمانلرنده بولنان اقوامه نسبت
هر فردی بر قهرمان اولان عثمانلیلر ارەسنده
قهرمانلر قهرمانی عنوانی بحق احراز ایتمشدر .
دریغ که چفته یورکلی علی بك کبی ، کنج عثمان
کبی ، وحتی صاری زیبك کبی ، بر چوق اصحاب
جلادتك نام و شانی داستانلرمزده اوقونور
قهوه‌لرمزده ایشیدیلیرکن اویله فلکك بر قاچ
عصرده برکره یتشدیره‌بیلدیکی برمبارك ذاتك عنوان
شجاعتی‌ده جسم فانیسی کبی کوشهٔ نسیانده طوریور .

معرفتی معهود لفتركبی بر حیدود رئیسلكندن عبارت اولان كوراوغلنك آدینی نفرلریمز وحتی اوچ بش یاشنده چوجقلریمز بیلیورده بوكون وطنمزك الك مهم بر پارچه‌سی اولان روم ایلینك فاتحهٔ فتوحاتنه یتمش سكسان قهرمان ایله تشبث ایدن اویله بر مجاهدك اسمی یالكز توغل ایدن غایت جزؤی براقلیتك مجالس مصاحبتنده مذكور اولیور .

اسكی عثمانلیلردن قلبجنه طیانمغله مشتهر اولان اصحاب جلادتك علی العموم افتخار ایلدیكی بر قهرمانك داستان موفقیتنی یكی عثمانلیلردن قلمنه كوونمكله مفتخر اولان ارباب فطانتدنبری رهین اشتهار ایلسه ملت محترمه‌مزه بر بیوك خدمت ایتمش اولور .

بز ایسه نفسمزده بویله بر خدمتی لایقیله ایفایه اقتدار كوره‌مدیكمزدن یالكز غازی مرحومك ترجمهٔ حال جلادتندن زیرده بر قاچ كلمه ایرادیله اكتفا ایلدك .

{ پاشای غازی سلطان اورخانك اكبر اولادی ایدی ،
تا قرق یاشنی تجاوز ایدنجه‌یه قدر پدرینك
سرعسكرلكی خدمتنده بولندقدن و بر چوق مآثر
عظیمه‌یه موفق اولدقدن صكره طوائف ملوكدن
دولت عجلانیه النده بولنان قره‌سی ایالتی رایت اقبال
عثمانیان التنه النه‌رق مشارالیه توجیه اولنمشیدی .
قره‌سی امراسی ایسه دائما مجاهد ایله مشغول
اوله‌رق « اورثوس بك » « قاضی فاضل » « اچه
بك » كبی بیاغی عثمانلی یكیتلرینه شجاعتده رقابت
ایده‌جك بر چوق غازیلرله مالامال اولدیغندن
شهزاده‌نك متخلق اولدیغی خلقت قهرمانی‌یه
بومأموریت بر مبدأ ظهور اولدی .
سلطان اورخان مرحومك مقصدی دائما روم ایلی‌یی
ضبط ایتمك جهتنه مصروف اوله‌رق یدیمین سطوتی
اولان شهزادهٔ عالیشان ایسه پدرینك بو مراد
خیرینه واقف اولدیغندن معیتنده بولنان عثمانلی
وعجلانیه امراسیله مذاكره‌دنصكره ایلغار ایله

بروسه‌یه کله‌رك وسلطان اورخاندن روم ایلی‌یه کذار ایچون مأذونیت الەرق ولایتنه عودت ایتمشدی .

برخیلی زمانلر بو تشبث عظیمك فعله اخراجیچون اقتضا ایدن تدابیری تصور وتذکر ایله اشتغال ایتدکدنصکره عثمانلی وبنی عجلان امرو امیرزاده‌لرینك الك کزیده‌لرندن قرق قدر دلاور ایله سورکون اوینی بهانه ایدرك لاپسکی طرفنه عزیمت ایلدی .

حالبوکه اوزمانلر عثمانلیلرك ولولهٔ فتوحاتیله لرزان اولان استانبول ایمپراطوری اوفرقهٔ عالیه‌نك روم ایلی‌یه کذارینه امکان براقمامق ایچون اناطولی ساحلنده سفینه براقلمامسنی قطعیاً امر ایلمشیدی .

پاشای غازی چنی‌یه اویله برکیجه‌ده واصل اولدی‌که هوایی ظلمانی بر بلوط دریایی طوفانی بر فورتنه قاپلامش . یرلر کوکلر بر مهیب ظلمت ایچنده قالمش . اوطرفلر کوزه خیالات هائله‌دن بشقه برشی کورنمز قولاغه طالغه چاغلدیسندن بشقه

برشیٔ چاریمز برحاله کلمشدی ٠
قهرمان زمان کیمزلکه صال ترتیبیله مقابله ایتمك رأینده بولندی ٠ فقط کیجـه ایله دریانك حالندن پك زیاده مأیوس اولمشـدی ٠ چونکه مقصدی همـان او کیجه‌دن قارشویه یچمك وهیچ اولمزسه برکشف قولی یچیرمك ایدی ٠
کندی بو تصورلرینك ایکیسـنی‌ده اجرایه امکانی مساعد کورمدیکی صره‌ده امرای عجلانیه‌دن «قاضی فاضل» ایله «اچه‌بك» بعدالاستیذان برهمت فوق العاده ایله اودرجه خروشان اولان دکزه براغاچ پارچه‌سی آته‌رق وکندیلریده انك اوزرینه بنه‌رك « بسم الله مجریها ومرسیها » سائقه‌سیله قارشو طرفه یچدیلر ٠ چمنی قلعه‌سـنك باغلرنده بر خرسـتیان اسیر ایدرك انی‌ده سفینهٔ نوح اجزاسندن عداولنمغه شایان اولان معهود اغاچ پارچه‌سیله اناطولی طرفنه یچدیلر ٠
حضرت شـهزاده قلیجنه اسـیر ایتدیکی ادملری لطفنه‌ده اسیر ایتمك شانندن اولان مروتمندان جلادتدن

بولنمغله اسیرینی هردرلو عنایاتنه مستغرق ایدرك روم ایلی یه کذارده قلاوزلق خدمتنه تعیین ایلدیلر ·
کندیلری دخی بر همت فوق العاده ایله بر کون ایچنده ایکی صال یاپدرمش اولدقلرندن همان او کیجه قارشی یه یچمك تشبثنده بولنمش ایدی ·
نعم التصادف : او اقشام فورتنه بتون بتون سکونت بوله رق ماه منور دریا اوزرنده غزات اسلامه «الله یولی» کبی نورانی بر طریق توفیق کوسترمکه باشلادی ·
ساعت اوچ راده لرنده کندیلری عثمانلی امراسی زادکانندن یکرمی قدر قهرمان ایله بر صاله سوار اولدیلر · وزیرلری مقامنده اولان «حاجی ایل بك»ی دخی کذلك یکرمی قدر امرای عجلانیه دلاورلریله بر دیکر صاله بندیلر · بر بچق ساعت ایچنده کلیبولی جوارنده بولنان وحالا نماز تپه سی دیمکله معروف اولان یره واصل اولدیلر ·
بش یوز سنه خرستیانلق عالمنك قوای مجموعه سنه غالبانه مقاومت ایتمش اولان روم ایلینك کلید

فتوحاتنی کشاد ایدن بو قرق صاحب حمیتك
شمشیر اقدامیدر ٠
«قاضی فاضل» سیف وقلمه صاحب ظرافتی شجاعتیله
متناسب برذات اولمغله ساحله بناشلدیغی صرهده
جمله‌دن اول صالدن طیشاری آتلایه‌رق شهزادهٔ
عالیشانی

روم ایلینه پکمشوز بز بر ایکی صال ایله
همت مردان ایله غیبدن ارسال ایله

مطلعنده اولان غزانامه‌سنك انشادیله استقبال
ایتمشدر ٠
غازی مرحومك بو جرأت قهرمان پسندانه‌سنی
مولد النبی صاحبی مشهور سلیمان دده دخی مطلعی
« کرامت کوستروب خلقه صویه سجاده صالمشلك
بقاسن روم ایلینك دست اقدام ایله المشسك »
بیتی اولان برقصیدهٔ غرا ایله تبریك ایتمشدر ٠

{استطراد}

(برطاقم مؤلفلر لسان عثمانینك مبدأ ادبیاتنی فاتح

و بر طاقمی مراد ثانی و پك مروت ایدنلری مراد
اول زماندن اعتبار ایتمك ایسترلر حالبوکه ادبیاتمز
اناطولی قطعه سنده عثمانلیلرك ظهوردن اول
ابتدا ایتمشیدی نته کم حضرت مولانانك

کلامندن اولور بللو کشینك قدر ومشواری
مصرعیله ختام بولا وسلطان ولدك

بن بیلزایدم کیزلو عیان هپ سن ایمشسك
جانلرده وتنلرده نهان هپ سن ایمشسك

بیتیله ابتدا ایدن اثرلری دعوامزه متواتراتدن ایکی
برهان قویدر)

﴿ صدد ﴾

شهزادهٔ مجاهد همان او کیجه النده اولان اسیرك
دلالتیله برحله‌ده چنی قلعه‌سنی ضبط ایلدی .
قلعه خلقنی عدالت و مواسات شرعیه ایله ایکی
اوچ کون ایچنده او درجه کندینه مفتون ایتدیکه
حریت وحاکمیت انسانیه‌یی تابعیت واسارت

عثمانیه‌یه منحصر کوردیلر . بیاغی انلرده عثمانلی کسلدیلر کیجه‌لرجه اوغراشدیلر . اناطولی طرفنده بولنان سکز یوز قدر عثمانلی عسکرینی اللرنده بولنان برقاچ چورك قایقله کاملا وسالماً بری طرفه نقل ایلدیلر .

قهرمان زمان بو قوهٔ جزؤیه‌نك بش یوز کشی‌یی متجاوز اولان اکثریتنی اچه بك معیتیله کلیبولی واطرافنك ضبطنه تعیین ایلدی . قاضی فاضل وسائر بنی عجلان امراسیده مشارالیهك رفاقتنده ایدی .

کندی ایسه ایکیوز اللی قدر بهادر ایله اوزمانلرجه کلیبولیدن معموراولان «بولایر» اوزرینه یورویه‌رك ایکی بیك خانه و بر مستحکم قلعه‌یی محتوی اولان اویله بر مملکتی آز برمدت ایچنده فتح ایلدی .

اچه بك ایسه کلیبولی ملحقاتندن حالا نامنه نسبتله «آچ آباد» دنیلان یرلری پك سهولتله ضبط

ایتمشیدی . فقط کلیبولی او وقتك فن حربنه نسبتله غایت متین بر موقعده بولندیغی کبی شمدی هیچ اثری مشهود اولمیان قلور قلعه‌سنك دخی دائما اعانه‌سنه مظهر اوله کلدیکندن بر چوق زمانلر سیف اسلامه قارشو طورمشیدی .

مقاومتك بودرجه امتدادینه الك بیوك سبب قلور قلعه‌سنك محافظه‌سنه مأمور اولان حریف ایدی . بوآدم شجاعت ومهارت حربیه‌جه خرستیانلق عالمنده عصرینك فریدی عد اولنوردی . واقعا کیجه باصقنی و پوصولرله عثمانلیلرك حرکات حربیه‌سنی برقاچ بیك درلو موانعه دوشوردیکندن شهرتنی فعلیله دخی اثبات ایلمشیدی .

قان ایله قلیجدر کورینان بایراغمزده
جان قورقسه کزمز اووامزده طاغمزده

نشیده‌سیله لواء الحمد جهاد سایه‌سنه التجا ایدن واوغرادقلری یرلرك صحراسنی جبالی قلیجلرینك قطرات مظفریتیله ریان ایلیان عثمانلی قهرمانلری

ایسه دشمنك مهارتیله شجاعتیله یلغنلق کتیره جك مقوله دن اولمدیغی ایچون دائما قلور مستحفظیله بر محاربه میداننده چارپشمغه چالیشرلر ایدی. عاقبت بو امتحان جلادت قهرمانه نهان اولان شهزادهٔ عالیشانه میسر اولدی.

غازی مرحوم بر کیجه یکرمی قدر اتلی ایله قره‌قوله چیقمشلر ایدی قلور بکی ایسه ینه عثمانلی اردوسنی باصمق ایچون ایکیوزدن متجاوز روم پالیقاریاسیله شهزاده‌نك کزدیکی یرلرده طولاشمقده بولندی. ایکی طاقم بر برینه تصادف ایدنجه همان محاربه‌یه اغاز ایتدیلر عثمانلی فرقه‌سی جزؤیتلریله برابر بر ساعت ایچنده دشمنی تارومار ایتدکدن بشقه سلیمان پاشای غازی فرار حالنده بولنان قلور بکنك ارقه‌سندن آت قالدیره‌رق واثنای تقربده آتدیغی مزراغك خطا ایتمسی اوزرینه حدتله هجوم ایدرك حیدرانه برحملهٔ صادقه ایله حریفی قوشاغندن قاپوب یره چارپدیغی کبی وجودینی خرد وخاش ایلدی.

پاشانك كوستردیكی زوربازوایله قلور بكنك هلاكی کلیبولینك اعانه‌دن قطع امید ایله عرض تسلیمیت ایتمسنه سبب اولمشدر .
تاریخلرك روایتنه كوره عثمانلیلره اوزمانه قدر قلیجلری ایتمكی اوله‌رق نصیب اولان غنایمك الك كثرتلیسی بولایر وكلیبولی منهوباتی ایدی . عسكر اسلام اخلاق طاهره‌لری اقتضاسنجه اللرینه هرنه چكدیسه بر ذره‌سنی كتم ایتمكسزین سردار مظفرلرینك حضورینه كتیردیلر مجاهد مرحومك چادری اوكنده نقود وجواهر تپه‌لر كبی ییغلمش ایدی .
شجاعتده رستمه رقابت ایدن قهرمان مروتمند ایسه سخاوتده‌ده حاتمه غبطه رسان اوله‌رق غنایمدن كندی ایچون بوحبه تفریق ایتمكسزین انتسابی جهتیله دائما اكتسا ایتمكده اولدیغی مولوی كلاهنی باشندن چیقاره‌رق موجود اولان اموالی انكله تمامها غزاته تقسیم ایلر .
مرحوم معیتنده بولنان سكز طقوز یوز دلیر ایله

روم ایلینك مرمره واق دکز ساحلنده بولنان جهتنك نصفندن زیاده‌سی بالذات ویا بالواسطه تسخیر ایتمکله سیف اسلامك بوصورتله اوروپانك کلیدینه صوقولمسی خرستیانلق عالمنه فوق الغایه دهشت ویردیکندن نمچه ومجار وافلاق وروسیه وصرب حکومتلری طرفندن التمش حرب سفینه‌سیله اوتوز بیك کشیدن مرکب براردو ترتیب اولنه‌رق وبونلره استانبول امپراطورلغی طرفندن دخی برقاچ سفینه ایله التی یدی بیك کشی ترفیق ایدیله‌رك سواحلی مجاهدین اسلام الندن قورتارمق ایچون سوق اولنورلر .

اوصره‌ده‌ایسه صاحبقران زمان برکون صیده چیقارق النده‌کی شاهینی بر یبان قازینك ارقه‌سندن صالیویررلر وکندیلریده تعقیب ایچون آت‌قالدیررلر اثنای شتابده حیوان سورچر شهزادهٔ مجاهد یره دوشه‌رك صول قبورغه‌لرینه طوقنان طاشدن متأثراً ودفعة ارتحال ایلر .

سركشلك ايتدى توسن بخت ستيزكار
دوشدى زمينه سايهٔ الطاف كردكار
«رحمة الله عليه رحمة واسعة»}

عثمانليلر بو بلاى ناكهظهوردن طولايى بيك درلو ماتم ومصيبت ايچنده ايكن دشمن الايلرى قارشودن كورنمكه باشلادى . بر خيليسنك شهيد اولمسى جهتله همان التيوز التيوز اللى كشى‌يه تنزل ايتمش اولان عثمانلى قهرمانلرينك ادارەسنى حاجى ايل بك مرحوم درعهده ايلدى . عسكر اسلام رهنماى توفيق وظفرلرى اولان شهزادهٔ شهيدك مرقد منورينه كلديلر . بر بريله استحلال حقوق ايله برابر سردار جيتلرينك سرير عرش اساى شهادتى اوكنده كورشمكه مواعده ايتدكدنصكره زره ولباس يرينه برر كفن كينەرك وقليجلرينك غلافنى قيرەرق يارەلى ارسلان كبى دشمنه بر هجوم ايتديلر . اوقدر بيوك بر قوت اوچ ساعت ايچنده بتون بتون قهر ومضمحل اولدى .

یاشا ای ملت صاحب سعادت
سنك سایه‌کده‌در بو فیض و عزت

اکثر عثمانلی تاریخلرینك روایتنه کوره بو محاربه‌ده بولنان اوتوز التی اوتوز یدی بیك قدر اهل صلیبك برچوغی میدانده مقتول اولمش برطاقمی‌ده کمیلره آتیله بیلمك تلاشیله دکزه باتمش و بر خیلیسی فرار اثناسنده طاغلره دوشوب آچلقدن فنا بولمش اولدیغندن ایچلرندن استانبوله طوپی درت کشی عودت ایده‌بیلمش و اسلام الینه یالکز اللی بش قدر آدم اسیر دوشمشدر ·

تاریخلرده مسطوردرکه اهل اسلام اله کچن اسرادن کوستردکاری غیرتسزلکك حکمتنی سؤال ایتدکجه « بز سزك قدر عسکره مغلوب اولمزدق لکن شو مزارك بولندیغی طرفدن بیاضلر کیمش بر یکیت پیدا اولدی · بر قاچ بیك سواری ایله اوزریمزه هجوم ایتدی · بزی بو حاله قویان انلردر» دیرلر · و بحث ایتدکاری قهرمانك شکلی سؤال

اولندقجه عینیله غازی مرحومك شمائلنی تعریف ایدرلرمش .

نته‌كم قاضی فاضل بومحاربه‌یه دائر مسدس غزا نامه‌سنك زیرده ایراداولنان برنجی بندنده بووقعه‌یی ایما ایتمشدر .

باصدق ینه کافرلری عون ایتدی خدامز
خار اولدی عدونك کوزینه تیر خزامز
تأییده نزول ایتدی بتون کوکده‌کی ارواح
امداده قیام ایلدی یردن شهدامز
اللهدن امداد اومارز مرد غزایز
الله یولنه جسم ایله جان ایله فدایز

ایکی یوز ساعته یقین طولی اولان وآدیم باشنده برقلعه‌سی بولنمق جهتیله برطرفی سور ایچنه آلنمش برکشور اطلاقنه شایان بولنان روم ایلی سواحلنی دکزدن ایکی صال وسکسان قدر رجال ایله کچه‌رك وقارەسنده برآووج عسکرله قوجه قوجه قلعه‌لر ضبط ایلیه‌رك بر سنه ایچنده تسخیر ایدن قهرمان

عجبا عمری مساعد اولوبده علم ظفری التنده بر قاچ بیك عثمانلی طوپلامغه موفق اولسیدی اسکندرلرك تیمورلرك شهرت جهانکیرانه‌سنه رقابت ایده‌مزمیدی ؟ خیفا که فلك مساعد اولمدی .

یادکار

هردقیقه خیرایله یاد اولنمغه شایان اولان اسلاف عظام حضراتنك آثار نفیسه‌لرینی تحری ایله مطالعه‌لرندن مستفید اولمغی کندوسنجه مدار مفخرت وجدانجه واسطهٔ تعیش عد ایدن اخوان کرامدن بریسی ایکیوز سنه‌لك - ال یازیسیله تحریر اولنمش - برمجموعه‌یه تصادف ایدر .

مواد مندرجه‌سندن اوقدرممنون اولوراودرجه حظ ایدرکه مجموعه‌یی یالدیزلی جلدلرله تزیین ایدرك کتبخانه‌سنك اك بالا کوزنده کوزی کبی صاقلار .

هم طوپراغمزده مدفون اولان بر طاقم قیمتلی

ذاتلرك اثرلرینی اولسون محوآباد نسیاندن قورتارمغله خاکلرینه اولان حرمتمزی کوسترمك همده نفایس جویان زمانه‌یه ابراز ایله صاحبنك نامنی خیر ایله یاد ایتدیرمك ایچون زیرده‌کی «ترجیع بند» ی مذکور مجموعه‌دن بالافراز چانطه‌یه درج اولنمق اوزره کوندرمش ایدی .

کوزله کوزلسك دیمکده هیچ بر لطافت اولمدیغندن بنده مذکور ترجیع بند حقنده برشی سویلیه‌مامکده معذورم . انکچون یالکز انظار عمومیه‌یه عرضیله اکتفا ایلدم .

«کملین عارفیندن ـ ثنائی ـ افندی مرحومه شاکردنك جناب حق نره‌ده اولدیغنه دائر ایراد ایلدیکی سؤالنه جواب طرزنده سویلمش اولدیغی»

{ ترجیع بند }

آه کیم درد درونم نـه بولدی ضرری
نـه افلاکی سـیاه ایلدی آهم شرری

لوح دلده قومدی یاشم اکرچه اثری
آه سرد سحر ایله ینه بولدی کذری

یل کبی یلدم ارادم بولهمدم براری
دیدم ای باد صبا سویله الدم خبری

«خاص» و عام شیخ ایدنمش بر الای خیره سری
سکا دلدل دیو والله صاتارلنك خری

نه حقیقت بیلور ابتر نه کوك اکلر نه یری
باغلمز ترکیسنه قال ایله خیر البشری

هر یکا کاه اسکندر کبی قلدم سفری
که سلیمان کبی صالدم یدی اقلیمه چری

اوقودم قول ابو بکر ایله ابن عمری
کیمی عباسی دلیل ایتدی کم ابن حجری

آچدی شهباز دلم هر یکا بال ایله پری
ایلدم سیر نیجه معتبرات سیری

کورمدم کلشن اقوالده هیچ بر شجری
بتمدی شاخنك اوستنده مرادم اثری

(یازمامش قاضیٔ کشاف جریر طبری)
(خبرم یوق کوزلم کیمدن الایم خبری)

سنی عالم صنما عرش معلاده ارار
کیمی اسماده کیمی کنج مسماده ارار
کیمی اعرافده کیمی جنت مأویده ارار
کیمی طاغده کیمی باغده کیمی صحراده ارار
کیمی کوکده کیمی یرده کیمی دریاده ارار
کیمی حوراده کیمی آدم وحواده ارار
کیمی سیم وزر ایله کوهر یکتاده ارار
کیمی خورشید جهانتاب مجلاده ارار
بیت مقدسده کیمی کعبهٔ علیاده ارار
کیمیسی دیره کیروب لات ایله عزاده ارار
کیمی یعقوب صفت یوسف زیباده ارار
کیمی یوسف اولوبن روی زلیخاده ارار
کیمی مجنون اوله‌رق صورت لیلاده ارار
کیمی رامق کبی رخسارهٔ عذراده ارار
کیمیسی باغه کیروب سروسمن ساده ارار
کل وسنبلده کیمی بلبل شیداده ارار

کیمی لوحه یازیلان لفظ ایله معناده ارار
کیمی تخمیس ایله اشـار و معماده ارار

(یازمامش قاضیٔ کشاف جریر طبری)
(خبرم یوق کوزلم کیمدن الایم خبری)

سویله ای ماه رخ اول قبهٔ خضراده میسك
یوقسـه اول شمع منـیر فلك اراده میسك

کرسی ولوح وقلم سـدرهٔ طوبی‌ده میسك
یوقسـه انوار هدا نجم ثویاده میسـك

باعث خلقت اولان کوهر یکتاده میسك
یوقسه مصنوعك اولان جملهٔ اشـیاده میسك

سـایهٔ ذاتك اولان داور داراده میسـك
ذاتنه شاهد اولان شـاهد معناده میسـك

عکس رخسـارك اولان روی مصفاده میسك
چشم جان بینك اولان نرکس شهلاده میسك

عجب انهـار کبی طی ایله صحراده میسك
کهی موساده کهی چون ید بیضاده میسك

مسجد ومدرسه‌ده کنج مصلاده میسك
زاهدك هودیو بن ایتدیکی غوغاده‌میسك

لیت ولیس ده می لاده می الاده میسك
قاف عنقاده یاخود «یس» و«طه» ده‌میسك

کهی سفلی ده کهی عالم بالاده میسك
کهی عیسی‌ده کهی حاجر وصاراده‌میسك

(یازمامش قاضیٔ کشاف جریر طبری)
(خبرم یوق کوزلم کیمدن الایم خبری)

غنچه دم هم نفس ناله وفریاد اولدم
آه ایله تخت سلیمان کبی برباد اولدم

گاه اولوب بنده کهی مطلق ازاد اولدم
تخت عزتده کهی کزلو شهاداد اولدم

کهی معموراولوبن وصل ایله اباد اولدم
یقلوب که غم هجران ایله ناشاد اولدم

حضر ایله همدم اولوب قابل ارشاد اولدم
جان ودلدن نه‌که دیرلرایسه منقاد اولدم

کهی همراه اولوب اقطاب واوتاداولدم
نیجه دم کشف کراماتایله معتاد اولدم
شرف زهد ایله که اشرف اباد اولدم
شدت نفس ایله که برترشداد اولدم
نفس بدخواهمی اولدرمکه جلاد اولدم
جکرم زخمنه سلمان کبی قصاب اولدم
کهی ملالر ایله زمرهٔ اشهاد اولدم
کهی اوباش وقمارباز ایله نراد اولدم
کهی سمارلق ایدوبن کهی شیاد اولدم
کرچه کیم اوقومه‌ده یازمه‌ده استاداولدم

(یازمامش قاضیٔ کشاف جریر طبری)
(خبرم یوق کوزلم کیمدن الهیم خبری)

قنده بولسم انی کیم یوقده دکل وارده‌ده یوق
عاشق زارده یوق دلبر مکاره‌ده یوق
نه فلك شش جهت وسبعهٔ سیاره‌ده یوق
حال ومستقبل واوصاغ ایله اطوارده یوق

نیك وبدده دکل اسایش دشوارده یوق
ابر باران فکن دیدهٔ اظهارده یوق
کل ایله خارده یوق باغ ایله کلزارده یوق
مصر وشام وحلب و مکه وآبارده یوق
یمن و هند و بخاراده و تاتارده یوق
اطلس وکمخه دکل درهم ودینارده یوق
کنج دکانده دکل شهر بازارده یوق
نیجه وصف ایدم انی کیم در ودیوارده یوق
کوشهٔ میکده ده خانهٔ خمارده یوق
سر بسر خیلی جهان زمرهٔ اخبارده یوق
دخی سر جمله مهاجرده وانصارده یوق
فقه وتفسیر و احادیث ایله آثارده یوق
قلب ویران «ثنائی» دل افکارده یوق
ظاهر وباطن واعیان ایله اسرارده یوق

(یازمامش قاضیٔ کشاف جریر طبری)
(خبرم یوق کوزلم کیمدن الهیم خبری)

فقرات جهاد

عسکر ارقداشلریمزك شجاعت فطریه‌لرینی تشدید وسائر بولداشلریمزك کوکللرنده ذاتاً مرکوز اولان افکار عسکریه‌لرینی تذیید ضمننده مجاهدین اسلامك مأثر سالفهٔ جهادیه‌لرندن بعض فقره‌نك چانطه‌یه درجی امرینه اطاعتی کندمجه شرف عد ایتدیکم - بر بیوك ذات طرفندن امر اولندیغندن کرك عاجزانه اوکرنه بیلدیکم فقراتی تصویر وکرکسه مطالعه کذارم اولان اومثللو موادی عیناً نقل وتحریر مجبوریتنده بولندم .

سرلوحه‌یه فقرات جهاد تعبیر ایتدیکمز ایچون (جهاد) و عباره اراسنده کراراً کچه‌جك اولان (مجاهد) لفظلرینی - لسان شریعتك تحدید ایتمش اولدیغی حدود دائره‌سنده - تعریف ایتمکله مقاله مباشرتی اولی کوردك .

جهاد ـ «اعلان کلمهٔ وحدت • اجرای احکام شریعت • استراحت ملیه • وقایهٔ شان دولت • اعماریٔ مملکت • امدادرس امت • محافظهٔ وطن • نیت خالصه‌سیله افراد ملتك الی سلاح طوتانلرندن ایجابی مقداری آدمك سلاحلنوب برارهیه کله‌رك اوز قرنداش کبی متفقاً و بر برینه مربوطاً دشمنله دوکوشمه‌لرینه» ـ تعبیر اولندیغی مثللو بو تعریفی اجرا ایدن ارلره ده «مجاهد» دینور •

غزا وجهادك فرض اولدیغی هرکسك معلومی اولمق حسبیله تکرارینه حاجت مس ایتمیه‌جکندن یالکز تعریفات سابقه ایله اکتفا ایلدك •

(١) ﴿فقرهٔ جهادیه﴾

مشهور ناپولیون بوناپارطك مصره استیلاسی زماننده درسعادتدن امداد کوندرلدیکی صره‌ده استانبولده بایراق آچان اغالردن سیم کشخانه

اوسته‌سی سیف اه اغانك آچدیغی بایراغك آلتنده طوپلنان بهادرلر ارەسنده اون سکز یاشنده حلیل اسمنده بردلی قانلی دخی قید اولنمغه کلور .

عثمانلیلرك احوال فوق‌العادەلرندن اولان تحقیق حال مادۀ مستحسنەسنی اجرا ضمننده حلیلك نەجی وکیمك نەسی اولدیغنی کندیسندن استفسار ایدرلر . حلیل ایسه « بابام عسکر ایمش غازیلکله اولمش شمدی بر والدەمله همشیرەم وانشته‌مدن بشقه کمسه‌م یوقدر » جوابنی ویرر بونك اوزرینه سرکرده سیف اه اغا « اوغلم سکا غزا فرض دکلدر سن قالده والدەکه باق » دیه جواب رد ویرنجه حلیل « باباجغم ! بنی بورایه کوندرن والدەمدر ـ هایدی اوغلم غوغا وارمش کیت سنده بر بایراق آلتنه کیر ! اویمزدن هر غوغایه ارلر کیدردی شمدی نوبت سکا کلدی . کیت ! بنی دوشونمه بن کندم چالیشورم اللهدە بکا امداد ایدر ذاتاً انشته‌کده وار بکا باقار سن کیت ! اللهك امرینی

یرینه کتور - دیدیده کلدم » جواب مردانه‌سیله قارشولدیغندن قبول اولنور فقط ینه ال‌التندن صحیحاً والده‌سنك حسن رضاسی اولوب اولمدیغی تحقیق اولنه‌رق کیفیتك صحتی تبین ایدنجه هرکس حلیلی آلقشلر .

برارالق حلیل او ینه کلوب والده‌سنك النی اوپه‌رك « اناجغم ! اللهك عنایتیله سنك حسن تربیه‌کله بو بویه کلدم . الحمد اه عسکرده اولدم . یارین او بر کون کیده‌جکز . دها براز نصیحت ایت ! » دیر والده‌سی ایسه اوغلنك آلنندن اوپه‌رك کمال متانتله « اویله ایسه ارقه‌مدن کل » دیوب اوك الك اوست قاتنده حلیلك بو یاشنه کلنجه‌یه قدر کیرمامش اولدیغی بر اوطه‌یی آچوب ایچرویه صوقار .

اوطه‌نك درت دیواری محاربه دبویی کبی بر طرفنده قلیج طبانجه پلاصقه سلاحلق دیکر طرفنده عثمانلی آتلر ینه مخصوص آت طاقمی قهرمان

کسوه‌سندن معدود باجاقلری مشین قابلی پوطور و بر بهادر جامه‌دانی ایله مزین ایدی .... او والده‌ٔ غیوره سردارلر اغزندن چیقار کبی ـ « اولادم ! بوسلاحلر بوالبسه‌لر رحمتلی باباکك بوطاقلرده‌بندیکی آتك ایدی . عمرکده یدی کره غوغایه کتـدی کندیسنك بونلرك وملتك ناموسنی محافظه ایدرك غازی کلدی . اولمزدن اول بورایه کندی آصدی . ـ اوغلم حلیله صاقله ـ . دیه وصیت ایتدی ... ایشته زمانی کلدی . بونلر سنکدر آل کی ! شو چقینده غالبا یوز قدر آلتون وار . اونلر یده کمر ینه قوی ! باشك صیقیلورسه . ارقداشلرندن محتاج قالان اولورسه صرف ایت ! » ـ نطق عالیهمتانه‌سیله اوغلنی کیدیرر قوشادر وایرتسی کونی آلتنه کوزلجه برده آت چکر .

حلیلك یوله چیقمسنه برایکی ساعت قاله‌رق اوطه‌سنه آلوب قزینی ده چاغروب دیرکه ـ « جکر کوشه‌م ! جناب حق سنی بزه باغشلدیغی زمان

چوق یشار و بزی محافظه ایدن بهادرلردن اولور دیەرك ایچرودن بن طیشارودن بابالك چالیشه چالیشه اللهك عنایتیله سنی بو بویه کتوردك . مرادیمز شمدی حاصل اولەجق . سن غوغایه کتدیکنده هم اللهك رضاسنی تحصیل هم پدرینك روحنی شاد همده بنم قلبمی ممنون ایدەجکسك . . . هایدی یاوروم کیت ! الله بدنکه صحت قلبکه شجاعت احسان ایلسون . امزدیکم سودی واناالق حقنی حلال ایتمه‌مى ایسترسەك سو یلیەجکم سوزلرله عمل ایدەسك !

ارسلانم ! نرەده اولورسەك اول نمازینی نیازینی مسلمانلیغك احکامنی اجرایه هرشیدن زیاده چالش . عسکرەده یانمده اولدیغك وقتلر کبی تربیەلی کز . ناموس ایمانیەکه اعتبار عسکریەکه لکه کتورەجك ایشلرده بولنمه . کرك یوجیلغنده کرك قوناق یرلرنده صقین کمسەیه ضرر ایتمه . دشمنه بیله عدالت ایت . دیمزك امر ایتدیکی شیلردن بشقه بر ایشده

بولنمه .... عثمانليلغني هر يرده كوستر ....
غوغايه باشلديغك زمان كويا دشمن بر مسلمان خاتوني
اسير ايتمش اوده بن ايشم كبي انتقام آلمغه واو خاتوني
قورتارمغه چاليش ! ... كچن كون واعظدن
ايشتدم ـ مغربده بر مسلمان خاتوني كافرلر اسير
ايتسه‌لر مشرقده‌كي مسلمانلر قورتاروب اهلنه تسليم
ايتمك ايچون غزا واجب اولورمش ـ ....

ايكي كوزم ! صقين شيطانك اغواسنه الدانوبده غوغادن قاچه‌يم ديمه ! اولومدن هيچ قورقمه . محاربه‌ده اولورسه‌ك شهيد اولورسك اخرتده بكاده شفاعت ايدرسك . رحمتلي بابالك يدي كره غوغايه كتدي هيچ برنده اولمدي . نهايت اوكده جان ويردي اولوركن ـ آه شهيد اوله‌مدم ـ ديه‌رك كوزيني قپادي .

اولادم ! الله كوسترمسون بوزغنلق اولسه بيله قاچه هركس نره‌يه كيدرسه سنده اوراده بولك . الاهك عنايتي يتشور ينه غلبه چالارسكز . سندن

اومدیغم غیرتدر بر یرده بولنورمده غوغادن مکتوبلر
کلمش دشمن بوزلمش انتقام آلنمش دیه عالمك
اولادلرندن خبر ایشیدرسه‌م - بنم اوغلمدن خبر
یوق الحمدلله شهید اولمش - دیمکله افتخار ایتمکی
ایسترم . یوقسه بن اولقردیلرله سو ینوب طورركن
قادینك بری - « وای سنك باشکه ! سن قاریدن
طوغان اوغلاندن جسورلقمی مأمول ایدرسك ؟
اوغلم مکتوبنك کنار ینه یازمش سنك اوغلك
غوغادن قاچمش » - دیه‌جك اولورسه اوآنده‌یورکه
اینر اولورم . شاید صاغ قالسه‌م بیله سکا قپویی
آچام - کیت سن نامحرمسك - دیه اودن
قوغارم . حقلریمی حرام ایدرم . هایدی اوغلم
کوره‌یم سنی « یا غازی یا شهید » . هایدی یاورم
هایدی ارسلانم » دیه‌رك اننهدن کوزلرندن اوپر
درحال همشیره‌سی دخی سوزه باشلیه‌رق « قرنداشم !
انامزك نصیحتلرینی دکله‌دك یا ؟ هیسیده آلتون
کوپه کبیدر . قولاغنده پك قیمتلی طوت . . .

بن ده سندن بیوك اولدیغم ایچون بر ایکی شیء سویلیه یم. اونلره ده قولاق ویر.

سرکیلی قرداشم! محقق بیلکه غوغا میدانی براقوبده قاچارسه‌ك دشمن سندن اول اویمزه کلور. بز سنك عرضك ناموسکز. اکر قاچارسه‌ك سن بزی اونلره تسلیم ایتمش اولورسك. عرض و ناموسنك یاننه دشمنی دعوت ایدوبده کندیسی صاوشان ارکك اولمقدن ایسه کنج یاشنده یره یاتسون ... کیتده بز سنك سلاحك سایه‌سنده اویمزده راحت ایده‌لم. دشمن قورقوسندن امین اوله‌لم. هایدی اللهك یاردیمی سنکله اولسون. یوری بنم ارسلان قرداشم. آبلا کده سنك قربانك اولسون » دیوب بو ده آلنندن خلیل اونلرك اللرینی اوپه‌رك اودن چیقاریرلر.

خلیل مصره کیدوب شان عثمانیه‌یه لایق اوله‌جق وجهله وظیفهٔ جهادی اجرا ورتبهٔ غزاوتی احراز ایدرك منصوراً خانه‌سنه عودت ایدر.

﴿ دیکر ﴾

ینه مصره امداد ایچون کیدن برفرقهٔ مجاهدین میانه‌سنده‌الندهٔ برجوبدن اغزنده عقلنده‌فکرنده‌اللهدن بشقه وردوسلاحی اولمیان «ابدال‌موسی» ایله اوکنه کلان اکلنور واکثریا ابراهیم نامنده زنکین برمجاهد موسی‌یی هم بسلر همده شقالشور ایدی .

برکون راکب اولدقلری کمینك مصر سواحلنه تقربنی کوردکلرنده ابراهیم بك « اا ای موسی ! ایشته قره کوروندی . چیقار چیقمز غوغایه باشلیه‌جغز . سن نه یاپاجقسك ؟ نه سلاحك وار نه‌ده جسارتك» دیوب برلطیفه ایدر موسی‌ایسه « بکم ! سلاحم یوقسه اللهم وار . جسور کوستره‌جك البسه‌م یوقسه ارسلان یورکم وار . هله او کونی کوره‌لده بنم ایچون سلاحده اللهدر جسارتده الله » کلماتیله مقابله ایدر وفقط بکك بولقردیسی یورکنه درد اولور .

او فرقهٔ مجاهدین میانه‌سنده اصل مجاهد فی سبیل اه القابنه موسی دن بشقه‌سی لایق اولمدیغندن حقیقة او شرفلی اسمك مظهری اولمشدر.

نصل اولسونکه؟ کمیلری ساحله یناشوبده عسکر چیقمغه دشمن کورنمکه باشلینجه او مجاهد فی سبیل اه جوبنی اوموزلر. وکلهٔ طیبهٔ ﴿ لا اله الا الله ﴾ ایله دشمنی قارشولار.

ایچه ایلرولدکدنصکره دشمنك سواری قره غوللرینه راست کله‌رك ایچندن بریسی موسی‌یه حمله ایتمکده ایکن موسی — یا مدد الله — دیه قفاسنه برجوب ایندیروب طوزکبی ایدر ودرحال سلاحلرینی بلنه طاقه‌رق آتنی آلتنه چکه‌رك ارقداشلری یانه کیدوب ابراهیم بکه خطاباً «کوردکی بکم؟ الله نه یارمش؟! ایشته بنی سندن ایی ایتدی. سن یایاسك بن آتلی. سن دها دشمنی کورمه‌دن بن غازی اولدم. هایدی بقالم؟ سنکده جسارتنی سلاحلرینك قوتنی کوره‌لم؟» دیر و ال

برلکیله محاربه‌یه شروع ایدرلر ·

موسی هم محاربه‌جه اولان وظائفنی اجرا و همده ارالقده ارقداشلرینك حاللرینه خصوصیله ابراهیم بکك احوالنه دقت ایدرك ازاجق کوشکلك کوره‌جك اولورسه « جسور بکلر! کوشلی پشتولی · صرمه‌لی سلاحلقلی · آلتونلی قلیجلی اغالر! نه اولیورسکز؟ هایدی بقایم؟ ایشته ابدال موسی الك ایلریده » دیه‌رك تحریك حیثیله مجاهدینی تحریص ایدر واو محاربه‌نك قزانلمسنه وجودی عنایت باری نوعندن برواسطهٔ مخصوصه عد اولنور·

ـ فقره‌نك کچوکلکی جناب حقه ربط قلبك بیوکلکنی کوستردیکندن انتخابنده خطا ایتمامش اولورز ظن ایدرم ـ

﴿ دیکر ﴾

خلافت جناب صدیقده سیف‌الله خالدابن‌ولیدك ریاستیله قزانیلان (یمامه) غزاسنده ـ

اسلامده تقدم ایله افتخار ایدن و اصحاب بدر اعاظمندن - «حضرت عمار بن یاسر» میدان مبارزه‌یه چیقار ناران نازان اسلامك فخر و شرفنه دائر شعرلر اوقو یه‌رق دشمن طرفندن قارشوسنه طوره‌جق خصم ایستر. کیمسه کلمز. بر ساعت قدر میدان مبارزه‌ده بوش قالوب مقابله‌سنه کلمکه هیچ کیمسه جسارت ایده‌مدیکنی کورنجه یدنده ودیعهٔ دین اولان سیف جلادتی چکه‌رك تك باشنه آلتمش بیك کشیلك بر اردونك اوزرینه هجوم ایدر.

قارشوسنه هرکیم راست کلورسه بر ضربه‌ده ایکی پارچه ایدرك بر ایکی ساعت قدر حمله‌سنه تصادف ایدن صفلرده اوغراشور. حتی دشمن طرفندن مبارك باشنه بر قلیج طوقنمش و آنك تأثیریله باشینك دریسی قولاقلرینه قدر اینمش اولدیغندن شدتلی بر زخم موجود ایکن ینه ایکی ساعت دها محاربه‌ده دوام ایدر نهایت -

حسابسز دنیله‌جك قدر - دشمن اتلافنه موفق اولدقدن صکره منصوراً اسلام اردوسنه عودت ایدر ... دیو تاریخلر متفقاً وموثوقاً بیان ایلرلر .

﴿ دیکر ﴾

میانهٔ مجاهدینده ظهور ایدن فداکارلرك ترجمهٔ حاللری اونودلمیوب کاشنسرای مدفنلرنده یاتدقجه نامرلری دخی صحائف اثارده باقی قالمسی التزامنه مبنی « کوزلوه محاربه‌سنده » ابراز شجاعت ایدن بر ایکی ذاتك ترجمهٔ حاللرینی طوپجی قائممقاملرندن علی رضا بك طغارجغه درج ایتدرمش ایدی ،

بویله برفقره‌نك چانطه‌یه اولان مناسبات کلیه‌سی جهتیله عیناً نقلی - هم چانطه‌نك بو جزؤی تزیین اولنمق هم وقعه‌ده حاللری ترجمه اولنان ذواتك روحلرینه چانطه قارئلری طرفندن دخی رحمت اوقونمق کبی محاسناتی جامع اولدیغندن - تنسیب اولندی .

﴿كوزلوه محاربه‌سی﴾

هجرتك بيك ايكيوز يتمش سنه‌سی كانون اولنك اوچنجی كونی شامده وفات ايدن مشير احمد پاشا قوماندا‌سيله اوتوز طابور پياده والتمش قطعه سواری بلوكی عثمانلی وفرانسز وانكليز كميلرينه راكباً وارنه‌دن حركت ودردنجی كونی كوزلوه‌يه مواصلت ايدرلر .

عساكر عثمانيه‌نك ورودينی متعاقب محل مذكورده بولنان روسيه‌لو بلامحاربه رجعته مجبور اولور . فقط اسلام اهاليسيله بر مقدار يهودی قالور .

عساكر عثمانيه صندالرله قره‌يه چيقوب اصولی وجهله چادرلر آلتنه وابنيه‌لره يرلشورلر . روسيه‌لو ارتق عودت ايتمز افكاريله لزوم كورينان استحكامه پك اهميت و يرلميوب يالكز بر قاچ قطعه طابيه ايله شهرك اطرافنه اوفق برخندق آچارلر .

عساكر عثمانيه‌دن بشقه ايكی قطعه طوپ ايله

ایکی بلوك فرانسز پیاده‌سی بولنور ٠

سنهٔ مذکوره شباطنك ایکنجی کونی ـ اردونك احوالنی تفتیش ضمننده ـ سردار اکرم عمر پاشا کلوب استحکاملری ضعیف برحالده بولندیغنه تأسفله برابر بونلره برکون‌اول تقویت ویرلمسنی امر واراده ایدر واوکون عملیاته باشلادیر ٠

مشارالیهك وصولنك اوچنجی یعنی شباطك بشنجی جمعه ایرتسی کیجه‌سی ساعت یدی‌قرارلرنده بغتةً روسیه‌لونك کلدیکی خبر النمسیله طوپجیلر طوپ باشنه و پیاده‌لر موقع تعبیه‌لرینه کلوب صباح نمازینه قدر بکلنور فقط روسیه طرفندن اغز اوتو بیله قالدیرلمز ٠ وقت فجرده طقسان پاره طوپی تخمیناً اوچیوز ارشون قدر آچیق اوله‌رق طابیه‌لری مقابلنه وضع وهرطوپك طرفیننه خندقلر حفر ایله درونلرینه دردر ششخانه نفری قونلمش اولدیغی حالده مشاهده اولنور ٠ و سائر قرق طابور پیاده ایله اون آلای سواری بونلرك تخمیناً

یوز یکرمی آدیم کیروسنده صف حرب نظامنده بولنور .

ذکر اولنان پیاده وسواری آتشه باشلامامش وفقط طرفیندن انداخت اولنان طوپلرك صداسی وکله‌لرك ـ کمال سرعتندن هوایی یاردقچه حاصل اولان ـ اوازی دهشت ویره‌جك برده وعثمانلی عسکرلری ـ او محاربه‌ده ـ او آنه دکین بر آتش کورمدیکی حالده قبوس وکلله‌لر انسانلرك بارکیرلرك باشنی قولنی بجاغنی وجودلرندن آیروب کتدکچه وپاطلق اوزره طپه‌سی یانان قبوسلره بارکیرلر آجی آجی کشنه‌یه‌رك قولاقلرینی دکدکچه ومبوز یقه‌لر .

ای وطن پرور ینه کل غیرته
آل همان شمشیری دست همته
چونکه فرض اولمش غزا بوملته
نقرات
جانمز اولسون فدا بودولته
جانمز اولسون فدا بو ملته

نوالده جنك هوالرینی ترنم ایتدکجه نفرات عسکریه
بربرلرینه « همشهری ! شو کوردیکمز حال
کوچکدن بابالریمزك حکایه ایتدکاری شیلر ایمش
ان شا اه بزده اولادلریمزه حکایه ایدرز » دیرلر
ایدی .

حتی اویله نقل ایدرلرکه خاصه طوپجی ردیف
بلوکی نفراتندن اسپارته‌لی قوجه خلیله بر قبوس
پارچه‌سی اصابت ایدرك بغرصقلرینی طیشارویه
دوکدیکی صره‌ده برالیله بغرصقلرینی طوپلار
ودیکر الیله همشهریسنی چاغروب قوینندن برتفنك
قورشونی چیقارر .

« همشهری بابامی اسکی موسقوف محاربه‌سنده
بوقورشون شهید ایتمش ویادکار اوله‌رق ارقداشیله
بکا کوندرمش ایدی . شمدی شو بنم شهادتمه
سبب اولان وکندن قائمله بویانان قبوس پارچه‌سنی
یقامقسزین بوقورشون ایله برابر سن صاغ قالوبده
مملکته کیدرسه‌ك اوغلمه ویر . بن نصلکه بری ایکی

ایلدمسه اوده ایکی‌یی اوچ ایلمسنی سویله » دیوب تسلیم روح ایلر - رحمة الله علیه -

ایشته او قاره عبالی قره عثمانلولر مسلمانلرك دوکونی عسکرلرك بیرامی بوکوندر دیو فریاد ایدرك کوپورمش ارسلان کبی طوپ باشنده اوغراشور وهر برآنده اصلا تلاش ایتمیوب مرمینك محور لایقنده ایش کوروب کورمدیکنه دقت ایدرك چالیشورلر ایدی .

اوجسور... اوغیور... عثمانلو عسکرلری کویا کویك خارجنده اولو اغاج التنده نشانلیسنك آتدیغی المایه کوکس طوتارجه‌سنه روسیه‌لونك طولو کبی یاغدردیغی کله‌لره محبت دین وملتله تقویت واستحکام ویرمش اولدیغی ایمان تخته‌سنی کره‌رك مقاومت ایلر ایدی .

بر طرفدن دخی شهرك اوکنده بولنان بکلك کمیلردن شهر مذکور اوزرندن آشیره‌رق یوکسك قبوس انداختیله دشمنه ایراث خسار ایدرلر ایدی .

حاصلی بویله درت بچق ساعت طوپ محاربه‌سی امتداد ایدوب بزم پیاده‌لرك آتشنه احتیاج قالمدیغی کبی روسیه پیاده و سواریسی دخی وضعیت سابقه‌لری اوزره بولنوب چاقق اوینادەمامشلردر .

بوصورتله محاربه‌یه نتیجه ویریله‌میه‌جکی اکلاشیلنجه خاصه ردیف طوپچی بیکباشیسی دلی حسن اغا قوماندەسنده بولنان بطریه‌لری آلوب طابیه‌نك خارجنه چیقارق دشمنی یان طرفدن اورمغه و برکله ایله بر قاچ یوز کشی تلف ایتمکه ودشمن طوپلرینی ضرب ایتمکه باشلر .

بونك آتشنی تعطیل ایتمك آرزوسیله صاغ طرفده بولنان یهودی مزارلغندن اوچ دفعه سواری الایی هجوم ایلرسه‌ده بزم دلی حسن اغا اویله ایاق پاتردیسنه پاپوش براقور طاقمدن اولمدیغندن همان طوپلرك اغزینی مهاجم طرفنه چویروب و پیشرو ایله طولدیروب تمام دشمن سکسان یوز آدیم قالنجه

بطریه‌لرك تك طو پلرینه و بعده چفت طو پلرینه
آتش ویره‌رك و برطرفدن صو قپوسنده و سپر
ارقه‌سنده بولنان پیاده برال طابور آتش ایلیه‌رك
وبزم سواری الایی باش کوستره‌رك دشمن منهزم
وپریشان اولور چیقار کیدر . کیدر اما بزم دلی
حسن اغانکده بطریه‌لری بطریه‌لقدن چیقار چونکه
اویله اون ایکی پاره طوپله طقسان قطعه طوپك
آچیقدن آچیغه قارشوسنده بولنیش خیلیجه جسارت
وغیرته متوقف بولندیغندن طوپلرك کیمنك دنکلی
قیرلمش وکیمنك تکرلکی طاغلمش کیمنك قونداغی
پاره‌لنمش اولمغله حاصلی صاغلم اوله‌رق یالکز ایکی
قطعه طوپ ایله طوپی طقوز نفر ویوز باشی
احمد اغا ایله بیکباشی دلی حسن اغادن بشقه کمسه
قالمز .

حال بویله ایکن بزم دلی حسن اغا ایشی براقیوب
طوپك خدماتنه لازم کلان نفراتك آزالدیغنی کورنجه
طوماری یوز باشی‌یه ویروب کندوسی نشانه یاتوب

شاشرمیه‌رق « عسکرلر اولادلر ایشته ارقداشلریمز باشسز بجاقسز شهید اولدی . مرتبه‌لرینی بولدیلر . چالیشه‌لم غیرت ایده‌لم » دیو نفرات عسکری‌یه شوق وغیرت ویره‌رك والنده یالین قلیج فریل فریل دونه‌رك ابراز شجاعت ایتمکده ایکن برده یوز باشی احمد اغانك باشنه برکله اصابت ایدرك پاره‌لنمش قارپوز کبی یره دوشدیکنی کورنجه عسکره خطاباً « ارقداشلر ایشته احمد اغاده کیتدی . نه طوریورسکز بزده اوله‌دن دشمنه برکله دها اتالم » دیو برحال شجاعت اطوارله چالیشورجبالارکن حقیقة بو محاربه مومی الیه حسن اغانك اقدام وغیرتیله قزانلمش اولدیغنی مرحوم سردار اکرم دخی تصدیق ایدر . وحتی بعد المحاربه دردنجی رتبه‌دن برقطعه مجیدی نشان ذیشانی ویردیکی کبی مشارالیه ایله برلکده کالان فرانسز جنرالی رفاقتنده بولنان برمیرالایك کوکسنده‌کی لژیون دونور نشانی الـه‌رق الیله حسن اغانك کوکسنه تعلیق ایلر .

اوارالق ایکنجی اردو طوپجیلرندن فجی طابیه‌سنده بولنان آیدنلی نشانجی مصطفی چاوشه مرحوم سردار اکرم « چاوش ! شو دشمن طوپلرینك ارقه‌سنده کزن فیطونه برطوپ آت» دیو امر ویرمسیله مرقوم چاوش طوپك قونداغنه اوزانه‌رق وایستدیکی کبی بر نشان آله‌رق انداخت ایلدکده ذکر اولنان فیطونك اوك تکرلکارینه مرمی اصابت ایدرك قارمه قاریشق ایتمش وفقط درونده بولنان قوماندانه بر ضرری طوقنمیه‌رق صاوشوب کیتمشدر .

مرقوم چاوشه نشانجیلق عنوانی سردار مشارالیه اوراده تسمیه ایدرك وجیبنده بولنان آلتون کیسه‌سنی نشانجی مصطفی چاوشك آووجنه دوکه‌رك التفات بیورمشدر .

بو هنکامده دشمنك طوپلری خراب اولوب ارتق برایش بجره‌میه‌جکنی اکلایجه اوچبیك بشیوز قدر تلفات براقه‌رق رجعته مجبور اولور .

وم مذكورده هوا غايت سرت وز يادەسيله صغوق اولديغندن اوكيجه اردوم‌مركزينه اولاشه‌ميوب اون بش بيك قدر روسيه عسكرينك صغوقدن طونديغى متواتردر .

بو محاربهٔ جسيمه‌دن صكره كوزلوه‌يه مصر وفرانسز عسكرلرى كلمش ايسه‌لرده روسيه‌لو بوآتشى يدكدن صكره مصالحه اولنجه‌يه قدر او طرفلره اوغرايه‌مامشدر . لكن بر قاچ ساعت مسافه‌ده بولنان طاغ تپه‌لرنده سوارى قره‌غوللرى كورينوب اوزرلرينه وارلدقجه قاچارلر وكيرويه چكلدكجه اسكى نقطه‌لرينى طوتارلر ايدى .

نتيجهٔ كلام بو محاربه باشليجه دلى حسن اغانك جسارت وغيرتيله قزانلديغندن مجملا ترجمهٔ حالنى يازمق مناسب كورلدى .

حسن اغا سيواسه تابع دلكلى طاش قريه‌سنده اون طقوز تاريخنده تولد ايدوب اوتوزدرت سنه‌سى يكيچريلرك يكرمى يدنجى بلوكنه دخالت ايتمش

ونظامك بدايتنه دكين يدى قلهده موجيلق صنعتيله اشغال ايلمش اولديغندن بعضيلرى كندوسنه موجى حسن اغا ديرلر ايدى ٠

بعده نظامك كشادنده خاصه طوپجيسنه نفر يازيلوب وفاتنه قدر دولت عليهنك كافهٔ محاربهلرنده بولنمش وجملهسنده بو يولده ابراز صداقت ايلمشدر ٠

مومى اليه وقت و زمانى كلدكجه رفته رفته ترفيع رتبه ايدرك بيكباشيلق رتبهسنى احراز ايليوب يتمش درت تاريخنده تقاعدلكنى استدعا ايدر ٠ فرمانى دخى چيقار ٠ فقط حسن اغانك جسارتى دولت وملتـه اولان صداقت وخدمتى جملهنك معلومى اولديغندن تقاعدلكنى استدعا ايدن حسن اغا بزم دلى حسن اغا اولديغى اوزمانكى سرعسكرك معلومى اولمغله فرمانى الندن آلنوب كندوسنه قائممقاملق رتبهسى توجيه اولنهجغى افاده اولنمش ايسهده « بن ارتق اختيار اولدم دولت وملته لايق ايش كورهمم ايفاى وظيفه ايدهمم حيا ايدرم بنى

بوندن عفو ایدرسه‌کز بیوك مكافات ایتمش اولورسکز »
سوزی اوزرینه اولنجه‌یه قدر رتبه‌سنه مخصوص
معاش و تعییناتنی المق شرطیله فوق العاده اوله‌رق
خانه‌سنده راحت ایتمسی اراده بیوریلور .

حتی مسئلهٔ فاجعه‌دنصکره اوروپادن استانبوله
کلان انکلیز سیاحلری سلیمیه قشله‌سنی کزدکاری
صره‌ده مومی‌الیه حسن اغایی سؤال ایدرلرمش .

فؤاد پاشا مرحوم صدراعظملغی زماننده
مومی الیه دلی حسن اغایی ساحلخانه‌سنه دعوتله
بك چوق التفاتلر ایتمش وفرانسه‌دن الدیغی نشانی
سؤال ایدنجه پاره کیسه‌سندن چیقاروب مشارالیهه
کوسترمشدر . مشار الیهك « فرانسه‌ده بو نشان
بك بیوکدر نیچون کوکسکزه طاقمیورسکز » سؤالنه
« بن دولت وملت سایه‌سنده وجودمك طقوز یرینه
نشان طاقدم بویله خارجا تعلیق اولنه‌جق نشان ایله
افتخار ایتمم » جوابنی ویرمشدر .

ایشته بزم دلی حسن اغانك ترجمهٔ حالی بوندن

عبارت اولوب طبیعتی دخی غایت شن ولا ابال اولدیغندن یوم مذکورده مرحوم فؤاد پاشانك «حسن اغا ! کل سنی قائمقام ایدەلم» سوزینه «حسنك کوکسی چنکانه کوروکی کبی فوصله دقدنصکره‌می تکلیف ایدرسکز ؟ او بوندن یکرمی بش سنه اول‌لری لازمدی . شمدی بن عسکرلك سایه‌سنده ایکی خاصه قزاندمکه بوکا عسکرلك ایتمیان موفق اولەمز . بریسی خانه‌مه خرسز کیرمز . دیکریده ایاغمی کوپك قاپمز» دیه لطیفه یوللو بر جواب ویرر سویلدیکی سوزلرك اسبابی سؤال اولنجه «خانه‌مه خرسز کیرمدیکنك سببی اوکسورکدن صباحه قدر اویویه‌مامکه وقت بولو بده خرسز کیرسون . ایاغمی کوپك قاپمدیغنك سببیده دکنکسز کزممکه قاپسون» دیمشدر . بوسوزلر فؤاد پاشا مرحومك ذوقنه کیدوب الندن طوته‌رق پك چوق التفات ایتمش وسکسان سکز سنه‌سی اواخرنده صماتیه‌ده واقع خانه‌سنده ارتحال بیورمشدر – رحمة الله علیه –

(نظم)

بو شجاعت تخمن ملته انلر اکدی
ساحهٔ حرب نشان طاشنی بونلر دکدی

﴿ دیکر ﴾

مسئلهٔ زانلهده الك اول وقوعبولان محاربهده ابراز مآثر شجاعت ایدن ذوات ارهسنده محبوب اغا اسمنده بر یوزباشی وارایدیکه فقرهیی تصویر ایچون یالکز انك ترجمهٔ حالنی یازمق کافیدر .

ترجمهٔ حالنی یازهجغمز ذات الحق فتوت وحمیت وشجاعت . دینیلا خصائل مقبولهٔ انسانیهنك جملهسنی بر صورت مکملهده جمع ایتمش واشبو خصائل حمیدهنك اثار فعلیهسنی میدانه چیقارمغه بولندیغی (عسکرلك) صفت جلیلهسی بر واسطهٔ حقیقی اولمشدر .

بوحمیتلی ذات عن اصل اناطولی طرفندن اولوب سن رشده واصل اولدیغی آنده سلك جلیل

عسكری یه دخالت ایدرك عمرنك بر قسم اعظمنی خدمت جلیله مذكوره‌ده امرار ایاش وقونیه وقعه‌سنده نظام جدید نفراتی میانده ابراز مآثر شجاعت ایدن قهرمانلردن بولندیغی ایچون وقعهٔ مذكوره‌دن صكره اونباشیلق چاوشلق رتبه‌لرینه نائل اولمشدر . مومی‌الیه محبوب اغانك بولندیغی اوفق تفك محاربه‌لرده كوستردیكی شجاعت وبسالت فوق العاده شایان تذكیر وقوعاتدن ایسه‌ده اساس مقصد وقعه‌یی بالواسطه تصویر اولدیغندن مسئلهٔ زائله‌ده روسجق طرفنده وقوعه كلان ایلك محاربه‌ده ابراز ایلدیكی مردانه‌كی‌یی تصویر ایده‌جكزدر .

مسئلهٔ زائله‌ده روسیه دولتیله اعلان حرب اولنه‌جغی اثنالرده حدوده سوق اولنان عساكرشاهانه ارەسنده محبوب اغانك یوز باشیلقله منسوب اولدیغی طابورده روسجق موقعنده بولنمش ایدی .

طابورلرك رأس حدوده حین سوقنده یوز باشی محبوب اغا براز اختیارجه اولمسندن ناشی طابوریله

كوندرلمامك استنلمش ايسه ده محبوب اغا ذاتاً وجودینی
عسکرلکه وقف ایتمش ودشمنله محاربه ایدرك وطن
وملت اوغورنده فدای جانی جانه منت عـد ایدر
قهرمانلردن اولوب صحیحا مرداوغلی مرد اولدیغندن
سننك چکنلکی وجدانك ویرمش اولدیغی حکم
قطعی یه مانع اوله‌مدیغنـدن قوماندانك حضور ینه
چیقوب « بنی عسکرمله کوندرمك استمیورمشسکز
وسنمك چکنلکنی بوکا سبب کوستریورمشسکز ؟
بك أعلا ! بنم عالمده الك مقدس بیلدیکم وظیفه‌نك
أجراسنده قصور ایده‌جکمه نه دلیل ایله حکم ایدییورسکز ؟
بن عسکر اوله‌لی اوتوز بش سنه‌یی چکیور . سکزه
کیردیکم کوندنبری کوکلمده بر ایدن برآرزویه هنوز
نائل اوله‌مدم . بو سفر شاهد امیدمك کوزلر ینه
عرض دیدار ایتمسی سببلری اشته میدانه چیقدی .
بنم کبی وطن وملتی اوغورنده پادشاه یولنده فدای
جان ایتمکی کوزه الدیران اسکی بر عسکر ضابطنی
بو شرفدن محروم ایتمکمی استیورسکز ؟ بنی دولت

بوكونه قدر بسيله‌دی . نه ايچون ؟ انجق بويله
بر كون ايچون دكلی ؟ اكر دولتمك بكا يديردیكی
اككك حقنی اوده‌مزايسم بنم مردلكمه عثمانليلغمه
يازق دكلی ؟

شوراسنيده بيليكزكه اكر بنی مطلقا عسكرارقداشلرمدن
نفراولادلرمدن آييرمق ايستر ايسه‌كز ؟ بوممكن اولەمز .
عسكردن چيقاريلور ايسه‌مده بر تك طبانجه تدارك
ايدرك ينه دشمنله محاربه‌يه كيدرم ارقداشلرمله ينه
برلكده بولنورم . فقط دولتك بر يوزباشيسنی بوحالده
ميدان محاربه‌يه كوندرمك شانكزه ياقيشور ايسه
ياپيكز » يوللو كمال متانتله سويلديكی سوزلر قوماندان
پاشايه تأثير ايتمكله محبوب اغايه تلطيف ايله برچوق
لقرديلردن صكره كندی عسكريله برلكده روسچقه
كيتمسنه مساعده ايلمشدر .

محبوب اغا بو ارزوسنه نائل اولدقدن صكره
اصل ارزوی حقيقيسنه مظهراولمق اسبابنی هروقت
ارامقدن كيرو طورمز ايدی . هر شيدن زياده

جانی صیقان شی روسجقـده اوطورمسی اولوب اختیاربنی الندن الان منظره ایسه دشمن قره‌غوللرینك قارشو یاقه‌ده بلا پروا گزمه‌لری ایدی ·

بوتهلکه‌لی کونلرده روسجق قلعه‌سندن کیجه‌نك ساعت ایکیسندن صکره بر (وارده) طوپی آتلمق عادت اولدیغندن اتیلان طوپك کله‌سی روسجغك قارشوسنه تصادف ایدن (برکوی) قریه‌سنك میدانه ودشمنك جمعیتگاه اتخاذ ایتدیکی محله قـدر وارر ایدی ·

محبوب اغا یاتسو نمازینی ادادن صکره مطلقا برج اوستنه چیقوب طوپك اتلدیغنی سیر ایدرك نشئه‌یاب اولملی ایدی · حتی بعض کره طوپی اتانلره « جانم شو طوپی دشمنك جبخانه‌سنه طوغری نشان الکده جبخانه‌سـنی یاقلك بوراده برآتش آکلنجـه‌سی سـیر ایده‌لم » دیر ایدی اعلان حربی متعاقب (برکویده) بولنـان دشمن عسـکرینك مقدارینی کشف ایچون قارشویه عسکر کچورلمسی مذاکره‌سنه کیریشلدی محبوب اغا ایسه کندی طابورینك کچورلمسی تمنی‌یه باشلدی

نه فائده‌که و یریلان قرار اوزرینه ردیف برنجی آلاینك بر طابوری چکمك ایجاب ایتدیکندن محبوب اغا اولقدر مأیوس اولدیکه حدتندن چاتلامق درجه‌لرینه کلدی . اکر (نظام عسکری) دینیلان کیفیتی لایقیله بیلسه و نظامه کمال انقیاد ایلسه ایدی مومی الیهك چکه‌جك طابورله برلکده چکه‌جکنده هیچ شبهه یوق ایدی . برصباح وقتی ایدیکه عموم عسکر سلاح باشنه اوله‌رق و مکتب طلبه‌لری آمین‌خوان اولدیغی حالده برنجی طابورك بلوکلری صره‌سیله قایقلره ارکاباً قارشویه چکورلدیکی حالده محبوب اغانك نکاه متحسرانه‌سی وایچین ایچین اغلامسنی کورنلرکده اغلامامسی قابل دکل ایدی . چکن طابوره مقابل برکویده‌کی دشمن عسکری دخی یدی سکز قدر طابورلرینی صف حرب نظامنه وضعله حرکته باشلاتدی . برارالق دیکر برنقطه‌نك الده ایدلمسی ایچون دهابربلوکله ایکی طوپك چکمسی لازم کلدی

وبو امرى الغه محبوب اغا نائل اولدى • محبوب اغا بلوكيله وايكى طوپله قارشويه كچمك امرينى آلنجه نه قدر ممنون اولديغنى وشوقندن نه طور حركتده بولنديغنى اوراده بولنوبده كورەملى ايدى • محبوب اغا درعقب بلوكنه حركت قوماندەسى ويردكدنصكره كمال متانت وسرورايله كوزلرينى سمايه ديكه‌رك جسورانه باقيشى برخيلى وقت حسرت كش دلدارى اولديغى محبوبه‌سنه ملاقى اولمغه كيدن بر عاشق صادقك حالندن وطورندن فرق اولنمز ايدى • خلاصه محبوب اغا كندى بلوكى وايكى طاغ طوپى ايله سريعاً نهرى كچه‌رك قارشو ساحلده‌كى نقطهٔ مطلوبه‌يه واصل ودرعقب طوپلرى هدف مطلوبه توجيه ايدرك كنديسندن بى خبر اولان دشمن طابورينك ياقلاشمسنه منتظر ايدى • محبوب اغا قول نظاميله ايلرولمكده اولان دشمن طابورينك مسافهٔ لازمه‌يه كلديكنى كورر كورمز ايكى طوپه بردن آتش قوماندەسنى ويرنجه ارسلان يتاغنه

اوغرامش اوکوز سوروسی کبی دشمن نه یه
اوغرادیغنی بیله میوب اوکنده بولنان اوچ بلوکی
ایلرو هجوم ایتدیرمش اولدیغندن محبوب اغانك
طوپلره ایکنجی دفعه آتش ایتدیرنجه یه قدر
کچن زمانده دشمن بلوکلری صاعقهٔ بلا کبی
یتشدکلرندن سونکوسونکویه کلنوب هرکس سنجاغنی
ابراز ایدرك کرك محبوب اغا وکرکسه نفراتی
صوك درجه یه قدر محاربه ایتمشلر وهربرنفر کندینه
مقابل کلان یدی سکز دشمنله اوغراشوب برچوق
دشمن تلف ایتدکدنصکره کندیلریده شهید اولمشلردر
محبوب اغانك النده یالین قلیج یالکز قالدیغی حالده
ینه غیرت ومتانته خلل کلمیوب محاربه ایدر ایدیکه
بومعرکه ارهسنده طوپلردن بریسی اوجه کیرویه
آشورلمش ایسه ده ایکنجیسنی کیرو کوتورمکه امکان
مساعد اولمدیغندن میدانده قالمش ایدی . محبوب
اغا بوطوپك دشمن طرفندن ضبط اولنه جغنی حس
ایتدیکی کبی اوطرفه قوشوب طوپك اوکنه یالین

قلیج برآتشپارهٔ جلات کبی دیکلمش و بیاغی دمر استحکام کبی سپر اولمش و کندیسنه مقاومت ایدنلرك جانلرینی جهنمه کوندروب طوپی دشمنه تسلیم ایتمامشدر .

کورنلرك روایتنه کوره اطرافدن امداد کلوبده دشمن بوزیلنجه یه قدر تك باشنه طوپی مدافعه ایدرك تقربه سعی ایدن دشمنلر زنجیردن قورتلمش آیی کبی هجوم ایدرلرکن خوموردانه رق عودت ایتدکدن بشقه بر ایش کوره مزلردی . اك نهایت هجوم ایدن بر دشمنی دخی قلجیله ایکی بچدکدنصکره عودت ایلیه رك عسکره قارشو « ای یولداشلر جناب حقه شکر اولسون که قرق یلدنبری ارزو ایتدیکم شرفه بنی بوکون نائل ایلدی . شو قلجمله اون قدر دشمنك جانی جهنمه کوندردم . بوندنصکره اولورایسم غم یم . » خطابنی ایتمش وبو اوفاق محاربه ده عساکر شاهانه طرفی مظفر قالوب و بو مظفریت بزم محبوب افغانك شجاعت و غیرتی ایله حاصل اولدیغندن کندیسی

خستەخانەدە اولدیغی حالدە بالذات قوماندان پاشا
کلوب الندن اوپدکدنصکره سینهٔ افتخارینه
برنشان افتخار طاقش وکندیسنه اولجه ایتدیکی
معاملەدن طولایی عفو دیلەمشدر · محبوب اغا
ایسه بوارالق یارەلرینك اضطرابندن بی‌تاب‌قالدیغندن
بیچاره جوابه مقتدر اوله‌میوب برقاچ ساعت‌صکره
اول مرد جسورك روح پر فتوحی اعلای جنانه
واصل وفی سبیل اه شهید اولدیغی ایچون مطلوبی
اللی سکز یاشنده ایکن حاصل اولمشدر ·

(رحمة الله علیه)

چانطه

بشنجی جزؤ

مؤلفی

محمد رفعت

تکرار طبعی مؤلفنه راجع وهر طبعنده‌کی تمتعی

« جمعیت تدریسیهٔ اسلامیه » یه

عائد در .

برنجی دفعه اوله‌رق باب عالی جاده‌سنده قرق انبار

مطبعه‌سنده طبع اولنمشدر .

سنه

۱۲۹۱

﴿ تراجم احوال ﴾

اندلس فاتحی

موسى بن نصير

دنيايه اعلان كلمهٔ توحيد ايدرك اسلاميتی توسيع و تحكيم ايتمك و عالم انسانيته اسلاميتك تلقين ايتديكی مدنيت حقيقيه‌يی تعميم ايلمك نيت خالصه‌سيله بر ثانيه‌جك اولسون نفسلرنجه راحت ايتمكی روا كورميان خلفاء راشدين حضراتندن «فاروق اعظم» زماننده لواء الحمد شريعت • شرقاً هندستانه • شمالا قفقاسيه‌يه • جنوباً عدنه • قدر سوق اولنمش

واوزمان جغرافیاسنك مطلع اولدیغی اراضینك اوج نهایتنه یقین اولان محللره دکین ایصال ایدلمش ایکن وقوع ارتحاللری منتهای غربه رکزینه مساعده ایتمامش ایدی .

ــ اره‌لرنده قدراولدن معدوداولان ایکی ییلدیزك پارلدیسی قدر فرق کوریله‌بیلان ــ خلیفهٔ عالیلری حضرت « ذی النورین » ك اوان خلافتنده ــ شرقك چینه قدر اکمال فتوحاتیله ــ غرب طرفلرینك دخی شمس منیر اسلامیتدن اقتباس نور ایلمسی خصوصنه مراد الهیه شرفظهور ایتمکله یکرمی التی سنهٔ هجریه‌سنده ــ طرف خلیفه‌دن ــ مصروالیسی بولنان ﴿عبد الله بن سعد﴾ حضرتلری عربك فتحی ایچون مقام خلافتدن استدعای مساعده ایلدی .

حضرت عثمان (رضی الله عنه) ایسه اسعاف مطلبه عنایتله برابر فوق المأمول اشراف اصحابدن ﴿عبد الله بن عباس﴾ و ﴿عبد الله بن عمر﴾ حضراتی

کبی سرامدان مجاهدینك زیر اداره وسایهٔ لوای نصرتلرنده بر چوق مبارزك سوقیله اعانت بیوردیلر .

بوفرقهٔ معاونه‌یه ﴿ عقبة بن نافع ﴾ حضرتلری دخی علم ظفر توأمی حمایه‌سنده بولنان بر جمعیت اسلامیه ایله التحاق بیوروب هپ بردن غزایه توجیه وجههٔ عزیمت ایتدیلر .

اووقتلر طرابلس غربدن سبته بوغازینه قدر ممتد اولان اقلیمك حاکمی (جرجیز) نام حریفك قوماندا سنده بولنان یوز بیکدن زیاده عسکر ایله برنجی دفعه اوله‌رق شبیطله جوارنده چارپیشوب قرق کون قدر اوغراشدقدنصکره طرف اسلامیانده یورغنلق جانب دشمنده شاشقنلق اثرلری ظهوره کلمکله یوز طوتمش ایدی .

فرقهٔ اسلامیه مرکز خلافتدن بعید اولدقلری جهتله امدادلرینه یتیشه‌جك کسه اولمدیغی کبی امر مخابره‌دخی قطع اولنمش (جرجیز) ك ایسه هرکون

امدادینه بیکلرله عسکر کلمکده بولنمش اولدیغندن عساکر اسلام برچوق زمان مقاومتله ابراز دلیری بیوردقدنصکره بالضرور عودته مجبور اولدیلر ۰

حضرت امیرالمؤمنین ایسه امر محاربه نك انقطاعندن شبهه‌لنوب دائما اظهار بیورمقده اولدقلری کرامات علیه‌لری مأثرندن اوله‌رق مجـاهدین اسـلامیه‌نك صیقلدقلرینی کشف ایله یکیدن ابراز کرامت بیوره‌رق (عبد اه بن زبیر) حضرتلرینك ظل سیفی حمایه‌سنده برفرقهٔ معاونه کوندردیلر ۰

افریقاده حرب اوزره بولنان عساکراسلامیه‌نك همان کافه‌سی اصحاب وتابعین کرام حضراتنك مکتب جلادتلرنده تحصیل مردانکی ایتمش وبرچوغی دخی شان میدانلرنده امتحان ویرمش مجاهدیندن عبارت اولدقلرندن میدان محاربه‌یی پك قولایلقله ترك ایدر عسکرلردن اولمدقلری جهتله حرباً کاه ایلری کاه کری کیدرك خط رجعتلرینی تعبیه ایتمکله مشـغول ایکن « عبد اه بن زبیر » حضرتلری بارقهٔ ظفر کبی

میدان محاربه‌یه اریشوب درحال طرف اسلامیانده علامات ظفر مشاهده اولنه‌رق برایکی ساعتك ایچنده (چرچیز) لـُ اردوسی کاملا منهزم وکندیسی دخی «عبد اه بن زبیر» حضرتلرینك سیف شجاعتیله منعدم اولدی.

{بوغزای غراده حاصل اولان کثرت غنائم غزوات اسلامیه‌نك اوچنجی درجه‌لرندن اولوب جمله‌سی برموجب شریعت بین الغزات پایلاشلمش ورؤسای مجاهدین «عبد اه» اسمنده درت ذات عالیشاندن عبارت بولنمش اولدیغندن محاربه‌نك اسمنه بین العرب (حرب العبادله) تسمیه قلنمش ایدی}

عبداه بن زبیر حضرتلری تبشیر فتوحات‌له خاکپای خلیفه‌یه وعبد اه بن سعد حضرتلر یده ینه مصر حکومتنه عودت ایلدکلرنده ممالك مفتوحه حاکملکی دخی امیر المؤمنین جانبندن {عبد اه بن نافع} حضرتلرینه تفویض اولندی.

ممالك مفتوحه عهد خلفای راشدینك انقضاسنه

قدر لوای سعادت توحید ایله زینتبخش اولمش ایکن ارتحال جناب حیدر دنصکره بین الاسلام وقوعبولان نفاق اوزرینه فرصت بین اهانت اولنلر اجرای مرامه برزمان مساعد بولدقلری جهتله بعض یرلر اهالیسنی اغفال ایله ارتدادلرینه سبب اولدقلری کبی ملوك امویه نك ابتدای زمانلرنده ده افریقیه ممالکنی رایت اسلامیه التندن چیقارمغه موفق اولمشلر ایدی .

یالکز مصر حکومتی « عقبة بن نافع » حضرتلرینك همت عالم پسندانه سیله اسکی رونق وسعادتیله مشرف قالمش واوذات عالیشانه عارض اولان داعیهٔ اخذ انتقام تکراراً غربه عزیمتنی موجب اولمش ایدی .

فی الحقیقه تشبثلری خیلی ثمره حاصل ایدرك برچوق ممالك فتح ایله بحر محیط غربی ساحلنه قدر وارمش وایلروسنده قره اولمدیغنی اکلاینجه التنده‌کی دوه‌یی دیز قپاقلرینه قدر دکزه سوره‌رك ـ (یارب اوته‌ده قاره یوقکه کلمهٔ توحیدینی اعلا ایچون کیده‌یم) ـ

قول و جدانیسیله غیرت اسلامیه‌سنی اظهار ایتمشدی ·

فقط مؤخراً کندینه معین ظن ایتدکده اولدیغی بربر قومنك شورش واختلالی اطرافدن بر چوق دشمنك هجومی اوزرینه شهیداً ترك دیار وضبط ایتمش اولدیغی ممالکی تسلیم ید اغیار ایلدی ·

بر مدت صکره داعیهٔ اخذ انتقامه حمیت دینیه دخی منضم اوله‌رق مصر حاکمی اولان (حسن بن نعمان) بتکرار غربه سوق لشکر ایدرك (عقبة بن نافع) حضرتلرینك شهید اولدیغی یره قدر کیتمش و فقط پك از بر زمان ظرفنده افریقیه ممالکی اسکی شورش واختلال حالنی کسب ایدرك علم اسلام ظل حمایه‌سندن چیقمشدی ·

اسلامك غربجه اولان فتوحاتی بر منوال مشروح بر حال انضباطه النه‌مامش وبر زمانلر کشمکشده قالمش ایکن بنی امیه‌دن « عبد العزیز » برادری « عبد الملك بن مروان » ك زمان حکومتنده مصره

والی اولوب بلاد غربی فتحه عن صمیم القلب نیتله
موسی بن نصیری مأمور ایتمشدی .

§

موسی بن نصیر

ذاتاً یمنده اولاد عربدن اللخم قبیله‌سی سرامدانندن وتابعین کرامدن « نصیر اللخمی » حضرتلرینك مخدومیدر .

نصیر اللخمی : حضرتلری تابعین کرامك مشاهیرندن اولوب زمان جناب حیدرده شامده وحضرت معاویه‌نك نزدنده بولنمش ایدی .

وقتاکه جناب «علی» (رضی الله عنه) حضرتلریله حضرت معاویه معلوم اولان سببه مبنی بربری اوزرینه عسکر سوق ایتدیلر نصیر معاویه‌نك الك زیاده کوندردیکی سردارلرندن ایکن اردوسنه التحاق ایتمدیکی ایچون حضرت معاویه کندیسندن امتنان صورتیله سبب سؤال ایتدی . اوده { واقعا یانکزده بولندیغم ایچون سزه تبعیت لازمدر فقط

بوايشده سزه مشاركت كيجه كوندوز حمد وثناسنه بورجلى اولديغم جناب حقه قارشو كفران نعمت ديمك اولديغندن قورقارم » جوابنى ويردى ايسه ده حضرت معاويه بوسوزدن برشى اكلايه مامش كبى دها زياده ايضاحات طلب ايدنجه « بوندن زياده سويلتمه سه كز فنا اولمز بن يدمده وديعه دين اولان قليجى كفاره قارشو چكمكه اسلامله ده اتحاده اتفاقه مأمورم الدن بشقه ايش كلمز » ديمش والندن كلديكى قدر تأليف ماينه سعى ايتمشدر .

ايشته موسى حضرت نصير كبى صلابت دينيه ايله متصف برپدر عاليشانك تحت تربيه سنده پرورش بولمش وانك مسلك حيتنى طوتمش برقهرمان اولوب اسلامه شرف ويرن بر چوق خدمتلرى سبقت ايتدكدن واهليت و قابليتنى فعليله اعلان واشاعه ايلدكدنصكره يوقاريده دينلديكى كبى سلالهٔ امويه دن مصرحاكمى بولنان « عبدالعزيز بن مروان » ك امريله افريقه نك غرب جهتلرينى فتحه مأموراولمش ايدى .

او وقتلر ظهور اسلامك ایکنجی دور جلادت واستیلاسی اولمغله دنیاده موجود اولان عقائد باطله صاحبی بالجمله اقوام اسلامله محاربه‌یی کندولرنجه اجر عقبا عد ایدرك الی سلاح طوتانلرك کافه‌سی او اغورده اولمکی جانه منت بیلورلردی ·

موسانك افریقه‌یه اولان توجهنی طویارطویمز بتون بربریه خلقیله اوروپانك بعض یرلرندن دوکولان امدادلردن بهری یوز یوزاللی بیك کشیدن عبارت اوچ بیوك فدائی اردوسی مقابله‌یه حاضرلنمش ایدی ·

موسی ایسه معیتنده بولنان التمش یتمش بیك مجاهدین عربی ـ که ثلثانی سواری ایدی ـ اوچ قسمه تفریق ایله خطوط الحرکاتی اوچ قول اوزرینه ترتیب بیوردی ·

یکرمی بیك دلاوردن عبارت اولان برقولی ولد کبیری « عبد الله » ك لوای نصرتی التنه تفویض ایله صاغ جناحی تشکیل ایتمك اوزره غرب شمالی جهتنه سوق ایلدی · کندیلری اون بش بیك قدر

بهادر ایله طوغریدن طوغری یه غربه توجیه علم ظفر بیوردیلر. دیگر اوغلی « مروان » یده بریکرمی بیك قدر شهبازان اسلامله صول جناح خدمتنی ادا ایتمك اوزره غرب جنوبی یه طوغری سوق ایتدیلر.

کرك کندی علم سعادتلرینی ظل حمایه سنده گرکسه اوغللرینك لوای نصرتلری کولکه سنده کیدن اوچ قولك هر بری برر مختلف محلده دشمنه تصادفله شان اسلامیته لایق اولدیغی وجهله احراز ظفر بیوره رق اوزمانلرجه بربریه نك الڭ جسیم شهری اولوب مجاهدین اسلامك هدف الحرکاتی اولان (تانجه) بلده سی اوزرینه یورومکه باشلدیلر.

غازی موسی پدری نصیر اللخمی حضرتلرندن آلمش اولدیغی تربیه یی کندی اوغللرینه ده عینیله تلقین ایتمك ایچون انلردن اول تانجه شهرینی فتح ایدوب برحسن مثال کوسترمك عزمنده بولنمش اولدیغندن الڭ برنجی دفعه اوله رق ایتدیکی بیوك بر محاربه ده عسکرینه کوستردیکی نمونه یه بناء

جمله سنی چفته یورکلی قهرمانلر صره سنه قویدیغندن ارتق قارشوسنه طوره‌جق کسه قالمامغله (برق ریا) یه طوتلمش صاعقه بلوطی کبی بر سرعت فوق العاده ایله جمله‌دن اول تانجه شهرینه واصل اولدی ٠

تانجه‌ده بولنان دشمن اردوسنك نصفی دها اوازهٔ توجهیله طاغلمش ونصف دیکر یده صولت قهرمانه‌سیله کسب اضمحلال ایتمش اولدیغندن غازی موسی اکمال فتوحاتله بر دها ارتداده میدان براقمامق اوزره بعض تدابیر صائبه ایله مشغول ایکن جناحلرده بولنان فرق مجاهدین وقعه‌یی موسانك شمشیر جلادتی انعکاس شعاعندن فرارایدن قاچاقلردن خبر الدقلری جهتله امیرزاده‌لر پدرلرینی تبریکه عزم نیت ایتدیلر ٠ فقط کندیلرینك دخی اثر پدرده تابع اولوب ابراز مأثر جلادت ایده‌بیلدکلرینی ارائه ایتمك ایچون اوجوارلرده براز دها اوغراشدقدن وایکی قرداشك ایکیسی دخی یوزر بیك اسیره مالك اولدقدن

صكره پدرلرينك حضورينه كلوب اسيرلرى تقديم ايله تبريك غزا ايتديلر .

تانجه‌نك قيمنده دخى اله كچن اسرا ايله چوجقلرك تقديم ايتدكلرى اسيرلر بر اره‌يه كتوريلوب‌ده اصول شريعت غرا ايله تقسيم اولنديغى صره‌ده اميرك غنيمت حصه‌سى اولان بشده بر تماما التمش بيك اسيره بالغ اولمش ايدى . (بو قدر كليتلى غنائم غزوات اسلاميه‌نك هيچ بريسنده مشهود اولمديغى تواريخ موثوقه جمله‌ٔ رواياتندندر) .

فتح اولنان ممالك بربريه اعاظمنك ظلم وجورلرى سوء تأثيراتيله ويران قالمش وبرسنه‌دن زياده بر طمله يغمور ياغمامسى جهتله شدتلى بر قحطه دوچار اولمش ووقوع بولان محاربات بتون بتون تزييد احتياجى موجب بولنمش اولمغله غازى موسى بوكا بر چارهٔ حسنه تحرى ايتمك اوزره الك اول توحيد بارى ايله صلاح حال تلقين ايتمش وتعيين بيوردقلرى بر كونده جوار قرا وقصبات اهاليسنى چولوغيله چوجوغيله

حیـواناتیله یاوریلریله واسـع بر صحرایه جمع ایتمش ایدی •

طوپلنـان انسـان و حیوانات اوچیـوز اللی درتیوز بیك جاندن عبارت اولوب موسـانك امریله چوجوقلرله حیوانات یاوریلری برطرفه وانا بابالری برطرفه تفریق ایدیله‌رك ارەلری عسکرله فصل اولنمش وامر مواصله قطع ایدلمش ایدی •

بوحال یارم ساعت قدر دوام ایتـدکدن صکره چوجوقلرك واویلاسـیله حیـوان یاور یلر ینـك نالشلری برىطرفده‌کی انا بابالریده فغان وانینه مجبور ایتمکله برانده اوچیـوز بیك جان آوازهٔ فراق ایله اغلاشمغه باشلدیلر •

انلر بکانك مقدماتنده ایکن موسی اسـتسقاء نمازینی ادا وفغـانك الك غلیـانلی زمانـنـده مخصصاً یاپدیرمش اولدیغی کرسی‌یه چیقوب جناب حقه دعا ایله تمنیٔ رحمت ایلدی • ارەسـی بر چاریك یچمکسزین ناوك دعاسی هدف اجابته یتوب یغمورلر

ياغمغه باشلمدى ودرحال اولادلر انالريله قاووشـوب يرلرينه كيتمكه مساعده الديلر ·

موسانك اخذاملى ديناً موظف اولديغى اعلاء كلمهٔ توحيد ايله توسيع دائرهٔ اسلاميت اولديغندن معيتنده بولنان عساكرك ايچندن صلابت دينيه‌لرى اك زياده اولان ارباب صلاحى تفريق ايله ممالك مفتوحـه‌نك هرطرفنه كيدوب اهالى‌يه تعليم قرآن ايله تلقين فرائض اسـلام ايتملرينى تنبيه ايدرك هر برينى بر طرفـه كوندردى · واوغللرينى هم بو امر خيره نظـارت ايتمك همده امور مملكتى رؤيت ايلمك اوزره اوراده براقوب كنديسى دها ايلروسـنك فتحى مقصديله عزم راه جهاد بيوردى ·

شعلهٔ شمشيرى پرتو صـلاحى كبى عكس انداز اولديغى يرلرك اكثريسنده (سمعنا واطعنا) زمزمه‌سيله اسـتقبال اولنوب سل سـيفه حاجت قالميه‌رق بحر محيط غربى سـاحلنه قدر واردى · حتى اوكنه دكز چيقوبده ايلروسـنده قره اولمديغنى مشـاهده

ایدنجه هدایت توفیـق و ظفری اولوب کلمهٔ طیبهٔ
﴿ لااله الاالله ﴾ ایله مزین اولان علم سعادتی الینه
آلهرق وراکب اولدیغی گحیلانی دکزهسورهرك(یارب
شاهد عادلسـککه دکزلر حرکتمه مانع اولمییدی اسم
جلالکی دهاایلرویه سوق ایدردم)دیهرك اوراده‌دخی
اعلان کلمهٔ توحید ایله اهـالی‌یه تعلیم اسـلامیت
ایده‌جك آدملر براقوب تانجه‌یه عودت ایتمش ایدی .
تانجه‌یه عودتنده مأمولندن زیاده کوردیکی حسن
حال اوزرینه بربریه والیلکنی اورالرك تربیه‌سنجـه
سبقت ایدن خدمتنه و مجرب اولان کاردانلغنه مکافاتاً
(طـارق بن زیاد) ه تفویض ایله مصره عودت
و یورغنلغنی چیقارمق اوزره استراحت ایتمکده ایکن
بر وقعهٔ ناکهظهور ایله بتون اوروپایی فتح ایدوب
اسـتانبولی دخی اله کچورملك امیدلری میدانه‌چیقی
و یرمکله همان اجرا أته تشبث بیوردیلر که وقعـه
واجرا أت حسـنه‌لری عصریمز ارباب حیثنـدن
واصحاب فضل ودانشدن برایکی ذاتك خامهٔ همتلریله

لسانمزه نقل اولنان (اندلس) تاریخنـده مجرد اولمغله عیناً وتبركاً درج صحیفهٔ مفخرت قلنـدی ٠

§

موسی بن نصیر مغرب زمینی كاملاً قبضـهٔ تصرفنده مسخر واهالیسنی كریوهٔ ضلالتدن چیقاروب انوار اسلامیه ایله منور ایلدكدنصكره اندلس جزیره سنده دخی ولولهٔ كوس دین محمدی یی طنین انداز سامعهٔ اهل ضلال وعنادینی ایفای فریضهٔ غزا وجهاد ایلمك اوزره خلیفه دن با تحریرات استدعای رخصت ایلدی ٠ حتی یازدیغی عریضه سنده جزیرهٔ مذكوره یی لطافت موقع جهتیله برالشامه اعتدال آب وهواجه یمنه ازهار وعطریات خصوصنده هنده فواكه واثمار بخشنده مصره معادن كرانبهاسی حقنده چینه تشبیه ایلدیكی مثبتدر ٠

بوانها اوزرینه اوحوالینك فتح وتسخیری ضمننده جانب خلیفه دن تعلیمات ارسال اولندیغنه مبنی والیٔ مغرب ابن نصیر اختیارلغنه ومشاق سفریه یه باقمیوب حتی بعض روایته نظراً مقصد اصلیسی اسپانیانك

فتحنه موفق اولدقدنصكره فرانسه والمانيايده استيلا
ومجارستان طرفندن كله‌رك قسطنطنيه‌يى ضبط ايلك
وبو تشبثله ﴿ لتفتحن القسطنطينية فلنعم الامير اميرها
والنعم الجيش ذالك الجيش ﴾ حديث شريفى
مصداقنه مظهر اولمق ايدى ·

بو مقصدينك حصولى اسبابنى تفكرده ايكن من
غيرمأمول برسبب‌دخى ظهورايليوب سبب مذكورى
اسپانيايه مرورينه عين فرصت عد ايلدى ·

شويله‌كه : اسپانيا قرالى رودريق طرفندن سبته
شهرى محافظى بولنان قونت جوليانوس قرال
مرقومدن كورديكى بعض معاملات غيرلايقه‌دن
طولايى ابن نصيره شهر مذكورى تسليم ايده‌جكنى
وعد واقرار وقوط حكومتنك حال وكيفيتدن اكاه
وخبردار ايلدى · لكن ابن نصير جوليانوسك
كلاملرينه يكده‌امنيت ايده‌مديكنه بناء براى‌استكشاف
حال اول‌امرده بربر قومندن‌سواحل‌اسپانيايه وقوفى
اولان « طريف بن مالك » نام كمسنه‌يى بشيوز نفر

فارسان ایله بیوجك بر قاچ قایغـه ارکاب ایدوب طقسان برسنه‌سنده ارسال ایلدی •

مرقوم طریف دخی سـواحلك بر محلنه نزول ایله ـ که محل مذکوره بعده برشهر بنا وطریف تسمیه اولنمشدر ـ بعض حیوانات و برقاچ اسیر الوب ونقل واخراج عسکر حقنده لزومی اولان مواقعك احوالنی وسائر اسباب تسهیلیه‌یی کرکی کبی اکلایوب سالماً موسی نزدینه عودت ونقل کیفیت ایلدی •

موسی بن نصیر بوخصوصك بطریق السـهوله حصـوله کلدیکندن حسن تفأل ایدرك چوقدنبری تصور ایتدیکی فتوحاتك قوه‌دن فعله اخراجنی تصمیم ایتمکله سبته وتانجه لیمانلرنده مناسب سفینه‌لر احضار وقبائل بربریه‌دن دخی جسور وجنکاور اولنلری انتخاب ایله سنهٔ آتیه‌ده یعنی طقسان ایکی سنه‌سی اول بهارنده (طارق بن زیاد) نام کمسنه‌یی سردار نصب وتعیین ایدرك باب الزقاق یعنی الحالة هذه (سبته بوغازی) و (جبل طارق) دنیلان بوغازی امراره اعزام ایلدی •

طارق دخی جبل الفتح نام برونه متصل جزیرة الخضراء نام جزیرۂ صغیره‌یه نزول ایلدیکه الآن انده اولان شهره الجزیره تسمیه اولنور (*)

(*) طارقك اندلسه مروری حقنده صاحب تاریخ برشی سویله‌مامش حالبوکه (وفیات الاعیان) نام کتابك عربجه‌سنده شویله برفقره منظور عاجزانه‌م اولمشدر .

{ ابن بشکوال تاریخنك روایتنجه طارق هجرتك طقسان ایکنجی سنه‌سی رجبك یکرمی بشنجی کونی معیتنده ۱۲۰۰۰ سواری اولدیغی حالده بر چوق کمی ایله سبته بوغازینی بچرکن کیدہ اویقویه طالار عالم منامده فخر کائنات اکمل التحیات افندمزله خلفاء اربعه حضراتنی کوروب طرف رسالتدن فتوحاتله تبشیر ایدیلور واسلام‌ایله اتفاق واتحاد تبعه‌یه رفق ایله معامله وعهده وفا ایتمسی خصوصلری دخی ایروجه تنبیه اولنور }

رفعت

اوخوالی والیسی بولنان تدمیرعربلرك بچن سنه
یکشلری اوزرینه هرنقدر بودفعه تدارکلیجه بولنوب
مدافعه‌یه تصدی ایتمش ایسه‌ده مانند سیل العرم
جوش وخروش ایدن عساکر اسلامیه‌یه سد راه
اوله‌میوب طارق دخی جوارده بولنان جبلی ضبط
ایله انده تحصن ومحل مذکوره « جبل طارق »
تسمیه ایلدی ·

تدمیر ایسه اسلامی افریقیه‌یه ردایلك سوداسیله
عسکرینی طوپلیوب قوهٔ وفیره ایله قوشاتمش ایکن
طارق درحال ساحلده اولان سفائنی احراق‌ایدوب
عسکرینه خطاباً (اکر صبر وثبات ایدرسه‌کز
مظفر اولوب اندلسی فتح ایدرز یوخسه دشمن
جمله‌مزی دریایه دوکر) دیمسیله اشبو کلام
شجاعت انجام عساکر اسلامه موجب صولت
وسلامت اولمغین ازدل وجان لشکر تدمیر اوزرینه
هجوم واقتحام واکثریسنی طعمهٔ تیغ قهر وانتقام
ایلملریله جنود کفار پریشان ونارومار وبقیة‌السیوفی

﴿ كحمر مستنفرة فرط من قسورة ﴾ رهگذر سمت فرار اولدیلر .

بعده اول شرزمهٔ قلیلهٔ اسلامیه درون ممالکده منشعب وجهت غربه طوغری متوجه اولوب وادئ عناس نام نهره سواحلی استیلا ووطنداشلری اولان فنکه‌لولرك بوندن تخمیناً بیك التیوز سنه اقدم اول محله کلوب بنا ایتمش اولدقلری مدینهٔ سدونه یعنی سجونه‌یی ضبط وتسخیر ایلدیلر .

لکن اسپانیا قرالی اولان رودریك مرقوم تدمیرك اخطارات متلاشیانه‌سندن وافریقیه طرفندن مرور ویاخود سمادن نزول ایتمش کبی ناکهانی ظهور وتخریب اوطان وثغور ایله مدت قلیله‌ده بونجه فتوحاته مالك اولان عساکر مظفرهٔ اسلامك شدت صولت ودرجهٔ استیلا وسطوتنی پاپی اشعار وتعجیل ایتمسندن ناشی کوچ حال ایله نوم غفلتدن بیدار اوله‌رق اسپانیا قطعه‌سنك هر طرفندن طقسان بیك مقدار عسکر ترتیب واوزرلرینه زادکاندن ضابط

تعيين ايدوب وادئ لطـه دينلان چاى كنـارينه وشريش نام نهرك جوارينه ارسال ايلدى .

اكرچه عدد اسلام قليل ايسه ده كرك اعمال اسلحه وسرعت حركتده وكرك جسارت وبسالتده دشمنلرينه فائق بولندقلرندن عساكر دريا مثال دشمنك كثرتندن خوف وتلاشه دوشمديلر .

اشبو قوط عساكرينك صاف پيشين وواپسينى تيورو سختيان زرخلر ايله ملبس وديكر برطاقمى حربه وقليج وبركروحى دخى اوق ياى وصپان وبعضيلرى عادت قديمه لرى اوزره تيورلى طوپوز وبالطه وكسكين اوراقلر ايله مسلح ايديلر .

عرب ضابطلرى اطراف واكنافه يايلمش اولان سوارى عسكرينى جمع ايدوب مومى اليه طارق فائق دخى بونلرى بلوك بلوك تنظيم وتنبيهات ووصاياى كامله اجراسيله تشجيع ايلدى .

شهر رمضان شريفك ايكنجى بازار كونى تقابل صفين وتهاجم فريقين وقوعه كلوب .

خروشی بر امد زهر دوسپاه
برفتند یکسر سوی رزمگاه
سبك یك بدیکر بر اویختند
چورود روان خون فروریختند

مفهومنجه عسکر طرفین بر بر ینه هجوم ایله درکار کارزار اولدیلر • اشبو هنکامهٔ رستخیز علامه

زگرد سوران هوا بست میغ
چو برق درخشنده پولاد تیغ
برآمد چپ وراست کرد سپاه
نه روی هوا مانده روشن نه ماه
زگر سواران دران پهن دشت
زمین شش شد واسمان کشت هشت
سواران کرز افکن وشیر کیر
خروشنده باجوش و تیغ تیر
زپولاد پیکان وتیر عقاب
سپر کرده در پیش تیز افتاب

مألندن حقیقة برنشانه اولوب چکاچاك رماح وسلاح ولولهانداز معقر عالم ارواح اولمش وقبض ارواحه مأمور اولان کروبینك کثرت امدشدندن دنیا ایله آخرت بیننده برجادهٔ طریق آچلمش ایدی .

کاه تصادم سیوف ومجنات ایله یر یر برق اتشینلر نمایان وکاه سهیل خیول صحیات کیرودار معرکه پردازان ایله برلکده عکس انداز قبهٔ فیروزه فام اولوب متسلسل رعد اوازه لریله زمین واسمان پردهشت ولرزان اولور ایدی .

بو محاربه یه یوم مذکورده طلوع شمسده بدأ اولنوب عندالحساب برمسلمانه درت خرستیان دوشدیکی حالده سکز کون ممتد اولدیغندن اسلامیانه ضعف طاری اولهرق معرکه دن یوز چورمك واولوجهله اسلامك اقبالی ادباره مبدل اولمق کبی امارهلر کورنمکله طارق آتنك دیزکیننی چکوب اوزنکی یه بنه رك یوکسلوب اواز بلند ایله ﴿ ای غازیان مغرب زمین وای شجعان مسلمین نرهیه کیدر

سكز ؟ وغافلانه قنغی محله فرار ایتمك ایسترسكز ؟ زیرا اوكوكز دشمن وارقه‌كز دریادر سزه لازم كلان نصرت موعودهٔ الهیه‌دن استمداد وشجاعت فطریه‌كزه استناد واعتماد ایله ثابت قدم میدان كارزار اولمقدر وای سواریلر بنم حركتمه تقلید ایلیكز ❁ دیوب سوار اولدیغی سمند صبارفتاری رخصتیاب جولان ویمین‌ویسارمده راست كلدكلرینی واصل دركهٔ نیران ایدرك رایات دشمن مذكور اولان محله قدر واردی اندن رودریك قرالی فیل دیشندن مصنوع وتوانا استر سفید كونلر قوشولمش ملوكانه برعربه‌یه راكب ومذهب سرخرنك برنوع خروانی‌یی وباشنه دخی درهٔ بیضا ایله مزین تاج قرالیتی لابس اولدیغنی كوروب مانند بلای ناكهان لمحة البصرده یتیشوب قلب قاسیننی سنان جانستانیله خون افشان ویرینی اسفل دركات نیران ایلدی ٠

كندینی تعقیب ایدن لشكر دخی مانند شیر ژیان

رمهٔ کفاره کیریشوب بروجهله طوغرادیلرکه اول مقتلکاهده توده توده قالان عظام اموات نیجه سنه‌لر هوام وحشراته خوان مبسوط وقرالك قوتیله کافهٔ عسکرك اولوجهله مظهر هزیمت اولمسی باعث انقراض حکومت قوط اولوب قرال مومی الیهك سر مقطوعنی غازی طارق موسی یه موسی بن نصیر دخی بومظفریت جلیله‌نك تبشیریله جانب خلیفه یه ارسال ایلدی ﴾

§

اندلس تاریخندن الهرق بورایه درج ایتدیکمز بند سابق مفادندن اکلاشلدیغنه کوره غازی طارق اسپانیانك نصفندن زیاده‌سنی ضبط ایتمش اولدیغندن ابن نصیر دخی طارقك احراز ایتدیکی مظفریته اشتراك ایتمك املیله بالذات اندلسه کیتمکی ارزو بیوردیلرسه‌ده دونمانك بریی طارق یاقمش ودیکر دونما دخی قورسیقه وساردنیا جزیره‌لرینی کشفه کیتمش اولدیغندن درحال ساحله اینوب یکیدن

بردونما تداركيله مشغول ايكن - مكتوبنك وصول بولديغى محلده قالوب استحصال اسباب سفر ايدرك كندوسنى بكله‌مك اوزره - بر مكتوب يازارلر واوغلى عبداللهى قائمقام صفتيله ترك ايدوب اندلسه طوغرى حركت بيوررلر .

طارق ايسه مكتوبى النجه‌يه قدر دها زياده ايلرولمش اولديغندن صيت اسلامك اوروپاجه قزانديغى شان جلادتى محافظه ايچون مجبوراً موسانك امرينه مخالفتله فتوحاته دوام ايدرك اندلسه اياق باصديغننك تام سنه‌سنده طليطله پيشگاهنه دهشت انداز وصول وبرحمله‌ٔ قهرمانى ايله‌باب قلعه‌يه دخول ميسر اولدى .

(طارق كرك بوقلعه اهاليسنه و كركسه بوقلعه‌يه گلنجه‌يه قدر رايت اسلاميه ايله تشرف ايدن ممالك مفتوحه افرادينه شان وعدالت اسلاميه‌يى « فاروق اعظم » حضرتلرينك قدس شريف

خلقنه بذل واحسان بیوردیغی قاعده‌یه توفیقاً اجرا ایدر)

اشته بووجهله طارق فتوحات ایله مشغول ایکن موسی بن نصیر دخی ساحل اندلسه بر خیلی عسکرله واصل وتدارك ایتدیکی خرستیان قولاغوزلریله اراضیٔ مفتوحه‌یه داخل اولوب طارقك اولدیغی یره قدر کیتمك وفقط اثنای راهده‌ده ایش کورمك اوزره یالکز صیت اسلامیانه لرزنالك اولوبده هنوز شعاع سیفی مشاهده ایتمیان اراضیدن مرورایله برچوق ممالك فتح ایدرك اووقتلرده رصانتله مشهور طلبیره یی‌ده ضبط ایتمش ایدی .

طارق ایسه بواثناده قستل مملکتنی کاملاً زیر تصرفنه آلمش وموسانك ورودینی ایشتمش اولدیغندن لاجل الاستقبال اودخی طلبیره‌یه کلمش ومقدم وقوعبولان امرینه امتثال ایده‌مامسی ایچون توسیع شان وشوکت اسلام مجبوریتندن نشأت ایلدیکنی کمال تواضعله عرض ایلمشیدی .

موسی بن نصیر ایله طارق بن زیادك اسپانیانك منتهاسنده برلشملری اجتماع نیرین کبی بتون اوروپایی دوچار خوف خسوف ایتمش ایدی . چونکه ابن نصیرك ورودندنصکره لشکراسلام ایکی فرقه اوزرینه ترتیب اولنه‌رق بری ابن نصیرك لوای نصرتی سایه‌سنده فرانسه‌ده نادبون شهرینه ودیکری دخی طارقك معیتیله دیکر جانبده قالمش اولان مواقعك منتهاسنه قدر قول آتمش وبو جهتله اوروپانك فتحی حیز امکانه واصل اولمش ایدی .

اشته بو وجهله برقاچ سنه ظرفنده اسپانیا اولکاسیله فرانسه‌نك پاریسنه وبلکه ثلثانه قدر اولان محللر سایهٔ سیف اسلامه منقاداولوب معیتلرنده بولنان عسکرك مقداری ضبط ایتدکاری یرلر نفوسنك عشر معشاری مرتبه‌سندن دون ایکن هر نقطه‌سی برقلعه هرقلعه‌سی برسد آهنین اولان قوجه اسپانیا ممالکی ایله فرانسه‌نك الك صارب یرلرینی فتح ایله ابقای نیك نام ایتمشلردر .

موسی بن نصیر اون ایکی دفعه‌دن زیاده ارتداد ایتمش اولان قبائل بربریه‌یی یمن شرف قدومیله حضیض درکهٔ کفر وضلالتدن ذروهٔ بالای رشد وهدایه اصعاد ایدن واندلسک فتحنه واسطهٔ حقیقی اولان برغیرتکش دین‌مبین ایکن سبقت ایدن خدمات مبرورہ‌سنه ـ طرف خلیفه‌دن مأمول بولنان ـ مکافاته بدل غایت جزئی بربهانه‌ایله مظهر ظل واحتقار اولوب مأیوساً جانب حجازه عزیمتله بقیهٔ عمرینی عبادتله گچورمکی مناسب کوره‌رك اولوجهله حرکت بیورمشلر ایدی .

فلك نامساعد اوقدرجق راحتی چوق ومقدمکی حقارتی آز کوره‌رك انتشار اسلامه برچوق خدمتلری سبقت ایدن اوغللرینك دخی انواع عزویات ایله دوچار عقوبت اولدقلرینی ایشیتدیروب طقسان یدی سنهٔ هجریه‌سنده وداع عالم فانی ایلمسنه سبب اولدی . (رحمة اللّه علیه رحمة واسعة).

§

طارق بن زیاد

بربریلردن اولوب موسیدن اول کلان غزاة مسلمینک همت عالیه‌لریله اهتدا ایتمش و بالاخره موسی یه وکالت وبالخاصه سرعسکرلك ایتدیکی افادات سابقه‌دن اکلاشیله بیلمش ایسه‌ده مکملاً ترجمهٔ حالنه دسترس اولنه‌مامشدر ۰ چونکه : مرجعمز اولاد عرب تراجم احوالنی جامع اولان کندیلر اولوب طارق ایسه بربری بولندیغندن ترجمهٔ حالی بشقه‌جه یازلمیه‌رق یالکز موسی ایله اولان مناسباتی بحثنده بالاده تحریر اولندیغی قدر معلومات ویرلمش وحالبوکه طارق کبی برذاتك مقدمات احوالنده کوریلان استعداد تام اوزرینه وفاتنه قدر برچوق خدمتلر ابراز ایتمسی لازم کله‌جکی بدیهی بولنمشدر ۰

حیفا که ترجمهٔ حالی جلادتیده جسم فانیسی کبی پردهٔ خفاده مستور قالمش واخلاف ایچون ایسه امواتك ارامکاه سکونلرینی تحری ایله

سرائر خفیه‌لرینی میدانه چیقارمق غیر قابل بولنمش اولدیغنـدن تأسف خوان رحمت اولمقدن بشـقه چاره‌مز یوقدر .

(رحمة اللّٰه علیه رحمة واسعة)

قریم خانلرندن

غازی کرای خان اول

تاریخ شناسانك معلوملری اولدیغی اوزره قریم خانلرینك اکثریسی ـ علم ومعرفتـده کمال مجسم وشان شجـاعتده رستم دینیـله‌جك ـ وقایع فوق العـاده‌یه مظهر ذواتدن اولدقلری کبی ایچـلرنده سیف وقلمه صـاحب بر طاقم ارباب معرفت وجهاد ظهور ایتمشـدر که آثار قلمیه‌لری الڭ مشهور طانیلان آثار اسلافه نسـبتله سحر وشـهرت رستم شـان جلادتلریله مقایسـه‌ده قارطوپی اویونده‌کی غلبه نوعندن عد اولنه بیلور .

بو اوصاف عاليه يه مظهر اولان ذوات ارهسنده ـ فتحكراى . سليم كراى . حليم كراى ـ كبى مأثر جلادتلرى ظاهر شعر وانشاده ماهر ذاتلر ايچنده ده «بوده غازى كراى خان» استاد معرفت ورهبر جلادت صايلور ذواتدن اولديغندن ترجمهٔ حالنى تحرير ايله هم چانطه‌يى تزيين ايتمك همده نمونهٔ معرفت وجلادت ديمك اولان احوالنى اخلافه بيلديرمك اوزره زيرده‌كى برقاچ سوزله حال جلادتنى تصوير ايلدك .

§

غازى كراى خان

قدماى خانان جنكيزيه‌دن ودولت عليه يه تابع اولان قريم خانلرندن دولتكراى خانك اورتانجه اوغليدركه طقوز يوز التمش بر سنهٔ هجريه سنده مهد اراى شهود اولمشدر .

يوقاريده دخى ديلديكى كبى قريم خانلرينك اكثريسى برالنده شمشير شجاعتى وديكر النده بلاقلم غتى

ایستدکاری بولده اوینانمغه اطاعت ایتدیرمش ارباب سیف وقلمدن اولدقلری جهتله خانزاده‌لر دخی بشیکدن چیقار چیقمز سیف وقلم تعلملریله تربیه اولنور ویك آز برزمانده ایکیسنك دخی حقنی ایفایه حاضرلنورلر ایدی ٠

مشار الیه غازی کرای دخی او مسلك عالم پسندانه ایله پرورش بوله‌رق میدانه کلمش وسن بلوغه واریر وارمز قلمنی امتحان ایچون ـ بو کون سویلنمسی نا قابل ـ برطاقم شعرلرله میدان بلاغته وقلمجنی تجربه صددیله ده ـ بیوك برادرلری معیتیله کیتدیکی سفرلرده ـ عرصهٔ جلادته آتیلوب ایکی یوزدنخی ابراز لیاقت بیورمشلردر ٠

بولندیغی سفرلرك کافه‌سنده عساکر اسلامیه منصور وشعاع شمشیر جلادتندن بر چوق دشمن مقهور اولدیغندن صفوت مرحومك

« فرق ایدر نشئه‌سنی انجمن ارای غزا
خون رنکین عدو بادهٔ مسکت کبیدر »

بیتی مؤداسنجه چاشینیاب ظفر اولمش و بناء علیه لذت خون عدوبی ذوق ایتمش اولدیغندن حضرده وقت یچورمك بر عاشقك روز وصالی بکلمه‌سی قدر نفسنه کران کلمکه باشلامش وغزایه اولان اشتیاق درونی

رایته میل ایدرز قامت دلجو یرینه
توغه دل باغلمشز کاکل خوشبو یرینه

هوس تیر وکمان چیقمدی دلدن اصلا
ناوك غمزهٔ دلدوز ایله ابرو یرینه

سوررز تیغمزك ذوق وصفاسن هردم
سیم تنلرله اولان لذت پهلو یرینه

کردن توسن زیباده قطاس [*] دلبند
باغلدی کوکلمزی زلف ایله کیسو یرینه

سوررز اسب هنرمند صبا رفتاری
بر پری شکل صنم بر کوزی آهو یرینه

---

[*] بوکونکی کونده حوتوس دینلان شیدر .

کوکلز شاهد زیبای جهاده ویرك
دلبر ماه رخ و یار پری رو یرینه
سفرك جوری چوق امید وفایله ولی
اولدق آشفته‌سی برشوخ جفاجو یرینه
اولمشز جانیله باللّه (غزایی) تشنه
ایچرز دشمن دینك قانی صو یرینه

غزلی کبی دها برچوق غزانامه‌لر تحریله اظهار وانلرله امرار وقته قرار ویرمشکن ناکاه شرقده برعجم محاربه‌سی ظهور و بیوك برادری محمد کرای معیتیله کیده‌جکی تبشیرندن اکتساب سرور ایلمش ایدی .

اثنای محاربه‌ده غازی کرای اوچیوز قدر بهادران تاتار ایله مفرزه خدمتنه تعیین اولنمش واوجهتله برادرندن خیلیجه اوزاغه دوشمش ایکن — قارغه درنکی کبی — اون بش بیکدن متجاوز برعجم اردوسنه تصادفله بر قاچ ساعت دلیرانه محاربه ایتدکدن و عسکرینك کافه‌سی شهید

اولدقدن صكره الديغى اوچ يارەنك تأثيريله دست اعجامه اسير دوشوب قهقهه قلعەسنه حبس اولنمش ايدى ·

اثناى محاربەدە ابراز ايلديكى جلادت وشجاعت اكابر عجامك مشهودلرى اولمغله بعض شروط وقيوده ربط ايدرك اطلاقنى تكليف ايلديلرسەده حبسدن منتكارانه چيقمغى قبول ايتميوب بالبداهه شو

تا بوده غم وشادئ خرمان بوده
زينكونه كذشته تاكه دوران بوده
ماتجربه كردم كه درملك شما
راحت همه در قلعه وزندان بوده

رباعئ رنكين اداىى انشاد ايله مرادمافى الفؤادينى اشعار وكوشەكير كنج محبس اولمغى اختيار بيوردىلر ·

تمام يدى سنه محبسده اقامتله اكمال چله بيورديغى صرەدە اسان مملكت روزكارلرينك كنديسنه برشئ تبشير ايدركبى حس ايلديكى رايحهٔ وطندن علوانەرك

(دمر قفسده طورمق ارسلانه یاقیشور فقط
بن که کندیمی . . . .
(شیرلر پنجهٔ قهرمده اولورلر لرزان)
مصراعنه مظهر انسانلردن عد ایدرم ومادامکه
غزایه وقف وجود ایتمش ارلردنم بوراده حیوان کبی
طورمقده معنا یوقدر) دیه‌رك محبس قلعه‌دن
بر طریق مردانکی ایله فرار وهیئت قلندرانه ایله
ارضروم والیسی دائره‌سنه وصول وقرار ایدوب
برمدت اقامتدنصکره در دولته عزیمت ایلدی ٠

غازی کرایك باب شوکته دخولی کندوسنجه
شوکتلو بر کونه یعنی برادری اسلامکرای خانك
استحقاقنه شایان وعروس حکومت قریم نامزد داماد
استعدادی اولمق جسبان کوریلوب طقوز یوز
طقسان التی سنهٔ هجریه‌سنده عواطف علیه‌دن
قریم خانلغی احسان وتلافیٔ مافات ایله کامران
بیورلدی ٠

طقوز سنه‌یه قدر قریب بر مدتده اجرای

احكام عدالت بيوردقدن واكرى فاتحى شهرت
جهانكيرانه‌سيله مشهور اولان (سلطان محمد ثالث)
حضرتلريله بعض محارباتده بولندقدنصكره صدراعظم
سنان پاشانك سوق وتعريفيله مسند خانيدن اصعاد
وبرادرى فتحكراى اقعاد اولنمش ايسه‌ده اون بر ماه
صكره ابراهيم پاشا صدر اعظم اولديغندن بتكرار
غازى كرايك خانلغنى اعاده ومقام حكومته جلوسنى
فرمان پادشاهى ايله تبليغ ايلديلر .

غازى كراى ايسه تخت خانيدن سقوطنه دائر
آلديغى امرى (سمعنا واطعنا) ايله قبول ايدوب
معيت پادشاهيده بولنمق شرفنى غائب ايتامك نيت
خالصه‌سيله باب دولته يوز سورمكه عزم ايتمش ايكن
اعادهٔ مأموريتى خبرينى اثناى راهده آلوب فتنه‌يه
محل براقامق ايچون زيارت پادشاهى‌يى زمان آخره تعليق
ايدرك بتكرار مملكتى جانبنه عودتله جالس مقام خانى
اولمشيدى .

اشبو ايكنجى دفعه‌كى جلوسنده اولكندن

زياده ابراز حسن خدمتله اظهار صداقت ايتمش وبوسفردخی برچوق محاربه‌لرده بولنه‌رق اون برسنه قدر اجرای احكام حكمرانيدن صكره زخم سنان طاعون ايله مطعون وبغچه سرايده پدری تربه‌سنده دفين خاك مغفرتمون اولمشدر ٠

(رحمة اه عليه رحمة واسعة)

§

مرحوم مشاراليهك مدت حياتی اللی بش سنه اولوب ثلثانی يعنی ايش كوره بيله‌جك اوقاتك جمله‌سنی دين ودولت اغورنده محاربات واسفارده چكيرمش وحتی بعضاً تك باشنه قلعه محافظلغی كبی بيوك بيوك خدمتلرده بولنمغله اثبات وجود ايتديكی محاربه‌لرك عددی اللی‌يه قريب ايسه‌ده الك زياده ابراز مآثر جلادتله احراز غلبه‌يه ايتدكاری غزالر ٠ عجم ٠ روس ٠ عشجی پاشا معيتيله انكروس ٠ ساطرجی پاشا ايله برچوق سفرلر و افلاق ويووده‌شی

مخانك تربيه‌سی كبی • وقايع مشهوره‌دن عبارتدر •

غازی مرحوم بولنديغی محاربه‌لرك كافه‌سندن الديغی مال غنايمك بر حبه‌سنی كندی نفسنه صرف ايتميه‌رك جمله‌سنی خيرات ومبراته حصر ايدرك تعدادی ناقابل چشمه وكوپری كبی خيراتلر بنا واجرا ايتمشدركه كندی كبی متين غازی كرمان نامنده انشا ايتديرديكی قلعه ايله آق مسجد ده‌كی جامع شريفی بوكون دول معظمه‌دن برينك بر سنه‌لك وارداتيله ياپيله بيلور آثار خيريه‌دندر •

مرحومك شان شجاعتنی اثبات ايده‌جك دلائلندندركه مسبوق الاسم غازی كرمان قلعه‌سنی انشا ايتديرديكی زمان يالكز متانتيله مهمات وارزاق وضعنه مخصوص انبارلرك كثرت واهميتنه حصر نظر ايدوب مدافعه‌سيچون الزم اولان مازغال وسائره‌يه

او قـدر دقت ایتمدیکی جهتـله اخص ندماسـندن بر یسی (شـاهم یاپدیردیغـکز شیٔ قلعـه دکل حبسخانه) کبی مدافعه‌سی خصوصنه حصر همت اولنمدیغنی اشراب ایدر یوللو سـویلدیکی سـوزینه جواباً (قلعـه دیدیکك حـین حاجتده نسـوان وصبیانك محافظه‌سیچون یاپیلور برسپردر کندینی ار بیلنلره کوره کوکسـندن کوزلی قلعه اولمز) دیمش وبو برقاچ سوزله مردلکی بحق تصویر ایتمشدر ٠

ینه برمحاربه‌ده اسـلامك صول طرفی بوزلـق راده‌لرینـه کلمش ایکن اداره‌سـنده بولنـان التیوز زرهلی سوارینك اوکنه چوب وباشنده‌کی مغفردن ماعدا صدریه وسـائر زرهلری چیقـاروب اته‌رق (ارقداشلر اوزی طوغری مسلمان کوکسی بیك‌قات زرهدن دهاقوتلیدر خلوصکزی بوزمیك الله‌الله‌دیه ارقه‌مدن کلك) دیه‌رك یلدیرم کبی بر هجوم ایدر وبوزلق‌اوزره بولنان‌جناحی‌قورتاردقدن بشقه‌دشمنك بتون اردوسنی اوالتیوز جنکاورله تارومار ایدر ٠

غازی مرحومك شان شجاعتی بو راده‌لرده اولدقدن بشقه فضل کمالیده عالمی حیران ایدر مآثر عظیمه‌دن ·

مشار الیه جمیع فنونده ماهر عربی ترکی فارسی لسانلرنده نظم و نثر ایجادینه قادر صاحب سیف وقلم برخدیو محترم اولوب مدون دیوان اشعاری ووکلای سلطنت سنیه‌دن او زمانلر قلمیله افتخار اولنور وشمدیلرده‌ده نمونهٔ معرفت صاییلور ذواته منظوم منثور برچوق مکتوباتی وموالیٔ عصردن بعض ذاتلره عربی العباره نظم و نثر ایله مزین منشآتی اولوب کافه‌سی مآثر جلادتی کبی متانت اخلاقنی ابراز ایدر اثرلردرکه بالاده تحریر اولنان فارسی برقطعه‌سیله ترکی غزلندن اکلاشلدیغنه کوره یاقلیج اوجیله یازلمش قانلی سطرلر ویاخود آه جانکاهندن چیقان شراره ایله تحریر اولنمش شمشکلی بلوطلر کبی آتش وخون ایله منقش برطاقم اثرلردن عبارتدر ·

ازجمله غازیٔ مشارالیهه بر دفعه سفر همایونه مأمور اولدیغنده بعض خصماسنك پادشاهی

اغفال ایتمکه عزم ایله موفق اوله‌مدقلرینی اکلاینجه هم پادشاهه تشکر وهمده کندینك نه قیراطده برآدم اولدیغنی ایجه اکلاتمق ایچون زیرده‌کی مکتوبی تقدیم ایدر .

بز مجاهد قوللکز بذل ایدرز جان وسری
پادشاهم نه دیم صکره طویارسك خبری

قاچیوز تیرو تبردن چالیشوب دین یولنه
اول بنم بوینمه کر وارایسه انك ضرری

بزده اقدام ایدرز وارمغه برکون ایلرو
کیروقالمز انی بیل هرکیم اوله جنك اری

ماجرای سفرك دردینی شرح ایلرایسه‌م
استماع ایدنه تأثیر ایدر اول غم خبری

عزم ایدر اولدی (غزایی) سفره سلطانم
قیل اکا خیردعا ایشته قوللکدر ایش اری

بر کره ده (ضبور) قلعه‌سنك محافظه‌سنده ایکن وزرانك بعض سوء افعاللرینی ایشتمکله حمیت

دینیه‌سی جوشه کلوب زیرده‌کی ستم آمیز مکتوبی
تعمیا ارسال بیورریلر.

تلخکام اولسه‌ق عجبمی حالمز نی برکورك
بورنمزدن کلدی بالله آجی صویی ضبورك

اهل اسلام ایلارین کافر خسارت ایلدی
ای خدانا ترسلر سز رشوت آلك اوتورك

عرصهٔ رزم‌ایچره بزقانلردوکوب قان‌اغلرز
وادی عشرتده سز جام‌صفا ذوقك سورك

بر تدارك اولمز ایسه کتدی الدن مملکت
اعتماد ایتمزسه‌کز اطراف عالمدن صورك

ای وطندن ایرو هردم جنك‌ایدن بیچاره‌لر
راست ایلك تیر محنتده بلا بابن قورك

خیلی بی آهنك ایمش قانون دولت نغمه‌سی
ای مدبرلر انك باری قولاغنی بورك

(خان غازی) صدقله بو نظمی قلمشدر روان
کریمان سوز سویلرایسه انی ضبوردن سورك

خان مشار الیهك بو قدر اوصاف عالیه‌سیله برابر طبعاً غایت نازك اولوب علوم ریاضیه وطبیعیه‌ده مهارتلری قریم تاریخلرینك روایتلریله ثابت اولدیغی کبی نزاکت طبیعتده موسیقیده اولان مهارتیله مصدقدر ٠

مرحوم فن ادوارده مانند فارابی امام زمانه وموسیقیدن انواع سازی اجراده نادرهٔ دوران اولوب تألیف ایلدیکی نقش وکار وبسته وشرقیٔ شیرنکارك عددی پردهٔ تعدادی کذار ایتمشدر ٠

الحاصل غازی کرای سیف وقلمه صاحب ظرافتی شجاعتیله متناسب حیت دینیه‌سی کافه‌سنه غالب برمرد میدان بلاغت وشجاعت اولوب زمانده فتنه‌دن فرصت بولسیدی بلکه زمانمزده دخی قریمك سطوتی باقی قاله‌جق قدر توسیع ممالکله ابراز خدمته موفق اولوردی ٠ حیفا که زمان مساعد اولمدی ٠

تخميس

غزل جهاد غزايى

اون سنه‌دنبرى بر قاراوانه‌دن چوربا ايچه‌رك وبرلكده مكتب شريكلكى ايدرك حالا برابر بولنديغم عسكر ارقداشم و بناء عليه اوز برادردن اوست قرداشم اركان حربيه يوز باشيلرندن (بدرى افندى) زيور صحيفهٔ ابتهال اولان غازى كراى حضرتلرينك ترجمهٔ حال جلادتى يازديغم صره‌ده يانمده بولنديغى جهتله كورمش ومشار اليه حضرتلرينك آثارندن اونوب

« رأيته ميل ايدرز قامت دلجو يرينه »

مطلعنده اولان غزل جهادينى تخميس ايله چانطه‌مزه هديه بيورمش اولدقلرندن تبركا درج صحيفهٔ مفخرت قلندى .

﴿ تخميس ﴾

قوقلارز باد غزا سوسن وشبو یرینه
سیفی ترجیح ایدرز زینت بازو یرینه
دائما قان ایچرز بادهٔ مینو یرینه

◆

« رایته میل ایدرز قامت دلجو یرینه »
« توغه دل باغلشز کاکل خوشبو یرینه »

*
* *

کرچه سعی ایتدی دلی بنده اوشوخ رعنا
لیك کار ایلمدی ایلدیکی استغنا
بز که ثابت قدمز مردلکمزده حالا

◆

« هوس تیر وکمان چیقمدی دلدن اصلا »
« ناوك غمزهٔ دلدوز ایله ابرو یرینه »

*
* *

بزم دلبر نقدر اولسه دخی دافع غم
نشئه بخش ایلمده جنك ایله اولمز توأم
بك خطا نشئهٔ صهبا ایله اولمق سرسم

*

«سوررز تیغمزك ذوق و صفاسك هردم»
« سینه‌لرله اولان لذت پهلو یرینه »

*
* *

قوچالشسك او صنم كوكلمزی ایتمكه بند
ایدرك زلف كرهكیرینی چاپراز پیوند
بو تشبثده او آفت اوله‌مز فائده‌مند

*

« كردن توسن زیباده قطاس دلبند »
« باغلدی كوكلمزی زلف ایله كیسو یرینه»

*
* *

دلبرانك بزى اسكات ايده‌مز كفتارى
شيوه‌كارلقلرى تبديل ايده‌مز افكارى
مردلرك حرب وجهاد ايتمه‌درانجق كارى

◆

« سوررز اسب هنرمند صبا رفتارى »
« بر پرى شكل صنم بركوزى‌آهو يرينه »

*
* *

فكر اميد غزا كوكلمزه پر ايده‌لى
نفسه‌دوش اولدى كسل جمله‌مزى ايتدى دلى
حاصلى سعى ايدرز ايتمكه دردست املى

◆

« سفرك جورى چوق اميد وفايله ولى »
« اولدق آشفته‌سى برشوخ جفاجو يرينه »

*
* *

لوحهٔ دلده اولان نقش سوادی سیلدك
وار یمز ترك ایدرك باب غزایه کیردك
جان شیرینزی دین یولنه حصر ایتدك

•

« کوکمز شاهد زیبای جهاده ویردك »
« دلبر ماه رخ ویار پری رو یرینه »

*
* *

(بدریا) دین یولنه صدقله جانبخش ایدنه
آب کوثردن اولور کرچه عطای حسنه
لذت خون عدو لیك الذدر بیلنه

•

« اولمشز جانله بالله (غزایی) تشنه »
« قاتی دشمن دینك ایچرز صو یرینه »

فقرات جهاد

تاریخ تألیفی « زبدهٔ جلادت قوهٔ عثمانیان » ویالکز اسمی « قوهٔ عثمانیان » اولەرق بر رساله یازیلیور یقینده نشر اولنەجقدر مقدمەسنده بعض فقرات واردرکه هر بری عظمتده برر جلد کتاب اولەبیلورکن برصورت مکملەده اختصار اولنەرق سوزده اوقالدلمش وفقط قوتلری تزیید ایدلمش اولدیغندن کتاب مذکورك نمونەسنی اخوانه کوسترمك اوزره چانطەده بولنمسی بزجه مدار مفخرت اولان فقرات آتیەیی عیناً نقل ایلدك ․

{ ١ }

فقرهٔ جهادیه

خلفای عباسیەدن متعصم خلیفه برکون سریر

سلطنتنده اقامتـله الینه بر برداق صغوق صو الماش ایدی . اوحالده یاننه بر یولجی کیره‌رك لسان عربده عموریه دینکله معروف اولان واوزمانلر حکمنجـه التیـوز بیکدن زیاده نفوسی حاوی بولنـان انامور قصبه‌سنده بر « سـیده » نك اسـیر بولنـدیغنی وخرستیانلر طرفندن کوردیکی جفالر اوزرینه جد مبارکندن استمـداد ایتدیکی صره‌ده زندانجیـلردن بر خبیث (چاغر چاغر ! محمد شمدی بیـاض آتلره بینزده عسـکر یله امدادینه یتیشـور) دیدیکنی خبر ویرنجه خلیفهٔ پاك‌اعتقاد درحال برداغی‌الندن براقیر ویا شـهید اولوب ویاخود او مظلومه‌یی خـلاص ایتمدکجه صغوق صو ایچمامکه یمین ایدرك بغدادده بولنان اسلام اره‌سـنده نه قدر قیرآتلی وار ایسـه برقاچ ساعت‌ایچنده یاننه جمع ایله همان یرندن‌حرکت ایلر یکرمی کونده بغـدادن اناموره ـ او کونه راست کلان التی یدی خرستیان اوردوسنی پریشان ایدرك ـ یتیشیر .

اناموری قلعه‌سنك پیشگاهنده بر شدتلی محاربه ایدر حندغی دشمن لاشه‌سیله طولدیرر قلعه‌نك قپوسنی النده بولنان کرز ایله حیدرانه بر ضربه‌ده پاره‌لر اوصره‌ده سیدهٔ مظلومه ایسه هیچ بر شیدن خبری اولمدیغی جهتله النده‌کی زنجیرلره باقه‌رق طرف خلافتدن استمداد یوللو «وامعتصماه» فریادیله مشغول بولنور زندان قلعه قپوسنه یقین اولدیغندن سسی حضرت خلیفه‌نك سمعنه واصل اولور .

اوقدر خطرلی بر موقعده اردوسنك نه حال کسب ایده‌جکنی دوشنمکسزین «لبیك» چاغیره‌رق زندانك قپوسنه یتیشیر .

معجزات پیغمبری برکتیله سیف محمدی‌یی استهزا ایدن آلچقلره اسلامك قوهٔ قاهره‌سی نه دیمك اولدیغنی وصدق نیتیله تشبث اولنان هر ایشده دائما ظهور ایده‌بیله‌جکنی لایقیله اثبات ایدر .

بو محاربه اصحاب زماندن صکره وقوع بولان

مظفریاتك الك بیوكی اولوب خلیفه‌نك معیتنده بولنان سواری برروایتده سکز بیك وبر روایتده یالکز اوچ بیك کشیدن عبارت ایمش .

غزایه عزیمتی دشمن طرفندن ایشیدیلنجه مقابله‌سنه کوندر یلان عسکر ایکیوز بیك کشیدن متجاوز اولدیغی و بو محاربه‌ده التمش بیك دشمن اتلاف ایلدیکی ارباب تاریخ عندنده متفق علیهدر .

{٢}

﴿ دیکر ﴾

جلال الدین خوارزمشاه « رحمة الله علیه رحمة واسعة » جنکیزك اوچ ملیون تاتاردن عبارت اولان اردولرینه مقاومت ایچون السکون اطه‌سندن یالکز یوز یتمش کشیله حرکت ایدرك خوارزمده بردولت تشکیل ایتدی . تاتار عسکریله طقوز کره

چارپشدی عمومنده غالب کالدی • صکره امراسندن ملك هرات عسکرینك تصفیله برمناسبتسز منازعه‌دن طولایی اسلام اردوسنی ترك ایله طاغلره چکلدی کندیسی یانده قالان اون بش بیك کشیله جنکیز کبی بر بلای آلهینك ایکیوز بیك کشیلك بر اردوسنه طقوز ساعت مقاومت ایلدی نهایت یانده یدی کشی قالدی کندیده شهید اولمغه کیدرکن توابعندن بری (اسلام ارەسنده سندن بشقه سیف محمدی‌یه خدمت ایده‌جك کیمسه قالمدی احتیاط ایت) دیدیکی ایچون میدان محاربه‌نك یانده بولنان سند نهرندن یوزه‌رك کچمکه عزم ایلدی سوکیلی حرمیله درت یاشنده بر اوغلی اوزرینه هجوم ایتدیلر (بزی براقوبده نره‌یه کیدیورسك جنکیزه قول اوله‌جغز اول بزی اولدر صکره کیت) دیدیلر مسلمانلغك سردارلغك بیوکلکك شانی لایقیله بیلان اوذات مبارك (یارب کوکلمجه بونلر قدر سودیکم برشیء بوقدر ایکیسیده

يولنه فدا اولسون بن‌ده قائل اوليورم فقط اولادمی حرممی سکا شرك ايدن بر خنزيرك پنچه‌ٔ قهرينه تسليم ايتمكه وجدانم قائل اولميور . دنيام ذاتاً خراب اولدی آخرتميده خراب ايدرسه‌ك فرمان سنكدر) ديه‌رك و تيموردن ياپيلمش بر وجود فرض اولنسه انك بيله تحمل ايده‌ميه‌جكی درجه‌ده بر مكانت كوستره‌رك حرمنی بر اليله اوغلنی بر اليله سند نهرنده بوغار وكنديسی ينه هيچ فتور كتورمكسزين يوزه‌رك صويك او بر طرفنه چقر .

حتی بخارا وسمرقند كبی ميليونلرجه نفوسی جامع اولان مملكتلری كوزينك اوكنده قتل عام ايتديرن جنكيز اومجاهد ذيشانك حركاتنی ونهردن چقركن تاتار عسكرينك ارقه‌سندن اوق آتمقه قيامنی كورنجه (كوزلرم طولدی دنياده يالكز بو ارسلانه قيلمز) ديديكی وحتی حميت وجلادتنه تقليد ايچون يانده بولنان اولادينه كنديسنی نمونه كوستر ديكی تاريخلرك روايات موثوقه‌سندندر .

* ٣ *

﴿ دیکر ﴾

مشاهیر غزات اسلامدن ابن الازور (رضی اه عنه) حضرتلرینك همشیرهٔ عالیشانی خوله بن ازور (رضی اه عنها) سوریه محاربانك كافه‌سنده برادر محترمنك ید یمین سطوتی كبی یانده متفك اولدیغی جهتله بر محاربه‌ده هر نصل ایسه او مخدرهٔ مباركه یكرمی بر یاشنده اولدیغی حالده بر یوز قدر اسلام قادینلریله برابر دشمن الینه اسیر اولور. سوق و محافظه‌لرینه مأمور اولان دشمنك عددی درت بیك كشیدن متجاوز ایكن رفیقهٔ فلاكتی بولنان معصومه‌لرله صیانت عرض ودین ایچون اتفاق ایدرك چادرلرده بولنان قازقلرله بر جنك داستانی‌یه آهنك ایدرلر سكز ساعت اوغراشدقدن صكره حضرت سیف اه خالد بن ولید (راضی اه عنه) ایله جناب ضرار بن الازور

دائما مجاهداتده اشتراك ايده‌كلدكارى بر قاچ يوز قهرمان ايله امداد الهى كبى معاونتلرينه يتيشيرلر هم كنديلرينى تخليص وهمده دشمنى پريشان ايدرلر.

خاتمه

قارئين كرامك خاطركذارلرى اولمق كركدركه چانطه‌نك برنجى جزؤى ابتداسنده (بو مثللو تمثيلردن مستغنى بولنديغم جهتله چانطه‌نك تمتعنى « جمعيت تدريسيهٔ اسلاميه » وتعبير ديكرله « دار الشفقه » يه ترك ايلدم) ديمش ايدم.

بويله جزؤى بر شيئك خصوصيله چانطه كبى دكرسز بر اثرك باصيلان نسخه‌لرى ـ خلقمزك رغبتسزلكى جهتيله ـ انجق مصارف طبعيه‌سنى قورتاره‌جغندن تمتعيله اعانه قصد ايتمك خيالخانهٔ

تصورده بللور کاشانه‌لرله پری قیزلری اویناتمغی دوشونمك قدر صرف موهوماتدن اولدیغنی اعتراف ایدنلردن اولدیغم ایچون اعانه ایدییورم دیه وجداناً نقدر غیر مفتخر ایسه‌م بالعکس بویولده برچغر آچدیغمدن یعنی مال وقلمی مساعد اولنلرجه بویله‌ده بر اعانه ایدیله‌بیله‌جکنی میدانه قویدیغمدن قلباً براوقدر افتخار ایتمیورم دیسه‌م یالان سویلمش اولورم ٠

اوت بن چانطه‌یی نشره باشلدیغم زمان تمنیله اعانه دکل دارالشفقه‌ده تحصیل اوزره بولنان غربای ایتام مسلمینك قلم کاغد کبی ضرورات جزئیه لرینه دخی مداری اولمیه جغنی بیله‌رك ایشه کرشمش ایدم ٠ فقط مؤخراً عساکر شاهانه دن اوچ حیثیتلی ذات بعض اثرلرینك وهله حیثیت وفضلی مسلم عالم اولان بر ذات عالیشانك الك قیمتلی براثرینك حاصلاتنی مکتب مذکوره ترك بیورمه‌لری موجب مفخرت اولمامق غیر قابل اولدیغندن تشبثم ثمره‌سز قالمدیغنی مشاهده ایلدیکم ایچون ستر افتخار ایده‌میورم ٠

ایشته چانطه شو اساسی وضع ایتمکله مفتخر اولدیغی کبی آچیلان چیغره مال وقلمی مساعد اولان ارباب حمیتك سلوکنی تمنی وبو بشنجی جزؤله برجلد میدانه کلدیککنی عرض ایدرك ختم کلام ایلر .

تمت

PL
248
M453C4
1873